

SN
supernova

DŽEJMS BLIŠ

SPOK
MORA DA UMRE



Džejms Bliš
Spok mora da umre

James Blish
SPOCK MUST DIE
1968

PRVA GLAVA

MEKKOJ BEZ KOSTIJU

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4011.9:

Nastavljamo sa snimanjem navigacijske mreže za ovu oblast prostora i vremena, kao što nam je naloženo. Gospodin Spok izveštava da se, sudeći na osnovu podataka iz biblioteke, ovaj postupak još naziva »obeležavanje klupa«, prema drevnom načinu pravljenja mapa, ustanovljenom u danima pre svemirskih putovanja, mada ovi kubični parseci praznine ne izgledaju baš kao mesta privlačna za postavljanje klupa.

Iako se, s obzirom na hiperbrzinu, ne nalazimo daleko od klingonškog carstva (a i ubeđen sam da će Klingonci tvrditi da smo, u stvari, bili u njemu), ova misija je protekla bez nekih većih uzbuđenja i čini mi se da sam među oficirima uočio znake dosade. Međutim, to uopšte nije uticalo na njihovu efikasnost.

»Pitam se«, reče MekKoj, »da li sam još onaj stari? Muči me užasna sumnja da sam duh. Da sam duh već skoro dvadeset godina«.

To pitanje dopre do uha Kapetana Kirka dok je prolazio pored odaje za rekreaciju na *Enterprajzu*, noseći poslužavnik sa šoljama kafe.

Međutim, to pitanje nije njemu bilo upućeno; okrenuvši se, ugledao je hirurga zvezdanog broda kako sedi za stolom sa Skotom, koji ga je očigledno pomno slušao.

Skoti sluša nekoga ko mu se poverava? Ili Dok da to čini? Skotija su inače ljudi zanimali u istoj meri u kojoj su oni zanimali i njegove mašine; a MekKoj je bio u toj meri ćutljiv da su ga smatrali cinikom.

»Mogu li da se pridružim ovom simpozijumu?« upita Kirk. »Ili je zatvoren za javnost?«

»Nije zatvoren, već glup, čini mi se«, odvrati inženjerijski oficir. »Ovaj ovde Dok razvija zamisao da transporteri predstavljaju neku vrstu električne stolice. Dalje nisam uspeo baš da ga pratim, ali pokušavam, trudim se najbolje što mogu«.

»Oh«, izusti Kirk, jer nije znao šta drugo da kaže. Zatim sede. Njegov prvi utisak da je MekKoj posredno govorio o svom razvodu pao je u vodu, što mu je istovremeno povratilo veru da razume MekKojev karakter, ali ga i ostavilo u potpunom neznanju. Za Kirka je bilo važno da razume MekKoja, kako zbog sebe samog tako i zbog njegove važnosti za brod, jer je kao glavni brodski lekar MekKoj bio jedini čovek koji je mogao da pride Kirku u bilo koje vreme i to na najintimnijem ličnom nivou; zaista, MekKojeva dužnost bila je da istovremeno vodi računa o Kapetanovom fizičkom, mentalnom i emocionalnom stanju i da o tome otvoreno razgovara... i to ne nužno samo sa pacijentom.

Kada je MekKoj došao na *Enterprajz*. Kirk je podozrevao da se za svemirsku službu odlučio na prvom mestu zbog razvoda. Međutim, pojedinosti su predstavljale pravu misteriju. Kirku je bilo poznato da MekKoj ima kćerku, Džoanu, koja je u to vreme imala dvadeset godina i o kojoj se lekar brinuo; negde je radila kao bolničarka, i MekKoj je dobijao od nje vesti koliko je to međuzvezdana pošta dozvoljavala. A to nije bilo često.

»Bilo bi dobro«, poče Kirk, »da me neko uputi u pređašnji tok razgovora Vi, Dok, malo-malo pa izjavite kako vam se transportni sistem ne dopada. U stvari, čini mi se da upotrebljavate reč "nevoljan". "Nisam baš rad da mi se molekuli razbacuju i zrače unaokolo kao da sam neka radio-poruka." Uvek nešto slično kažete, zar ne?«

»I jeste u pravu i niste«, odvrati Mek Koj. »Radi se o ovome. Ako dobro razumem Skotija, transporter naša tela pretvara u energiju, a zatim ih na odredištu ponovo pretvara u materiju...«

»To je užasno pojednostavljivanje«, pobuni se Skot. Njegov pomalo smušen govor na početku, koji je uvek bio posledica nekog stresa, sada je bio objašnjen; razgovarali su o mašinama, u koje je bio krajnje zaljubljen. »Transporter, u stvari, vrši analizu energetske *stanja* svake čestice u telu, a zatim pravi Dirakov skok u jedno isto takvo stanje, ali na drugom mestu. Nije u pitanju nikakvo pretvaranje... da jeste, razneli bismo brod.«

»To me nije briga«, reče MekKoj. »Brine me samo stanje moje svesti... moj ego, ako vam se tako više dopada. A ne materija, energija ili bilo šta drugo što bih mogao da imenujem, uprkos

činjenici da je to središnji fenomen svih ljudskih misli. Konačno, svima nam je poznato da živimo u solipsističkoj vaseljeni.«

»U čemu?« upita Kirk.

»Naseljavamo dva sveta«, odvrati strpljivo MekKoj. »Jedan svet je u našim glavama... da tako kažem, naš unutrašnji svet. Drugi je pojavni svet... ali i on je, zapravo, samo produžetak unutrašnjeg sveta, obogaćen podacima sa mernih instrumenata i svom silom mašinskih očitavanja. Pojavni svet je *takođe* proizvod svesti. Slažeš li se, Džime?«

»Provizorno«, odvrati Kirk. »Ali smatram da je ono što nazivaš pojavnim svetom veoma ubedljivo.«

»Statistički gledano, jeste. Ali veoma lako se raspada ako se pored statističkih podataka ispitaju i oni pojedinačni. Sve što stvarno znamo jeste ono što je zabeležno u našim glavama... tu teoriju su nekada nazivali logičkim pozitivizmom. Idem dalje: tvrdim da pojavni svet možda uopšte ne postoji i da ništa sem moje svesti nije dokazivo stvarno, a nju nisam u stanju da izmerim. Ovaj stav se naziva solipsizmom i ja tvrdim da nas činjenica što samosvest postoji sve primorava da u srcu i od samog rođenja budemo solipsisti. Toga samo retko postajemo svesni«.

»Za to je krivo svemirsko putovanje«, složi se Kirk. »To naročito dolazi do izražaja kada si tako daleko od kuće, kao što smo sada. Srećom, oporavićeš se ti, bar onoliko koliko je potrebno da obavljaš svoj posao.«

»Niko se nikada potpuno ne oporavi«, primeti mračno MekKoj. »Verujem da prvo otkriće sve situacije predstavlja jedan od velikih formativnih škova u razvoju jednog ljudskog bića... koji je možda isto onoliko važan kao i trauma rođenja. Reci mi, Džime: zar u svom detinjstvu ili ranoj mladosti nisi na trenutak ili na sat sa zaprepašćenjem bio svestan da se ti, jedan jedini Džim Kirk, nalaziš u samom središtu celog sveta? Nisi li, kada si pokušao da zamisliš kako bi svet izgledao kada bi ga video iz neke druge tačke gledanja, shvatio da si zauvek zatvorenik u vlastitoj glavi?«

Kirk stade da pretražuje svoja sećanja. »Da, bilo je takvih trenutaka«, reče on. »A činjenica što ih se još sećam i što ih tako lako prizivam u sećanje izgleda da ukazuje na to da su mi bili prilično važni. Ali posle izvesnog vremena zaboravio sam na celu stvar.

Nisam bio u stanju da sagledam nikakve praktične posledice svega toga, a u svakom slučaju ja tu ništa nisam mogao da izmenim. Ali još nisi odgovorio na *moje* pitanje. Kakve sve to veze ima sa transporterom?»

»A ma baš nikakve«, primeti Skot.

»Nije baš tako. Bez obzira na sam mehanizam, svrha transportera je da poništi moje telo i ponovo ga oblikuje negde drugde. Složićete se, na osnovu iskustva, da je za taj proces potrebno određeno, fizičko vreme... kratko, ali merljivo. Takođe na osnovu iskustva, morate priznati da za to vreme ne postoje ni telo ni svest. Je li dovde sve u redu?»

»Pa, na neki nejasan način jeste«, složi se Kirk.

»Dobro. Na drugom kraju oblikuje se telo koje je očigledno istovetno sa originalom, živo je, poseduje svest i sva sećanja originala. *Ali to NIJE original* Original je uništen.«

»Ne vidim kakve to ima veze«, reče Skot »Kao ni tvoj solipsistički stav. Kao što gospodin Spok voli da kaže, 'Razlika koja ne *predstavlja* razliku *nije* nikakva razlika.'«

»Nije za tebe«, nastavi MekKoj, »jer će novi MekKoj izgledati i ponašati se potpuno isto kao i onaj stari. Ali meni samom? Ja ne mogu zauzeti tako delotvoran stav u vezi s tim. Prema definiciji, ja nisam isti onaj čovek koji je pre dvadeset godina po prvi put ušao u transporter. Ja sam konstrukcija koju je napravila mašina prema liku jednog mrtvaca... i do đavola s tim, čak ni ja ne mogu znati koliko je ta kopija verna, jer... pa, zbog toga što se očigledno ne bih sećao da nešto nedostaje.«

»Pitanje«, javi se Kirk. »Osećaš li se drugačijim?»

»Aha«, primeti zadovoljno Skot.

»Ne, Džime, ne osećam se, ali kako bih i mogao? *Mislim* da se sećam kakav sam ranije bio, ali možda sam u zabludi. Moja specijalnost je psihologija i retko ćete me videti da delim pilule. Znam da postoje ogromne oblasti mog uma koje su nepristupačne mojoj svesti sem u određenim uslovima... na primer, za vreme stresa ili u snovima. Šta ako deo te psihičke podloge nije bio dupliciran? Otkud da ja to znam?»

»Mogao si da pitaš Spoka«, predloži Skot.

»Hvala, ne. Jedan jedini put kada sam putem uma bio s njim povezan, to mi je spasio život... spasio je sve nas, sećaš se... ali nije mi bilo prijatno.«

»Pa, ipak bi trebalo«, reče Skot, »ako te to toliko muči. Mogao bi da se priključi na jednu od tih oblasti nesvesnog, a zatim da posle tvog narednog putovanja putem transportera proveri da li je još na svom mestu.«

»Gotovo sam ubeden da bi bila tamo«, dodade Kirk. »Ne shvatam zašto pretpostavljaš da je transporter tako izbirljivo selektivan. Zato bi on izbrisao nesvesne tragove umesto svesnih?«

»A zašto ne bi? U stvari, da li on to čini ili ne? To pitanje je dosta blisko onom na koje bih ja želeo da dobijem odgovor. Da je posredi to pitanje, čak bih pristao na eksperiment koji Skoti predlaže, i zamolio bih i ostale na brodu da učine isto.«

»Ja, gospodo«, reče Kirk, »imam nešto više staža na zvezdanom brodu od vas obojice. Nimalo ne preterujem ako kažem da je ovo najjuvrnutiji razgovor vođen u odaji za rekreaciju u koji sam se umešao. Ali nema veze. Dok, idemo do kraja. Kako glasi to pitanje?«

»A šta biste očekivali od jednog psihologa?« upita MekKoj. »U pitanju je, razume se, duša. Ako uopšte postoji, o čemu ja ne znam ništa više od bilo kog drugog čoveka. Kada me te ta prokleta mašina prvi put ponovo oblikovala, da li je moja duša, ako postoji, prevalila taj put zajedno sa mnom... ili ja samo predstavljam razumnu automaton?«

»To što si sposoban da brineš zbog toga«, primeti Kirk, »čini mi se da samo po sebi predstavlja odgovor.«

»Hmmm. Možda si u pravu, Džime. U stvari, bolje da si u pravu. Jer ako nisi, onda to znači da uvek kada nekoga prvi put propustimo kroz transporter, vršimo ubistvo.«

»E sad si baš preterao! U stvari, nema tu mnogo mudrovanja«, reče zajapureno Skot. »Čuj ti mene. Dok, po definiciji duša ti je besmrtna. Ako postoji, ne može se uništiti...«

»Kapetane Kirk«, javi se jedan glas preko zvučnika interkoma u rekreacionoj prostoriji.

Kirk ustade s izvesnim olakšanjem; atmosfera za stolom postala je prilično zapaljiva. Ali to olakšanje je kratko potrajalo.

»Nalazim se u prostoriji za rekreaciju, gospodine Spok.«

»Da li biste mi pomogli, Kapetane? Potrebno je da donesete jednu odluku u svojstvu zapovednika«.

MekKoj i Skot podigoše pogled prema alarmu. Zar da se ovde, u potpuno neistraženom delu Galaksije, pojavi potreba da zapovednik donosi odluku?

»Evo me, dolazim«, poruči Kirk. »Ukratko, u čemu je problem?«

»Gospodine«, začu se glas prvog oficira, »Klingonci su konačno započeli rat. Izgleda da je Organija već uništena, a mi smo odsečeni od Federacije«.

DRUGA GLAVA

IZA LINIJA

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4011.8:

Ovaj galaktički krak nikada nisu posetila ni ljudska bića, niti neka od nama poznatih neljudskih rasa. Naš najvažniji zadatak ovde bio je da postavimo oznake za hiperpogonske letove, a zatim, razume se, i da podnesemo izveštaj o svemu što bi moglo biti vredno naučnog istraživanja. Ali kako sada stvari stoje, uopšte nećemo biti u mogućnosti da podnesemo bilo kakav izveštaj.

Čim se Kirk pojavio na mostu, Spok je ustao sa komandantovog sedišta i tiho se premestio na svoje mesto za kompjuterom-bibliotekom. Za upravljačem se nalazio Sulu, a za komunikacijskom konzolom zamenik Uhura. Na monitoru su se videle samo zvezde: *Enterprajz* se nalazio u standardnoj orbiti oko jedne od njih – Kirk nije morao da brine oko koje. Na izgled je sve bilo u redu.

»Gospodine Spok«, reče Kirk, sedajući, »dajte mi, molim vas, pojedinosti«.

»Veoma su oskudne, Kapetane, i malo je verovatno da ćemo doći do novih«, odvrati prvi oficir. »Ono malo pojedinosti što posedujem poznate su svima... uzdržao sam se da pozovem komandu Zvezdane flote iz razumljivih razloga. Već nešto više od godinu dana nije dolazilo do 'incidenata' sa klingonškim carstvom, ali' izgleda da su sada krenuli u glavni napad na Federaciju u to na veoma širokom frontu... razume se, bez ikakve prethodne objave rata. U izveštajima koje je primila zamenik Uhura stoji da snage Federacije odolevaju, ali mislim da u to ne bi trebalo baš mnogo da verujemo. Kao prvo, namena javnih obaveštenja u sličnim okolnostima jeste da ohrabruju, kao drugo da zavedu neprijatelja, te stoga mogu da sadrže tek nešto malo golih činjenica«.

»To se podrazumeva«, odvrati Kirk. »Ali organijanski mirovni ugovor trebalo je da onemogući tako nešto. Trebalo je da znamo; bili smo na Organiji kada im je nametnut taj ugovor i videli smo da su

Organijanci tada uspele da spreče jedan od možda najvećih svemirskih sukoba«.

»Niko to ne spori, razume se. Međutim, Kapetane, ovog puta Organijanci ne samo da nisu uspele da intervenišu, već se sa planetom uopšte ne može stupiti u vezu. Praktično, kao da je nestala s lica Vaseljene. U nedostatku novih podataka, mislim da moramo pretpostaviti da je uništena«.

Sulu se napola okrenu u svom navigacijskom sedištu. »Kako je to moguće?« upita on. »Organijanci su bića koja se sastoje od čiste misli. Oni *nisu mogli* biti uništeni. I nije tačno da su sprečili samo jednu bitku... oni su istovremeno zaustavili flote u celoj Galaksiji«.

»Sami Organijanci jesu stvorenja sazdana od misli«, primeti Spok, »i bez sumnje je dosta onoga što smo »videli« na njihovoj planeti predstavljalo rezultat hipnotizama. Ali nismo imali uopšte razloga da pretpostavimo da je i sama planeta iluzija; a ako nije bila, onda je mogla biti uništena. Kakav bi to uticaj moglo imati na Organijance, nemamo pojma. Sve što znamo jeste da nisu intervenisali u tekućem ratu, i čini se da ni na koji način ne možemo otkriti šta se sa njima dogodilo«.

»Pa«, poče Kirk, »hajde da vidimo u čemu se sastoji *naš* problem. Između *Enterprajza* i Federacije isprečilo se celo klingonško carstvo... uključujući tu i svih sedamnaest Zvezdanih baza. S druge, pak, strane, Klingonci ne znaju da smo ovde, u za njih mrtvom uglu; mogli bismo iz toga izvući neku korist. Zameniče Uhura, kakve su nam mogućnosti da od komande Zvezdane flote dobijemo neka uputstva, a da pri tom ne otkrijemo svoje prisustvo?«

»Praktično nikakve, Kapetane«, odgovori Bantu devojka. »Čak i ako uputimo pitanje u obliku snopa od jedne mikrosekunde, moraćemo da ga šaljemo učestalo i da se potrudimo da bude jak ako želimo da jedan takav impuls bude uhvaćen. Između nas i matičnog sveta nalazi se celo Šarplijevo središte, srce Galaksije, a tamo je gustina zvezda tako velika da se čak i u podsvemiru stvara znatna energija. Da bismo se probili kroz takav jedan statički naboj moraćemo da šaljemo impulse u pravilnim razmacima kako bismo privukli njihovu pažnju... a to će takođe privući i Klingonce. Neće uspeti da dešifruju poruku, ali će kao od šale odrediti naš položaj«.

»U redu«, reče Kirk. »Počni da šalješ takav jedan impuls, ali u nepravilnim razmacima; gospodine Spok, molim vas dajte zameniku Uhuri popis nasumičnih brojeva iz kompjutera koje može da koristi kao raspored. Verovatno nećemo uspeti, ali treba probati. U međuvremenu, moramo pretpostaviti da smo sami odgovorni za svoje postupke... i da ako želimo da budemo od bilo kakve pomoći Federaciji, moramo brzo da delujemo. Mislio sam da za početak možemo da se izvučemo tako što bismo pokušali da zaobiđemo celo klingonško carstvo«.

»Ja bih se s tim neosporno složio«, reče Spok. »Rat bi se verovatno završio pre no što bismo stigli nakraj puta ili čak i pre no što bismo dospeli na pristojnu udaljenost od Federacije ili bilo koje Zvezdane baze«.

»Mogli bismo pokušati da se probijemo«, predloži Sulu. »Imamo dosta energije za paljbu, a tu je i faktor iznenađenja. A na ovoj strani carstva jedva da i postoje utvrđenja... zamislite samo kakav kaos bismo mogli da napravimo u njihovim bazama za snabdevanje, njihovim komunikacijskim centrima, među ešalonima u zaštitnici. To bi u velikoj meri prevazišlo štetu koju jedan zvezdani brod može da pričini u nekoj tradicionalnoj bici, protiv ravnopravnih neprijateljskih snaga«.

»To bi nas takođe«, primeti smrknuto Kirk, »na kraju uvuklo u zasedu«.

»Možda i ne bi bar jedno duže vreme«, reče Sulu. »Možemo se poslužiti taktikom udri i beži. Mogu izraditi kurs... možda se ponovo posluživši rasporedom nasumičnih brojeva... za koji tvrdim da ga nijedan kompjuter neće moći predvideti«.

»Ne možeš napraviti takav kurs koji će istovremeno biti i nepredvidljiv i pogađati važne ciljeve«, primeti Kirk, »ili približavati nas Federaciji; a ako kurs ne bude stvarno nasumičan, onda se može predvideti. A što budemo bliže Federaciji bićemo i bliže borbenom frontu, ali sa *pogrešne strane*. Bićemo izbačeni iz svemira pre no što budemo u stanju da pređemo na drugu stranu«.

»Šteta koju bismo mogli da pričinimo«, reče Spok. »mogla bi biti od velike koristi Federaciji. Posmatrajući stvari sa strateške tačke gledanja, predlog gospodina Sulua ima znatnu vrednost«.

»I ja sam voljan da se pozabavim tom idejom, ako moram«, odvrati Kirk. »Ali jasno je da je ta taktika ravna samoubistvu. Ja sam odgovoran i za brod i za posadu u istoj onoj meri u kojoj sam odgovoran i za Federaciju. Nemam nameru da izgubim *Enterprajz* i sve prisutne na njemu u jednoj takvoj pustolovini, ako ne dobijem izričita naređenja od Federacije da učinim tako nešto. Ako primim takva naređenja, izvršiću ih; bez njih, zabranjujem da pristupite realizaciji te zamisli. Ima li još ko kakav predlog?«

»Postoji nešto što bih ja nazvao srednjom mogućnošću, Kapetane«, reče Spok. »Zависи od prilično klimavog logičkog lanca, ali možda je to najbolje što možemo da učinimo«.

»Da čujemo«.

»Pa dobro. Sa sigurnošću možemo pretpostaviti, kao prvo, da Klingonci ne bi rizikovali da otpočnu rat ako ne osećaju da su nadjačali Federaciju kako što se tiče vatrene moći tako i u kontroli paljbe. Niko drugi sem bersekera ne bi započinjao rat pod nekim drugim okolnostima, a Klingonci, iako su krajnje naklonjeni ratovanju, ipak nisu berserkeri.

Podtačka jedan: Možemo pretpostaviti da Klingonci imaju novo oružje, kao i to da veruju kako su odneli prevagu što se tiče nekog već poznatog oružja. Ali mi ne znamo šta je od toga posredi.

Glavna tačka dva: Pošto su Organijanci zabranili svaki ovakav rat i kako poseduju moć da ga zaustave, proizilazi da ga Klingonci ne bi započinjali ako prethodno nisu saznali da su Organijanci ispali iz igre.

Podtačka dva: To saznanje bi samo po sebi moglo predstavljati najvažnije od svekolikog novog oružja koje bi Klingonci mogli posedovati. Međutim...

Zaključak: Postoji verovatnoća od najmanje četrdeset pet posto da su Klingonci upotreбили neko novo oružje koje je *izazvalo* imobilizaciju ili uništenje Organije«.

»Auuu«, oglasi se Sulu. »Pratio sam vas, gospodine, Spok, ali uopšte nisam pretpostavljao da vaše misli idu u tom pravcu«.

»Odakle vam to da verovatnoća iznosi četrdeset pet posto?« upita Uhuru. »U vašim premisama nisam čula da navodite nijedan sličan parametar«.

»Ovaj tip argumenta može se izvesti u obliku serije ukrštajućih krugova«, odgovori Spok. »Kada odbacite one delove krugova koji se nalaze van oblasti koja im je zajednička...«

»Manimo se toga«, prekide ga Kirk. »Do sada si nam izneo samo logički lanac koji si pomenuo. Možeš li nam preporučiti i šta treba da radimo?«

»Svakako«.

»U redu. Uhura, pozivi dr MekKoja i gospodina Skota da dođu ovamo. Ne želim da idemo dalje dok i oni ne budu obavješteni o situaciji«.

Na to nije otišlo mnogo vremena, pošto je Spok snimio ceo razgovor, kao što je to rutinski činio sa svakom diskusijom koja je prethodila donošenju neke važne odluke. Skot i doktor pažljivo su saslušali snimak.

»Je li jasno, Dok? Skoti? Ima li pitanja? U redu. gospodine Spok; šta nam predlažete da preduzmemo?«

Prvi oficir odvrati: »Zašto ne bismo pošli na Organiju, umesto na neku Zvezdanu bazu, i pokušali da utvrdimo šta se stvarno tamo *dogodilo*? Takav jedan kurs poseduje gotovo sve taktičke prednosti koje je nagovestio gospodin Sulu... uneće neverovatnu pometnju u klingonške ešalone u zaštitnici ako uzmemo u obzir iznenađenje i vojnu slabost ove strane njihovog carstva. I još k tome kretali bismo se u neočekivanom pravcu; kada nas Klingonci jednom otkriju, oni će prirodno očekivati da krenemo u susret Floti ili da potražimo okrilje pod zaštitom teškog naoružanja neke Zvezdane baze. Verovatno će tek iz trećeg puta pogoditi da smo se zapravo uputili prema Organiji, ali isto tako se može desiti da to pogode tek iz petog ili šestog puta. Konačno, teško da bismo strateški mogli učiniti nešto više: ako bismo uspeli da saznamo šta se dogodilo sa Organijom i ako bismo uspeli da *učinimo nešto u vezi s tim*, rat bi bio okončan.

»Sem«, dodade Mek Koj, »ako se ne pokaže da samo Bog može popraviti ono što se dogodilo Organiji«.

»Ništa ne garantujem«, odvrati jednolično Spok. »Samo iznosim mogućnosti«.

»Ovaj predlog mi se više dopada«, reče lagano Kirk. »Rizik je, razume se, i dalje ogroman, ali shema bar nije potpuno samoubistvena. Gospodine Spok, potrebna su mi dva proračuna:

prvo, vreme neophodno da stignemo odavde do Organije pri šestom stepenu hiperpogona; i drugo, vreme potrebno da uđemo u teritorijalni prostor carstva na tom putu«.

Spok se okrenu prema svojoj zaklonjenoj stanici i posle nekoliko trenutaka reče: »Službeno ćemo ući u klingonški prostor za dva meseca, a za preostali put do Organije biće nam potrebno još četiri meseca. Razume se, uvek postoji mogućnost da Klingonci patroliraju i van granica svoje teritorije, ali tvrdim da je ta mogućnost veoma mala na ovoj strani carstva«.

Kirk shvati da bi moglo biti i gore. Pred njim je bila jedna važna odluka koja će mu u stvari dozvoliti da prvo o njoj razmisli; sada se od njega očekivalo da donese samo delimičnu odluku. Očigledno je pred sobom imao bar mesec dana, a za to vreme je mogao da se predomisli.

Ali samo je rekao: »Gospodine Sulu, upravite brod prema Organiji šestim stepenom hiperpogona. Zameniće Uhura, podesite sve senzore na maksimalni domet, počevši od sada, i uključite automatsku odbranu za sve što bi moglo da ukazuje na neki drugi brod. Takođe me smesta pozovite ako bilo šta stigne iz komande Zvezdane flote«.

»Razume se, Kapetane«, odvrati oficir za vezu.

Ali ništa nije stiglo, što i nije bilo iznenađujuće. Iako je bilo uobičajeno da neki brod duže vremena ne bude u vezi sa centralom Federacije, ipak je količina poruka koje su dnevno stizale u komandu Zvezdane flote bila ogromna, a mogućnosti da se uhvati neka neplanirana poruka poslata impulsom od jedne mikrosekunde... i to poruka koja ne sme da bude upadljiva... bile su, shodno tome, neznatne. Takođe je bilo uobičajeno da će Kirk i ovog puta morati da se osloni na sopstvenu procenu situacije.

Međutim, primetio je da se u kompjuterskom delu broda događa nešto neobično. Skota je očigledno mučio neki složen problem; jer skoro nedelju dana marljivo se savetovao sa Spokom, opremljen u početku svežnjevima jednačina, a kasnije grubim inženjerskim proračunima Kirk ih nije dirao. Bilo šta da su radili, bio je ubeđen da nisu gubili vreme uzalud; i znao je da će o svemu biti detaljno obavешten.

Krajem nedelje, Skot je odista zahtevao da sa Kirkom porazgovara u Kapetanovim radnim odajama.

»Kapetane, da 1' se sećaš našeg razgovora sa Dokom oko transportera i raznih njegovih slutnji s tim u vezi«?

»Da, Skoti, sećam se, mada ne mogu reći da zbog njih nisam spavao«.

»Nisam ni ja mnogo razbijao glavu što se tiče moralne strane svega toga. Ali učinilo mi se da je to veoma lep tehnički problem i ono do čega sam došao izgleda da ima veze sa našom sadašnjom situacijom«.

»Uopšte nisam iznenađen«, reče Kirk. »Ispričaj mi o čemu se radi«.

»Poznato ti je šta su tahioni?«

»Učio sam o njima u školi. Ako se dobro sećam, to su čestice koje putuju brže od svetlosti... iz čega niko nikada nije uspeo da izvuče nikakvu korist«.

»To je tačno, ali samo delom. Tahioni *ne mogu* da putuju *sporije* od svetlosti, i još nije određeno kolika im je najveća moguća brzina kretanja. Oni postoje unutar onoga što nazivamo Hilbertovim svemirom, koji poseduje onoliko dimenzija koliko ti je potrebno da pretpostaviš kako bi rešio bilo koji određeni problem. Za svaku česticu u normalnom svemiru... bilo da se radi o protonu, elektronu, pozitronu, neutronu, nije važno kom... postoji odgovarajući tahion«.

»Već je i to«, primeti Kirk, »mного više nego što je moj instruktor izgleda znao o njima«.

»Od tada je mnogo toga otkriveno. I meni je gospodin Spok morao da osveži pamćenje, veruj mi. Ali to nije bitno.

Pretpostavi da nameravamo da prepravimo transporter tako da on, umesto da skenira čoveka i ponovo ga oblikuje na odredištu u njegovom normalnom stanju, izvrši oblikovanje u tahionima, na početku procesa? To bi rešilo moralni problem, jer original ne bi nikud odlazio... dok bi stvorenje od tahiona, koje ne može da opstane u svakodnevnom svemiru sa nama, odlazilo na odredište i odande se vraćalo u normalno stanje. U tom slučaju nikada ne bi dolazilo do nikakvog ubistva, ako je u tome bio problem.«

»Hmm. Čini mi se...«

»Čekaj, Kapetane, nisam završio. Tim metodom bismo neizmerno proširili domet transportera. Ne mogu vam kazati tačno koliko, ali u

poređenju s tim naše sadašnje ograničenje od šesnaest hiljada milja predstavljalo bi sitnicu.

Rezultat. *Odavde* šaljem čoveka na Organiju. On sakuplja podatke koji su nam potrebni; kada se vrati na brod, zadržavamo ga u obliku tahiona onoliko koliko je potrebno da ispusti materijal. Zatim isključujemo polje – i *puf!* Kopija se pretvara u plazmu u jednoj drugoj Vaseljeni, a naš original uopšte nije napuštao brod!«

»Ubeđen sam«, počeo lagano Kirk, »da mi ne bi sve to govorio da nisi siguran da si rešio sve probleme vezane za mehaniku«.

»Imaš pravo, Kapetane, i veoma se ponosimo time«, reče Skot. »Geniji smo ti mi, i ako si voljan možete nam udeliti medalje. Ali budimo ozbiljni, uspećemo, možemo to da ostvarimo. Za samo podešavanje mašine potrebno nam je nedelju dana... i ne moramo ni inč više da se približimo klingonškom carstvu kada s tim završimo«.

»U svakom slučaju ćemo nastaviti put«, odvrati Kirk. »Volim da sebi obezbedim nekoliko mogućnosti«.

»U svakom slučaju... moja hiperbola je bila na mestu«.

Kirk uključi interkom. »Ovde Kirk. Gospodine Spok, podesite brod da leti potpuno automatski. Svi zapovednici odeljenja treba da se nadu danas u nula zarez sedam u sali za izdavanje uputstava. Kirk gotovo«. Interkom se isključi. »Gospodine Skot, nastavite sa radom na izmeni transportera... vodeći računa u toku rada da te promene ne budu konačne«.

»Hura, odlično«, reče Skot ustajući. Kirk podiže šaku.

»Ali«, dodade on, »da sam na tvom mestu, ne bih obavestio dr MekKoja da sam rešio njegov moralni problem«.

»Stvarno?«

»Stvarno. Vidiš, Skoti, verovatno bi te upitao da li tahionski duplikat poseduje besmrtnu dušu... a čini mi se da ti ne bi mogao na to da mu odgovoriš«.

TREĆA GLAVA

REZERVOAR-ZAMKA

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4018.4:

Pošto gospodin Skot jemči da ljudskom telu ne preti nikakva opasnost od njegovog prepravljeneog transportera, bilo je sasvim logično što je za izaslanika za Organiju izabran gospodin Spok. On se nalazio na planeti tokom svih događaja koji su prethodili sklapanju primirja (videti dnevnik pod zvezdanim datumom 3199.4). i lično poznaje Ajlborna, Klejmara i Trefajna... ili bar poznaje ljudske oblike koje oni poprimaju, kao što je njegov njima poznat. Pored njega još bih jedino ja mogao doći u obzir. Ali gospodin Spok je verovatno najsavesniji posmatrač među nama.

Transporterske odaje bile su smeštene u različitim delovima *Enterprajza*, ali Skot je preuredio glavnu salu i razlog za to je bio očigledan: energija. Na prvi pogled bila je vidljiva samo jedna izmena, mada Kirk uopšte nije sumnjao da ih je izvršeno mnogo više na slobodnoj konzoli, kao i da su oficir za transport i njegovi tehničari i te kako bili svesni. Sama kružna platforma transportne odaje bila je opasana sjajnim metalom, tako da se njenih šest položaja više nije moglo videti... bile su vidljive samo stepenice koje su vodile do njih.

»Zaklon je na žalost, neophodan«, objasni inženjerijski oficir Kirku i Spoku. »Dogod je polje uključeno, celokupna unutrašnjost ove odaje odista se nalazi u jednoj drugoj Vaseljeni... ili, još tačnije, u nekoj vrsti kontinuuma u kome su mogući transfinitni broj i raznovrsnost Vaseljena... i to delovanje mora biti omeđeno. Isto tako sam mogao da upotrebim žičanu mrežu... na primer, mrežu stajnog postolja šatla... kako bismo videli unutrašnjost, ali pri ruci sam imao samo oklopnu ploču iz nekog drugog posla i žurilo mi se, a pretpostavljam da nam se svima žuri«.

Kada je pokušavao da bude što je moguće određeniji Skot uopšte nije grešio u govoru. Kirk je bio odavno navikao na ovo, ali gotovo uvek bi to kod njega izazvalo smešak.

»Poslužiće za sada, Skoti. Kasnije možemo dodati ukrase. U stvari, ako ovo bude radilo onako kako si predvideo, inženjeri iz cele Galaksije smišljaće nova poboljšanja. Za sada mi reci u čemu se sastoji program?«

»Otprilike je isti kao i obično, Kapetane, sem što se tiče udaljenosti. Podesili smo koordinate na konzoli... uzgred budi rečeno, gospodine Spok, hoćete li nam reći njihovu vrednost?«

»Jedanaest hiljada osam stotina sedamdeset d. j. sa osamdeset pet, sedamdeset četiri, šezdeset osam K.«

Oficir za transport izgledao je zaprepašćen... Skot ga očigledno još nije uputio u pojedinosti u vezi sa »razdaljinom«... ali ništa nije rekao. Skot nastavi.

»Zatim gospodin Spok ulazi u rezervoar i staje na bilo koje mesto; zatvaramo vrata i aktiviramo mašinu. On neće ništa primetiti, jer iako će se istog časa naći u n-dimenzionalnom prostoru, on je u stanju da opaža samo četiri dimenzije u isto vreme, kao i mi ostali. Ali on neće nestati... jednostavno će ponovo izići iz rezervoara. U međuvremenu će njegov dvojnik biti na putu ka Organiji i automatski će se ovamo vratiti, dan posle materijalizacije, bez obzira na to kada do nje dođe. Ako za to vreme ne obavi posao, poslaćemo ga ponovo. Kada duplikat stigne ovamo, ponovo ćemo uspostaviti Hilbertov svemir u rezervoaru i održavaćemo ga onoliko vremena koliko će biti potrebno da dvojnik podnese izveštaj«.

»Do sada je sve jasno«, reče Kirk. »Jeste li spremni, gospodine Spok?«

»Jesam, Kapetane«.

»Onda ulazite u taj rezervoar«, reče Skot.

Spok ude, a vrata se za njim zatvoriše. Oficir za transport stade da podešava kontrole. Kao što je Skot i predvideo, nisu uspeli ništa da vide, niti je izgledalo da se poznato muklo zavijanje transportera imalo izmenilo. Kirk je pokušao da zamisli kako izgleda n-dimenzionalni prostor i nije se iznenadio što nije uspeo.

»Gotovo«, reče Skot »Može da iziđe«.

Spok se, međutim, nije pojavio. Kirk primeti: »Izgleda da smo zaboravili da se odgovorimo oko znaka kojim ćemo mu to staviti do znanja. Pretpostavljam da se vrata sada mogu otvoriti?«

»Svakako, Kapetane.«

»Kirk ode do platforme i povuče vrata. »Gospodine Spok...«

Zatim učuta. Spok je bio tamo i očigledno mu ništa nije falilo. U stvari, on je za sto posto bio isuviše prisutan. U rezervoaru su se nalazila dva istovetna Spoka.

Dva Spoka su gledala jedan u drugog a u pogledima im se očitavala mešavina zabrinutosti i prezira, nalikovali su ljudima koji pokušavaju da shvate po kom principu radi smešno ogledalo. Kirk je bio ubeđen da njegov izraz nije bio u toj meri procenjivački.

»Koji je od vas«, upita on, »original?«

»Ja, Kapetane«, odvratiše oba Spoka u horu.

»Bojao sam se da će biti tako. Hajde da se oko jedne stvari odmah dogovorimo. Od sada pa nadalje, oslovljavaću vas,« on upre prst u čoveka s njegove leve strane, »sa Spok jedan, a vas«, on upre prst u desnog, »sa Spok dva. To ne znači da sam se opredelio koji je od vas, u stvari, original. Ti, Skoti, očigledno nisi predvideo ovakav ishod«.

»Ne, ja nisam«, reče Skot »Baš šteta što nismo mogli da gledamo u rezervoar, jer bismo sada pouzdano znali koji je koji na osnovu mesta na kome stoji«.

»Možeš li to da utvrdiš?« upita Kirk oficira za transport.

»Ne, žao mi je, gospodine, ne mogu. Posle izvršenih izmena sve se stanice istovremeno uključuju«.

»Isto je tako očigledno da se *nijedan* od njih ne sastoji od tahiona«.

»Takođe nemoguće«, nevoljno se složi Skot.

»Znači da je naš naredni zadatak da otkrijemo kako i zašto se ovo dogodilo, i ako je moguće da pronađemo neki način da pravimo razliku između originala i dvojnika. Moram primetiti da sa dva Spoka na brodu ne bi trebalo da iskrсне nijedan logički problem koga ne bismo mogli da rešimo«.

»Sem«, primeti Spok jedan, »ako ne mislimo potpuno isto, u tom slučaju dvojnik predstavlja višak«.

»Očigledno je ne mislite potpuno isto«, odvrati Kirk, »jer biste inače obojica istovremeno i istim rečima to izjavili.«

»To je tačno, ali nevažno, Kapetane, ako smem da primetim«, reče Spok dva. »Čak i da smo razmišljali na isti način u trenutku stvaranja dvojnika, od tada pa nadalje naša iskustva se pomalo razlikuju... da počnemo, razume se, od jednostavne razlike da zauzimamo različita

mesta u prostorvremenu. To će stvoriti razilaženja u našim razmišljanjima koja će se neumitno s vremenom sve više produbljivati.«

»Međutim, ta razlika može izvesno duže vreme ostati beznačajna«, reče Spok jedan.

»Već se ne slažemo, zar ne?« upita hladno Spok dva »Već se za ovo ne bi moglo reći da predstavlja beznačajnu razliku.«

»Prestanite s nadmudrivanjem, vas dvojica«, reče Kirk. »Sasvim je izvesno da obojica govorite kao pravi Spok, u istoj meri u kojoj i ličite na njega, i čini mi se da stvarate dvostruko veću zabunu nego što je on to činio za vreme svojih najgorih logičkih terevenki. Spok jedan, pođite u svoje odaje i ostanite tamo dok vas ne pozovem. Spok dva, pođite sa mnom u moje odaje.«

Nijedan od njih dvojice nije ni reč progovorio dok turboliftom, a zatim peške hodnicima nisu stigli do Kirkove radne sobe, gde je Kirk pokazao problematičnom drugom prvom oficiru na stolicu ispred svog radnog stola.

»Kao prvo«, upita Kapetan, »da li ste uopšte stigli do Organije makar na delić sekunde? Ako jeste, da li ste uočili bilo šta što bi nam bilo od koristi?«

»Nisam, Kapetane. Ništa se nije dogodilo, sem što su se u toj odaji odjednom našla dva Spoka. Tvrdim vam da u tom trenutku u mom pamćenju nije nastala nikakva pukotina.«

»Žao mi je što to čujem... ne samo zbog toga što nam je obaveštenje i te kako potrebno, već i zbog toga što nas je to moglo uputiti na trag ko je ko od vas dvojice. Pretpostavljam da i dalje ostajete pri svojoj tvrdnji da ste vi originalni Spok?«

»Tako je«, odvrati Spok dva, tonom koji je uglavnom upotrebljavao za iznošenje neospornih činjenica.

»I sami ste svesni situacije u istoj meri kao i ja. Pretpostavljam da bih se mogao naviknuti da živim sa dva gospodina Spoka na brodu... to bi mi se čak moglo i dopasti... ali na brodu nema mesta za dva prva. oficira. Koga od vas dvojice da degradiram, na koje mesto, i na osnovu čega?«

Spok dva podiže obrve. »Smem li napomenuti, Kapetane, da je situacija mnogo ozbiljnija? Da krenemo od, na prvi pogled, nevažnijeg vida svega ovoga: možda biste uspeli da se naviknete da

živite sa dva Spoka, ali to bi meni veoma smetalo. Ako pokušate da zamislite kako bi to izgledalo da se na brodu u Vaseljeni nalazite sa još jednim Džejsom T. Kirkom, smesta će vam postati jasno zašto.«

»Hmmm. Tako je... to bi bilo krajnje neprijatno. Izvinite, gospodine Spok. Jednostavno nisam imao dovoljno vremena da porazmislim o tom vidu problema.«

»Sasvim vas razumem. Ali iz toga proističe još nešto. To bi neosporno bilo opasno po brod. Ne govorim o zabuni koju bi proizvelo, mada bi i to samo po sebi bilo dovoljno, već o uticaju koji bi mogao imati na efikasnost prvog oficira. Ako mi naredite, ja ću već uspeti da iziđem nakraj sa tom situacijom... čak i ako budem morao da završim kao podoficir... pa ipak bilo koji od nas da ostane prvi oficir radiće pod stalnim ličnim stresom koga neće biti u stanju da se oslobodi. Pretpostavite, na primer, da mu padne na pamet kako degradirani Spok kuje zaveru kako bi ga zamenio? Ili, razmislite, Kapetane, o situaciji u kojoj biste mogli da se nađete ako degradirani Spok iznenada počne da tvrdi kako je on onaj koga ste ostavili na mestu prvog oficira, a da je onaj drugi neopaženo zauzeo njegovo mesto? Takva jedna zamena ili čak čitava serija zamena, mogu naprosto proisteći iz osećanja dužnosti koju obojica poseduju.«

Kirk zazvižda. »To bi svakog demoralisalo, uključujući i mene, čak i u mirnodopskim uslovima. U pravu ste, stvarno ne smemo da rizikujemo. Ali šta predlažete da umesto toga preduzmemo?«

»Nemate izbora, Kapetane. Morate jednog od nas uništiti.«

Kirk je ostao da zuri u njega dosta dugo. Konačno reče: »Čak iako se dogodi da to budete vi?«

Spok dva ravnomernim glasom odvrati: »Čak iako to budem ja.«

Nastupila je još duža tišina, dok je Kirk razmišljao o emocionalnim posledicama koje bi to moglo da ima po njega. To razmišljanje nije mu prčinilo zadovoljstvo. Ali da li je imao alternativu? Kao što je Spok dva nagovestio, nije bilo drugog izbora.

»Mogao bih to da učinim«, reče konačno Kirk. »Ali samo pod uslovom da smislimo neki pouzdan način za otkrivanje koji je od vas dvojice onaj pravi. U međuvremenu, molim vas da odete pravo na komandni most, ostanete tamo tačno deset minuta, a zatim se povučete u svoje odaje do daljnjeg.«

Bezizražajnog lica Spok dva klimnu i udalji se. Onog trenutka kada su se vrata za njim zatvorila, Kirk uključi interkom i pozva Spokove odaje. »Kirk zove gospodina Spoka jedan.«

»Ovde sam, Kapetane.«

»Molim vas da se smesta javite u moje odaje.«

Kada je Spok jedan ušao, Kirk uz šok shvati svu težinu problema identiteta. Da se Spok dva, pošto je za sobom zatvorio vrata, jednostavno odšetao niz hodnik do mesta koje se više nije videlo iz Kirkovih odaja, zatim se okrenuo i laganim korakom vratio nazad najavivši se kao Spok jedan, Kirk tog trenutka ne bi mogao da zna da se to dogodilo. Pošto je počeo o tome da razmišlja...

»Sedite, gospodine Spok. Kirk mostu!«

»Ovde Uhura, Kapetane.«

»Da li je gospodin Spok tamo?«

Spok jedan podiže obrvu, ali ništa ne reče.

»Nije, Kapetane, nije njegova smena. U stvari navratio je na otprilike pet minuta, ali je upravo otišao. Probajte u njegovim odajama... ili želite da ga ja pozovem preko razglasa?«

»Ne hvala, zameniče, nije ništa hitno. Kirk gotovo.« Jedna manja kriza je prebrođena... da li je odista? Naložio je Spoku dva da na mestu ostane deset minuta, ali Uhura je rekla da je on otišao posle pet. Ne, to verovatno ništa nije značilo; zaposleni ljudi retko primećuju koliko dugo se posmatrači zadržavaju unaokolo i gotovo nikada ne znaju, niti ih je briga, pre koliko vremena su otišli. Na to treba zaboraviti... ali biće na stotine sličnih nevolja. Uhura, na primer, kao gotovo celokupna posada, nije čak ni znala šta se dogodilo u odaji za transportovanje.

»Gospodine Spok, od sada pa nadalje, želim da nosite neki znak raspoznavanja, i pobrinite se da on bude jedinstven i da se nikada od njega ne razdvajate.«

»Onda najbolje da ga vi izmislite, Kapetane. Bilo šta da ja izaberem, moj dvojnik bi to mogao da dokuči. Možda bi takođe trebalo, bar za sada, da bude neupadljiv.«

To je imalo smisla; Spok jedan nije želeo da zbunjuje više od četiri stotine trideset članova posade sa dva prva oficira sve dok se ta zbrka više ne bi mogla izbegavati. To nije želeo ni Kirk, mada je bio

sasvim svestan da skrivanje problema može još više da ga zakomplikuje.

Kirk skinu prsten svoje klase i predade mu ga. »Upotrebite ovo... a meni predajte vaš prsten Komandne Akademije. I vaša, uh, kopija ima isti takav, razume se, ali ubeđen sam da pri savesnijoj proveri ne bi mogao da prođe kao moj. Uveren sam da na brodu ne postoji više nijedan.«

»Ne, Kapetane, nijedan drugi oficir na Enterprajzu nije nikada čak ni video Komandnu Akademiju, što će vam i kompjuter potvrditi.«

»Proveriću. I ponavljam, ovo ne smete shvatiti kao znak moje naklonosti... to je još daleko od rešenja. Ova razmena treba samo da mi olakša stvar.«

»Sasvim vas razumem, Kapetane. Logička predostrožnost.«

Kirk se trgnu. *Obojica* su bili Spok, služili su se čak i istovetnom izokrenutom rečenicom i nijansama u stavu.

»Dobro. Uхватimo se sada ukoštac sa onim što nam zadaje muke. Razgovarao sam sa Spokom dva i uspeli smo nešto malo da odmaknemo od početka... mada ne u pravcu koji mi se mnogo dopada Ne bi me iznenadilo da i vi dođete do sličnog zaključka kao i on... ali s druge, pak, strane, vas dvojica se ni malopre niste složili, pa bih stoga voleo da ponovim ono o čemu smo razgovarali. Ukratko, razgovor je tekao ovako...«

Spok jedan je saslušao Kapetanovo izlaganje potpuno bezizražajnog lica i sasvim miran; ali kada je Kirk zatražio da čuje njegovo mišljenje, doživeo je još jedan od mnogih šokova toga dana.

»Smem li napomenuti, Kapetane«, reče Spok jedan, »da je nelogično od mene očekivati da potpuno ravnodušno pratim ovakav sled argumenata? Počnimo od toga da smo vi i ja prijatelji... tu činjenicu nikada nisam namerno iskoristio kad sam bio na dužnosti, ali ta činjenica je ipak neosporna. Otkriće da biste se vi saglasili da ubijete bilo kog Spoka može samo da izmeni moj sud.«

Kirk je takođe slušao ne napravivši nijedan pokret i bezizražajnog lica, ali da je bio mačka, zacelo bi načuljio uši. Spok je odista tek neprimetno oklevao dok je govorio, ali to je za njega ipak bilo krajnje neuobičajeno; učinak koji je to izvršilo na Kirka bio je u toj meri zapanjujući kao da je njegov prvi oficir u besu počeo da muca.

Kirk oprezno reče: »Jednom prilikom ste bili spremni vi *mene* da ubijete. U stvari, izvesno vreme ste mislili da ste to i učinili.«

Bilo je strašno okrutno što je morao to da kaže; ali činilo se da je vreme za učtivost odavno prošlo.

»Uveravam vas, Džime, da se toga ne sećam s ponosom«, reče Spok jedan s nekom vrstom kamene skrušenosti koju niko sem čoveka koji je bio pola Vulkanac, a pola ljudsko biće ne bi mogao ni da oseti, a kamoli da izrazi. »Ali vi se sigurno sećate da sam u to vreme bio lud, zbog ceremonije parenja. Želite li da mi se povрати to potpuno iracionalno stanje uma? Ili želite da dobrodošlicom dočekam ako se vama nešto slično dogodi?«

»Razume se da ne želim. Naprotiv. Sada od vas tražim da budete logičniji nego ikada ranije.«

»Čini mi se, Kapetane, da ništa drugo ni ne bi moglo da posluži svrsi. Dopustite mi onda da nastavim da obrazlažem zašto je predlog mog dvojnika neoprezan. Njegova primedba da će naše zajedničko prisustvo na brodu predstavljati muku za obojicu delimično je ispravna, ali malo je verovatno da će nas isti problemi mučiti u isto vreme; od sada nas možete koristiti obojicu tako što ćete od obojice tražiti da vam iznose svoja mišljenja, a vama preostaje samo da među njima uspostavljate ravnotežu.« Fantomsko oklevanje se više nije moglo uočiti u njegovom glasu... zar se Kirku ono ranije samo pričinilo? »Štaviše, Kapetane, celokupno to pitanje identiteta je operativno beznačajno. Uveravam vas da ja znam da sam ja onaj pravi... a to znanje nije lažno čak iako sam ja, u stvari, dvojnik.«

»Bojim se da ćete to morati podrobnije da mi objasnite.« Ali težina argumenta bila je sama po sebi nedvosmisleno spokovska... lažno nedvosmislena, zaključi sa žaljenjem Kirk.

»Ako sam ja dvojnik, posedujem celokupna, neokrnjena sećanja koja su prekopirana kada i ja. Koliko mi je poznato, sva ta sećanja predstavljaju stvarna iskustva i ona nigde nisu prekinuta, kao ni moji stavovi ni sposobnosti. Stoga, kako zbog mojih ciljeva tako i *zbog vaših*, obojica smo originalni i nema razloga da jednog volite više od drugog. Razlika koja ne stvara nikakvu razliku nije nikakva razlika.«

»MekKojev paradoks«, primeti Kirk.

»Je li to jedan od klasičnih paradoksa? Nije mi poznat. Citirao sam Korzijskog.«

»Ne, Dok ga je izmislio tek pre dve nedelje... ali on je iznenada oživeo.« Kirk napravi pauzu. On sam nije bio nikakav stručnjak za logiku, a sada je pred sobom imao dva stručnjaka, i obojica su zastupala suprotna mišljenja u vezi sa problemom života i smrti, i to očigledno sa podjednakom uverljivošću. »Gospodine Spok, ja ću vas, razume se, obavestiti kada budem doneo odluku, ali ne želim da je donesem naprečac. Za sada želim da se vi i vaš dvojniki smenjuate u poludnevnim smenama. Na taj način će uvek neko od vas biti u službi, neću morati još da biram između vas dvojice i neću morati da bacam novčić kako bih odlučio koji od vas dvojice mora da se iseli iz vaših odaja.«

»Idealno srednje rešenje«, primeti Spok ustajući.

Za vas, možda, pomisli Kirk dok ga je posmatrao kako izlazi. Ali tvoj... brat... želi da te vidi mrtvog.

On uzdahnu i pritisnu dugme na interkomu. »Doktore? Ovde Kirk. Pripremite pilule protiv glavobolje, dolazim vam u posetu.«

ČETVRTA GLAVA

PROBLEM DETEKCIJE

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4019.2:

Zapovednicima odeljenja sam izložio situaciju i zatražio njihova mišljenja. Za sada još nisam obavestio ostale članove posade, u interesu morala. Pošto gotovo niko od njih ni ne dolazi na most, ne moram da im objašnjavam kako to da gospodin Spok radi svih deset dnevnih razdoblja.

Međutim, Kirk je morao da napravi dva izuzetka. Jedan je bila Jeoman Dženis Rend, koja je obavljala za Kirka veći broj poslova; bila je njegova izvršna sekretarica, komornik, i adjutant, te je zbog svih tih svojih dužnosti obično bila upućena u sve što se događalo; bilo je potrebno da zna, a i u svakom slučaju bilo je mnogo lakše reći joj kako stvari stoje nego ih tajiti pred njom. Druga je bila Kristina Čepl, MekKojeva glavna sestra; ona ne samo da je bila Dokov asistent za vreme hirurških zahvata, već je svojim istraživačkim radom iz oblasti medicine zadobila nekoliko činova, te će stoga neosporno pomagati MekKoku u njegovim nastojanjima, bez obzira na to kakvi oni bili, da razluči jednog Spoka od drugog.

Obe su bile visoko profesionalne žene od karijere, koje nimalo nisu zaostajale za muškim članovima posade sa istim činovima za vreme dežurstava i od njih se očekivalo da budu u istoj meri efikasne. Međutim, nijedna od njih nije bila u stanju da potisne izvestan tračak slutnje da će joj biti rečeno kako se sada na zvezdanom brodu USS *Enterprajzu* nalaze dva Spoka.

Za Jeoman Rend to je bilo prirodno i normalno. Ona se prema muškarcima uopšte ponašala zaštitnički i slobodno kako bi zaštitila sebe i Kapetana da se ne upuste u neku opasnu vezu. Kirka je, međutim, iznenadilo što je to uočio i kod sestre Čepl. Ona se toliko približila tome da postane profesionalni poverilac kakvog razdražljiv MekKoj teško da bi mogao ponovo da pronađe; to što se ponašala kao da između njih postoji neka veza, a ujedno sprečavajući da taj odnos prede u nešto lično, ukazivalo je na činjenicu da je i sama

doživela neku nesrećnu ljubav zbog koje je očigledno izvesnu dozu zadovoljstva pronašla tek u službi Zvezdane flote.

Odakle potiče ta čudna, preterana privrženost koju žena svih doba i stepena iskustva izgleda da osećaju prema Spoku? Kirk nije umeo na to da odgovori, ali imao je dve teorije i čas se zalagao za jednu, a čas za drugu u zavisnosti od raspoloženja. Jedna se sastojala u tome da to predstavlja jednostavnu situaciju izazova i odgovora: on može biti hladan i nezainteresovan za druge žene, ali da se meni ukazala prilika, ja bih uspela da mu se približim! Druga, mnogo složenija teorija izgledala je Kirku verovatnija jedino u trenucima depresije: sastojala se u tome da je većina belih članica posade i posle dva veka vidljivih tragova sramnih rasnih predrasuda o svojim uglavnom angloameričkim precima, još osećala tragove tog nasleda, te je u Vulkancu-polutanu – koji konačno nije bio proizvod nijedne *zemaljske* obojene grupacije – videla »bezbedan« način da raskine sa tim ukorenjenim predrasudama – a istovremeno možda i da zadovolji seksualnu znatiželju koja je verovatno od samog početka predstavljala glavni uzrok takvog ponašanja.

Kada je Kirk jednom prilikom izneo MekKoju oba ova stanovišta, ovaj je... posle nekoliko čašica... odvratio: »Vi salonski psiholozi ste svi isti... stalno tragate za složenošću i tamnim, skrivenim motivima gde ih verovatno uopšte nema. Većina ljudi je, Džime, mnogo jednostavnija. Naš gospodin Spok je, iako to nerado priznajem, u svemu nadmoćan primerak muške životinje... hrabar je, inteligentan, mudar, odan, zauzima visok položaj u svom društvu... poseduje sve pozitivne osobine koje bi mogao da pomeneš. Koja pametna žena *ne bi* želela takvog jednog muškarca? Ali žene su takođe praktična stvorenja i skeptične su kada su u pitanju muškarci. Jasno im je da Spok nije pravi muškarac. Nedostaje mu ona neposredna sposobnost da iskazuje svoja osećanja, te one žele da pokušaju da ga toga oslobode. Uopšte ne znaju kako bi to zastrašujući zadatak bio.«

»Oh. Znači, to je delimično posledica i materinskog nagona?«

Na MekKojevom licu se pojavi nestrpljiv izraz. »Opet počinješ da se mešaš u nešto što ne razumeš. Voleo bih da psihologiju prepustiš meni – zašto sam inače i plaćen, ako si to u stanju da učiniš? Oh. pa dobro, nema veze. Džime, ako te ovo odista zbunjuje, pokušaj bar

jednom da promatraš žene! Uverićeš se da im ni na *kraj* pameti nije da se majčinski brinu o Spoku. Ne – one žele da ga oslobode kako bi postao celovit, odrastao, gotovo supermen što nije uspeo da postane do kraja, i žele da se pokažu dostojne takvog muškarca I kao što već rekoh, one ne znaju koliko će morati da se muče pre no što išta postignu.«

»Misliš zbog Vulkančevog kulturnog zaleđa?« upita Kirk.

»Da, u početku. Ali ima toga još. Da li si znao, Džime, da bih ja Spoka svaki dan pregledao tražeći znake da je oboleo od raka da nije poluvulkanac?«

»Mislio sam da je ta bolest savladana pre mnogo stotina godina«.

»Nije, neke vrste se još pojavljuju. I muškarci koji su sto posto Zemljani, a u toj meri ne umeju da se isprazne kao što je slučaj sa Spokom, strašno su im podložni u srednjim godinama Niko ne zna zbog čega«

Razgovor je skrenuo na druge stvari, tako da Kirk, kao i obično, nije dobio odgovore na većinu pitanja MekKoj uopšte nije znao kakve su mu mogućnosti da napravi odgovarajuće psihološke testove koji bi poslužili da se Spokovi razlikuju.

»Nije mi poznato kako je došlo do stvaranja dvojnika, te ne znam odakle da počnem. Nikada nisam baš detaljno proučio vulkansku biohemiju Pročitao sam ponešto o tome pošto je Spok stigao na brod, ali većinu stvari sam naučio na osnovu iskustva, posmatrajući ga; a on predstavlja mešavinu, hibrid, te stoga i zakon sam po sebi. Oh, razume se da ću pokušati nešto da smislim, ali do đavola, problem je odista u fizici... potreban mi je Skoti da mi odgovori na sva ona »šta«, »kako« i »zašto« u vezi sa tim nesrećnim slučajem da bih uopšte mogao da krenem s poslom!«

»Toga sam se i plašio«, reče Kirk.

»Mada postoji još nešto o čemu bi trebalo da povedeš računa«.

»A to je?«

U pitanju je jedan psihološki problem... ta stvar oko istovetnih blizanaca. Čak i kada su biološke okolnosti normalne, teško je biti jedan od dva istovetna blizanca. Stalno se suočavaš sa nevoljama oko identiteta; majke misle da je dražesno ako decu istovetno oblače, učitelji se muče da uredno vode zapise o njima, prijatelji nisu u stanju da ih razlikuju, ali smatraju da je smešno ako se pretvaraju

da ne mogu. Obično svega toga postaju svesni u pubertetu, kada problem »ko sam ja« postaje akutan za sve, ali za istovetne blizance to je pakao. Ako to razdoblje prebrode, a da ne postanu neurotični ili nešto još gore, obično je od tada pa nadalje s njima sve u redu.

Ali Spok nije kroz to prošao, a što je još važnije, on je gotovo celog života svojevolumino bio emocionalno izolovan. Sada je iznenada, kao već odrastao čovek. dobio brata blizanca, i on nema nikakve mogućnosti da se na tu situaciju privikne, kao što je to slučaj sa prirodnim blizancem. Osećaće znatnu napetost«.

Kirk raširi ruke. »Pomozi mu. razume se, ako ti dozvoli. Dok, a i ja ću sa svoje strane učiniti sve što bude moguće. Ali čini mi se da će on morati uglavnom sam da se na to privikne. I nemoj zaboraviti da je on celog života uvežbavao kako da kontroliše svoja osećanja«.

»Ne da ih kontroliše... da ih potiskuje«, primeti MekKoj. »To dvoje se veoma razlikuje. Ali razume se da će on sam morati s tim da iziđe nakraj. Laici nikada neće shvatiti jednu stvar u vezi sa psihoterapijom, a to je da nijedan doktor nikada nije izlečio emocionalnu ili mentalnu uznemirenost, niti će to ikada učiniti; najbolje što može da učini jeste da pokaže pacijentu kako bi mogao sam sebe da izleči.

Ali Džime, ne umanjuj važnost ovoga... to je veoma značajno. Mislim da će vrlo verovatno doći do pravih emocionalnih kriza, i to uskoro. Već sam primetio da je jedan od njih izgubio apetit. To mu izvesno vreme neće škoditi... Vulkanci mogu dugo da poste... ali anoreksija gotovo uvek predstavlja prvi znak emocionalne uznemirenosti«.

»Hvala«, odvrati mračno Kirk. »Paziću. U međuvremenu, hajde da pogledamo da li je Skoti već smislio neke testove«.

On se udalji iz ambulante i uputi se do inženjerijskog mosta.

»Skoti, mrsko mi je što moram stalno da ti postavljam isto pitanje, ali Dok kaže da ne može ni krenuti da sastavlja testove za pravog Spoka ili za duplikat, dok ne dobije bar neku ideju o time kako je došlo do dupliranja. Da li si na bilo šta nabasao?«

Skot sav očajan prozbori: »Ah, baš nimalo, Kapetane. Uopšte ne razumem ništa«.

Ispod očiju je imao tamne kolutove i bilo je očigledno da uopšte nije spavao od početka tog zapetljanog eksperimenta transportovanja.

Kirk je smesta prestao da navaljuje na njega; bilo je očigledno da je davao sve od sebe i ometanje sada ničemu ne bi poslužilo.

Zatim su svi, a ne samo Skot, bili prekinuti u svom poslu pozivom koji je uputila Bojna stanica.

Kirkova prva pretpostavka... da su Uhurini senzori uhvatili nešto što bi moglo predstavljati drugi brod... pokazala se kao tačna, ali još pre no što je stigao do mosta postao je svestan da tu prići nije kraj. Kao prvo, zapis o automatskom pogonu na njegovoj kontrolnoj konzoli pokazivao je da je *Enterprajz* prestao da se kreće hiperbrzinom pola sekunde pre no što se alarm oglasio. Sada su se, razume se, ponovo nalazili u podsvemiru, ali trag koji su zabeležili senzori poticao je od nekog tako malog predmeta, tako da ako je u pitanju stvarno bio neki klingonški brod, on ne bi bio u stanju da otkrije *Enterprajz* u podsvemiru na toj udaljenosti.

»Zašto smo«, upita oštro Kirk, »prestali da se krećemo hiperpogonom?«

»Kompjuter nas je prebacio«, odvrati Sulu opravdano razdražljivo u svojstvu navigatora koji je izgubio kontrolu nad brodom zbog mehanizma bez mozga. »Čini se da se ravna prema starim uputstvima koja smo upotrebljavali pri »obeležavanju klupa«. Možda mu niko u ovom sveopštem metežu nije rekao da smo se uputili prema Organiji«.

»To je naprosto nemoguće«, reče Kirk. »Sam sam uneo to naređenje. Neko mora da ga je opozvao. Gospodine Spok, upitajte mašinu ko je to učinio«.

Prvi oficir... a na dužnosti je bio Spok dva... okrenu se prema konzoli, a zatim reče: »Kompjuter izveštava da sam ja izdao to naređenje, Kapetane, kao što je jedino i logično. Ali ja to poričem... i ubeđen sam da će i moj dvojnik to poreći«.

»Izbrišite to naređenje i pobrinite se da se više ne pojavi. Gospodine Sulu vratite nas na hiperpogon i udvostručite ga«.

»Već je uključen, Kapetane«.

»Gospodine Spok, da li je kompjuter u kvaru?«

»Nije, Kapetane, potpuno je ispravan. Nema sumnje da mu je jedan od nas izdao takvo naređenje. Ali pošto jedan takav postupak podrazumeva veliki rizik da nas Klingonci otkriju, a s druge strane ne

obezbeđuje nikakvu nadoknadu, onda iz toga proizlazi da je to naređenje i izdato zato da bismo bili otkriveni. Na osnovu toga zaključujem da će i moj dvojniki poreći da je izdao jedno takvo naređenje«.

»To se u istoj meri odnosi i na vas, primeti Kirk.

»Toga sam potpuno svestan. Na nesreću, međutim, drugo razumno objašnjenje ne postoji«.

»Pretpostavljam da nije zabeleženo vreme kada je to naređenje izdato«.

»Nije, što ide u prilog tome da je izdavač želeo da ostane nepoznat«.

Kirk je razmišljao jedan trenutak. »Zameniće Uhura, ima li znakova da smo stvarno primećeni?«

»Mislím da jesmo, Kapetane. Ako je taj predmet i uperio prema nama neke senzore, oni su suviše slabi da bi bili zabeleženi na mojoj tabli... ali i on je prešao u podsvemir odmah posle nas, tako da je isključeno da je u pitanju neki prirodan predmet i može se zaključiti da nas prati... mada na *sasvim* pristojnoj udaljenosti«.

»Gospodine Sulu, izvedite nekoliko jednostavnih, upadljivih manevara i utvrdite da li nas i dalje sledi. Ako nas bude sledio, oslobodite ga se... a ako ne budete mogli da ga se oslobodite, pobegnite mu. Sigurno ne poseduje dovoljno energije da održi korak sa nama«.

»Oslobodiću ga se«, veselo obeća Sulu.

»Gospodine Spok, oslobođeni ste svih dužnosti Gospodin Sulu je naimenovan za prvog oficira *pro tem*. Zameniće Uhura, obavestite sve nadležne da su od sada pa do daljnjeg, naređenja obojice Spoka nevažeća na ovom brodu. Nastavljamo ka Organiji kao i ranije dok ne odlučim drugačije; program za »obeležavanje klupa« se otkazuje. Ima li pitanja?«

Nije ih bilo.

»Gospodine Spok, pozovite svog dvojnika koji se nalazi u vašim odajama i obavestite ga da mu *obojica* dolazimo u posetu. Pokušao sam da u interesu sloge na brodu izbegnem ovakva sučeljavanja, ali jedan od vas me je priterao uza zid. – mene i samoga sebe.«

Kirk nije bio u odajama prvog oficira još od onog nemilog događaja kada je Spok gotovo stupio u brak na samom Vulkanu – tu bolnu

epizodu Kirk je posredno pomenuo tokom svog prvog razgovora sa Spokom jedan, epizodu u kojoj je pobesneli Spok sasvim ozbiljno pokušao da ga ubije. Te odaje bile su slične njegovima po rasporedu prostorija, ali mnogo jednostavnije nameštene. I ono malo ukrasa koji su se u njima mogli naći uglavnom je predstavljalo razne noževe, neodređeno i varljivo Brijantalne po dizajnu, što podseti Kirka da je Spokova roditeljska kultura... s očeve strane, iako je sada bila u osnovi strašno racionalna... nekada gotovo u istoj meri bila tako strašno vojnička.

Kirka uopšte nije iznenadilo što se u odajama ni po čemu nije primećivalo da u njima žive dva Spoka umesto jednog. Međutim, ovde su sada bila prisutna dva Spoka i oni su zurili jedan u drugog pogledom hladnog ali neprikrivenog neprijateljstva. Konačno je očigledno došlo do bitke. Možda to i nije bilo tako loše.

»Jedan od vas dvojice, gospodo, postupio je neuobičajeno glupo«, reče Kirk, »i kada bih mogao da otkrijem koji je to bio. izbacio bih ga kroz vazдушnu komoru za slučaj opasnosti samo u donjem rublju. Samovoljno ugrožavanje sigurnosti *Enterprajza* predstavlja isto tako ozbiljan zločin kao i kršenje Opšteg unapređenja broj jedan, bar što se mene tiče... a kao što je vama dvojici odlično poznato. To znači da jednom od vas objavljujem rat, a obojica ćete morati zbog toga da patite. Spoče jedan, da li ste vi opozvali naređenje o kursu koje sam ja uneo u kompjuter?«

»Razume se da nisam, Kapetane«.

»Bilo je to rutinsko pitanje. Pa dobro. Obojica ste oslobođeni dužnosti i želim vam dobru zabavu dok budete pokušavali da se ne počupate u zajedničkim odajama bez ikakvog posla. U međuvremenu, ne znam na osnovu čega bih mogao bilo kome od vas dvojice da stvaram neprilike, ako me razumete, te ću se pobrinuti da se toga i pridržavam. Zauzvrat, želim da dobijem od vas neke savete. Spoče jedan, slažete li se da je onaj koji je podesio kompjuter da isključi hiper-pogon želeo da Klingonci otkriju *Enterprajz*?«

»Izgleda da je to jedini mogući zaključak«, odvrati Spok jedan.

»Zašto je on to učinio?«

»Mogu samo da nagađam, Kapetane. Možda je pravi Spok ipak stigao na Organiju i na njoj našao Klingonce koji su je zaposeli... ili

su ga Klingonci presreli na neki drugi način... a zatim je zajedno sa originalom nazad poslat i dvojnik koji je u stvari klingonški agent Činjenica da u originalovom umu ne postoji sećanje na to, kao ni bilo kakav dokaz da je posredi petljanje po umu, nije simptomatična; mi smo se ovde susreli sa potpuno novim i nepoznatim silama, kao što je zbunjenost gospodina Skota i pokazala».

»Moramo imati u vidu i tu mogućnost«, složi se Kirk. »Ona takođe sadrži i motiv za ono što se dogodilo sa kompjuterom. Spoče dva, imate li primedbi?«

»Samo jednu reč, Kapetane, ako dozvoljavate«, reče Spok dva »A ta reć je: *glupost*:

»Ponovo jedno *zašto*«

»Zato što sadrži isuviše *ad hoc* pretpostavki. Viljem od Okama, sa Zemlje, jedan od pionira naučne metodologije, ustanovio je da se logičke premise ne smeju umnožavati bez dovoljno razloga za to. Taj princip se sada naziva Parsimonijevim zakonom«.

»Danas se ovako parafrazira: najbolje je najjednostavnije objašnjenje koje odgovara svim činjenicama«, reče Kirk. »Imate li neki primer?«

»Mislím da imam«, odvrati Spak dva. »Ne postoji dokaz da je pravi Spok ikada igde transportovan. Daleko je jednostavnije pretpostaviti da je reć o ovome: nešto je krenulo naopako tokom tog novog procesa i materijalizovala se slika kao ona u ogledalu. Ako je to ono što se dogodilo, to bi značilo da su uključeni i najdublji nivoi dvojnikovog nervnog sistema, te je tako došlo i do stvaranja obrnute ličnosti... i možda je u tome izvor motiva simpatije prema Klingoncima.«

»Spoče jedan, šta vi kažete na to?«

»Vrednost te pretpostavke je u njenoj jednostavnosti«, reče hladno Spok jedan, »te je stoga razumljivo što ona nailazi na veće dopadanje. Ali Okamova oštrica predstavlja samo ljudsku sklonost, a ne prirodni zakon. A ta hipoteza sa ogledalom takođe predstavlja pretpostavku za koju ne postoje čvrsti dokazi.«

»Svakako«, javi se Spok dva. »Ali smem li istaći, Kapetane, da iako ove pretpostavke isključuju jedna drugu, obe ipak zahtevaju istovetnu akciju: *neposredno* uništenje dvojnika«.

»Sem u slučaju da su obe pretpostavke podjednako pogrešne«, dodade Spok jedan.

»Ili ako je jedna od njih tačna«, reče Kirk. »U oba slučaja ostajem bez odgovora na pitanje: *Koji je dvojniki?*«

Nijedan Spok mu nije odgovorio... a on im ne bi verovao i da jesu.

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4020.8:

Zabranio sam da ijedan Spok do daljnjeg izdaje bilo kakva naređenja, dok se ne razreši pitanje identiteta... ako je to uopšte moguće... mada se na taj način, u stvari, lišavam prvog oficira. Međutim, to je daleko od nekog srednjeg zadovoljavajućeg poteza, pošto je čak i bez ovlašćenja isključeni Spok u stanju svašta da učini. Ali to ne mogu nikako da sprečim, sem da obojicu smestim u zatvor, za šta nemam nikakvog opravdanja, bar za sada.

Iscrpljujuće je bilo raditi bez prvog oficira uprkos tome što je Sulu davao sve od sebe, a naročito pod dodatnim pritiskom usled bojazni od klingonške prismotre... Sulu je stvarno uspeo da se otrese izviđačkog broda koji je pratio *Enterprajz*, ali Klingonci su sada bez sumnje znali da se oni nalaze tu negde, te će se dati u nemilosrdnu, upornu i delotvornu potragu za njima. Pa ipak se Kirk, kada je završio s poslom, uputio do bolnice pre no što će poći na počinak.

»Muči me nešto što je rekao Spok dva«, poveri on MekKoj. »Ako je dvojnjak odista nalik na lik u ogledalu, zar to ne bismo mogli da otkrijemo pomoću fluoroskopije ili rendgenskih zraka? Srce na pogrešnoj strani, slepo crevo s leve strane, nešto slično?«

»Bojim se da ne, Džime«, odvrati MekKoj. »Anatomski gledano, Vulkanci su savršeno dvostrano simetrični... a nemaju ni slepo crevo. Razume se, Spok je genetski napola čovek, ali što se ovog tiče to se jedino ogleda u njegovoj desnorukosti.«

»Mislio sam na to, ali očigledno je i dvojnjak. Ako je, međutim, levak, vrlo uspešno glumi dešnjaka.«

»Ipak bi bilo dobro da nastavimo da motrimo. Da li je čovek levak ili dešnjak predstavlja veoma duboku psihološku sklonost... pre ili kasnije moraće da se oda.«

»Spok? Mora da se šališ.«

»Verovatno si u pravu«, mračno se složi MekKoj.

»Pa ipak slažem se da ćemo možda jedino posmatranjem doći do odgovora, a naročito ako to obavlja brodski psiholog, to jest ti, Dok. Ako se ovde radi o okretanju celokupne ličnosti, mora u duplikatu postojati nešto što nije karakteristično za Spoka, samo treba uporno za tim da tragamo.«

»Imaš li kakvih predloga?«

»Moraćemo se oslanjati na svoj sluh. Ali privatno ti kažem da veoma sumnjam u Spoka dva. Nekarakterističan je emocionalni pritisak kome me izlaže da naredim da se duplikat uništi. Konzervativni pristup Spoka jedan više mi liči na starog Spoka. Ali to nije nikakva polazna tačka Moramo *smisliti* neki test«

»To je bar lako«, reče suvo MekKoj. »Samo naredi Jeoman Rend da poljubi jednog od njih. Ako uzvрати ubij ga.«

»Ako ne budemo u stanju da smislimo ništa bolje, upravo to ću i učiniti, reče Kirk. »Ozbiljno to mislim, Dok.«

»Znam, Džime, držaću oči otvorene. Mada je i u najlepšim danima posmatranje tog ljudskog kompjutera predstavljalo težak posao. Posmatrati dvojicu, i to još pod stalnom pretnjom napada, predstavljaće pravo raspinjanje.«

Kirk se udaljio, bar privremeno zadovoljan. MekKoj će slediti trag; uopšte nije bilo važno što se on sa sarkazmom odnosio prema tome. Bez toga nije mogao kao ni bez disanja.

Posle sutrašnje službe... nezanimljive, ali pogubne po nerve... Kirk je posetio inženjerijsko odeljenje. Skotov izveštaj nije bio ništa optimističniji od lekarevog.

»Odašiljao sam nežive predmete prema koordinatama Organije, Kapetane, i sakupio sam pravu zbirku udvojenih otpadaka. Time ništa novo nismo dospeli da znamo.«

»Otpadaka?«

»Beskorisnih predmeta, alas. Predmeti se odista naopako udvajaju, tako da možemo smatrati da je ta hipoteza potvrđena. Ali ne mogu sagledati kako nam to pomaže. Pretpostavljam da ste se setili da pregledate Spokove kako biste utvrdili na kojoj strani nose oznake?«

»Setio sam se toga, ali prekasno... ne u trenutku kada su se pojavili. Tako je dvojniki imao dovoljno vremena da se i sam toga seti i preduzme odgovarajuće korake.«

»Pa, naredni put ću izaslati napolje jednu eksperimentalnu životinju, a dvojnika ću dati Doku da se s njim poigra. Mada ne verujem da će mnogo šta saznati o obrnutoj ličnosti na primeru životinje. Ako to bude zec, možda će ga ujesti.«

Ali narednog dana, sve nade za izvođenje nekog programa testiranja ostale su prazno slovo na papiru... to jest, izjalovile su se.

Kada je Kirk došao da preuzme svoju smenu na mostu je zatekao Spoka dva, na svoje prilično iznenađenje. Ovaj istog časa izjavi: »Kapetane, nisam izdao nikakva naređenja i uopšte se ne bih ovde nalazio da to ne zahteva ozbiljnost situacije. Međutim, moram vam prijaviti da se biće koje nazivate Spok jedan zabarikadiralo u laboratoriji dr MekKoja, i odbija da izađe dok u brodski dnevnik ne bude uneto da sam ja uništen, a njemu da se garantuje život.«

Atmosfera na mostu nalikovala je onoj u unutrašnjosti elektrostatičke odaje. Kirk reče: »Potvrdi!«

»Potvrđeno«, odvrati kompjuter.

Kirk uputi jedan brz pogled prema Uhuri. »Zameniče, zamolite dr MekKoja da smesta dođe ovamo. Gospodine Spok, da se nalazite na njegovom mestu... mislim na Spoka jedan... šta mislite da biste time pokušavali da dobijete? Sem, razume se, što nastoji da me natera da učinim ono što otvoreno zahteva?«

»Ima mnogo mogućnosti, Kapetane. Jedna od njih je jednostavno ometanje brodske rutine. Ili možda pokušava da izazove krizu odanosti među ostalim oficirima. Ili nastoji da se osami kako bi na neki način uspostavio vezu sa Klingoncima.«

»Da li biste vi mogli da to učinite da ste na njegovom mestu?«

»Bih, i to na nekoliko različitih načina«

»Gospodine Sulu, podignite deflektorske zaštitnike.«

»Već su podignuti, Kapetane«, odvrati navigator veselo i pored toga što je bio umoran. U istom trenutku ude MekKoj.

»Doktore, postoji li išta u vašoj laboratoriji što bi Spok jedan mogao da upotrebi da ošteti brod... ili povredi posadu?«

»Ima dosta toga«, odvrati MekKoj. »Verovatno i više nego što mogu da pretpostavim. Konačno, on je brodski oficir za nauku... ili više nego besprekoran faksimil.«

Da li je to dovoljno da opravda naš pokušaj da se unutra probijemo pomoću fazera?«

»Ne bih rekao«, odgovori MekKoj. »Tamo unutra se nalazi dosta opreme koja je u sadašnjim okolnostima nenadoknadiva, a da ne pominjem i veliku količinu reagenasa i lekova. Ako pruži otpor, mnogo toga može biti oštećeno ili uništeno... ili bi mogao da nas osujeti zapretivši da će sve sam uništiti. A uzmi u obzir, Džime, i činjenicu da on možda čini upravo ono što i kaže da čini: štiti vlastiti život. Zašto ne bismo pričekali i uverili se?«

»Smem li nešto da primetim, Kapetane?« javi se Spok dva »Takvo ponašanje krije u sebi veliki rizik. Ovaj njegov čin... koji predstavlja neposredno narušavanje vaših naređenja koja važe za mene... potvrđuje da je on dvojniki, a ne ja. Ostaviti ga na miru bilo bi isto kao kada biste na svoj brod pozvali krajnje obučenog klingonškog oficira za nauku, uručivši mu sve inženjerijske alatke i materijale i zamolivši ga da pričini što veću štetu.«

»Imate visoko mišljenje o sebi, zar ne?« upita MekKoj.

»Ako sumnjate u moje sposobnosti, doktore, predlažem vam da od kompjutera zatražite beleške o meni.«

»Prestanite, obojica«, reče Kirk. »Ovo nije trenutak za svađu. Gospodine Spok, molim vas, imajte na umu da ja ne smatram da je ovim bilo šta *potvrđeno*. Sumnjam u obojicu i spreman sam jedino da preduzmem ono što će vas obojicu održati u životu. Do đavola, čoveče, zar vam nije jasno da se zalažete za to da uništim nekoga ko mi je možda prijatelj... a uz to i najbolji prvi oficir u celoj Floti? Ako nije, onda je očigledno da *vi* ne možete biti pravi Spok!«

»Razume se da mi je to jasno«, odvrati Spok dva. »Ali moja je dužnost da vam iznesem ono što smatram za činjenice.«

»I jeste«, složi se Kirk, nešto smirenije. »Ipak ćemo za sada sve ostaviti onako kako jeste. U međuvremenu, želim da niko od vas ne ispusti iz vida da još pokušavamo da izmaknemo klingonškoj mornarici i pobegnemo na Organiju... koja je sada naša jedina nada da ćemo preživeti, isto kao i to da ćemo makar malo biti od koristi Federaciji.«

»Čak i da sve bude u redu, možda nećemo stići na vreme, Kapetane«, primeti zamenik Uhura »Upravo sam uspela da uhvatim jedan opšti klingonški podsvemirski prenos. Tvrde da su Floti Federacije naneli ogromne štete u oblasti Velike magline Orion. To je strašno blizu Zemlje.«

»To je i više od toga«, dodade Spok dva. »Posredi je oblast koju Klingonci nazivaju Svemir novih sunaca, pošto se tamo rada četvrta generacija zvezda«

»Kakve to ima veze?« upita Kirk.

»Taj proces, Kapetane, treba da potraje još milionima godina. To znači da su Klingonci u toj meri ubedeni da će izvojevati pobedu u ratu da su voljni da se razbacuju brodovima i ljudima kako bi osvojili sunčane sisteme koji još ni ne postoje. Možda su i u pravu.«

ŠESTA GLAVA

KOD KUĆE NEMA NIKOGA

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4150.0:

Već smo tri meseca duboko u klingonškom svemiru i još nismo otkriveni, mada smo prisluškivali klingonške brodove koji su postavljali mrežu kako bi nas otkrili. Stoga sam odustao od pohoda na klingonške baze po principu udri pa beži, jer bi im oni mogli pomoći da predvide naš kurs, dok se (i ako se) pokaže da je situacija na Organiji beznadežna. I dalje hvatamo izveštaje o porazima Federacije. Kompjuter smatra da je teorija Spoka dva o čudnim mestima na kojima se pojavljuje klingonško brodogradnja vrlo verovatna, ali još ne postoji način da se njegov zaključak saopšti Komandi Zvezdane Flote. Njegovo ponašanje je inače besprekorno; ali i Spok jedan se ponaša isto tako bezazleno, sem što i dalje odbija da iziđe iz svoje rupe.

Posle tri meseca na mostu je takođe vladala patvorena atmosfera rutinskog obavljanja posla, kao da je bilo savršeno normalno da se jedan Spok nalazi za konzolom biblioteke, a drugi da prima obroke iza barikade u MekKojevom laboratoriju. (»Pokušaj da se izgladnjivanjem istera pokazao se kao nepodesan; on je, kao što je odmah i najavio, jednostavno počeo da drži striktnu dijetu, pažljivo trošeći MekKojeve zalihe... takva jedna dijeta bi oborila svako obično ljudsko biće koje bi smesta napalo desetak vrsta avitaminoza ali njegov poluvulkanski sastav mogao je neograničeno da je podnosi.)

Kirk je bio veoma zadovoljan što su se njegovi zapovednici odeljenja privikli na tu situaciju. To je bio još jedan dokaz da su u stanju lako da se oporave posle bilo kakvog šoka... mada mu nije bilo baš potrebno da se u to uverava u ovom trenutku... a pored toga, niko nije mogao sebi dozvoliti da bude rastresen u sadašnjim okolnostima. MekKoj i Skot su, razume se, nastavili uporno da rade na problemu udvajanja kad god su mogli, ali pojavio se samo još jedan trag; sve eksperimentalne životinje koje je Skot poslao »napolje«, oponašajući Spokovo neuspelo neputovanje, takođe su

se »vratile« sa duplikatima, ali svi ti duplikati umrli su nekoliko dana po povratku. Lekar nije uspeo da objasni uzroke njihovih smrti, ali čak i da je bio u stanju to da učini, malo je verovatno da bi to objašnjenje bilo od bilo kakve koristi, pošto se očigledno nije moglo primeniti i na krajnje živahnog udvojenog Spoka (bilo koji da je u pitanju). Poput svih ostalih malobrojnih tragova, činilo se da ni ovaj ne vodi nikud određeno.

Međutim, napetost je postepeno" počela ponovo da raste kada se *Enterprajz* približio 11872dy sa 85746 K, proizvoljno određenoj tački u prostorvremenu gde je trebalo da isključi hiperpogon kako bi potražio Organiju i... nešto potpuno nepoznato.

»Za sada«, reče Kirk svojoj smeni, »nemamo razloga da pretpostavimo kako Klingonci misle da se nalazimo u blizini. Ali nećemo rizikovati. Gospodine Sulu, želim da udružite brodske fazere sa senzorskim alarmima zamenika Uhure, tako da ćemo ako budemo primećeni, makar i u samom trenutku kada budemo izlazili ih hipersvemira, moći da ispalimo približno precizan hitac već jedan nanočasak kasnije. Postoji, doduše, izvesna mogućnost da na taj način raznesemo nekog prijatelja, ali u ovom sektoru mislim da ne treba računati na njihovu pojavu.«

Suluove šake su letele po komandnoj tabli. Uhuru je svoju tablu promatrala poput mačke, povremeno pritiskajući određene dirke kako bi povezala senzorska kola sa njegovom navigacionom potporom. Jedan za drugim počеше da svetle pokazivači koji su označavali odaje sa fazerima, dok su glomazne, ubilačke mašine dostizale puni stepen pripravnosti.

»Sve je spremno, Kapetane«, reče Sulu.

»Kada se pojavljujemo?«

»Četrnaest tridesetpet dvadeset.«

»Zameniče Uhura, koliko će vam vremena biti potrebno da ovlaš potražite Organiju?«

»Mogu dobiti jedan potpuni sferični atlas neba za deset sekundi, Kapetane.«

»Odlično. Dajte nam deset sekundi u normalnom svemiru, zatim krenite napred pri četrdeset osam zarez nula-šest-devet prvog hiperpogona Bilo bi dobro da to unesete u kompjuter, gospodine Spok.«

Spok dva klimnu, ali Sulu upita: »Zar ne bi bilo lakše kada bih ja to zabeležio na mojoj tabli?«

»Želim da se to uradi na oba načina, radi sigurnosti.«

»Želite li odbrojavanje, Kapetane?« upita Spok dva »Ne vidim razlog za to, pošto smo na automatskom upravljanju. To samo stvara nepotrebnu napetost. Samo nastavite kao i do sada i budite pripravnici.«

Minuti brzo prodoše. Zatim se *Enterprajz* sa uobičajenom naglošću našao u normalnom svemiru.

I isto tako iznenada sve ostalo je prestalo da bude normalno.

Iako nije umeo da kaže kako je to osetio, Kirk je bio svestan prisustva jednog ogromnog ždrebla, rane, vrtloga u samom tkanju prostorvremena. Činilo se da je neka nezamisliva sila rastvorila donji sloj metričkog okvira Vaseljene, ostavljajući za sobom apsolutno i potpuno Ništavilo, krajnju ispraznost koja je prethodila čak i stvaranju Haosa. A *Enterprajz* je uranjao pravo u to.

To osećanje se moglo uporediti sa čistim užasom. Iako je izgledalo kao da se onih deset sekundi razvuklo u časove, Kirk je bio potpuno paralizovan, a njegovi saputnici koji su se nalazili oko njega, podsećali su na kipove.

Zatim je sve nestalo, kao da nikada nije ni postojalo. *Enterprajz* se ponovo kretao pomoću hiperpogona.

Začu se zvonjava zvonca sa inženjerijskog mosta.

»Šta to, krvave mu plave snopove, bi?«

»Ne znam, Skoti; sklanjaj se odatle dok mi ne odgonetnemo šta se dogodilo, pa ću te obavestiti. Pretpostavljam da su i ostali članovi tvoje posade osetili isto?«

Nastupila je kratkotrajna tišina »Aha nema sumnje.«

»Gospodine Sulu, da li ste utvrdili naš novi pravac?«

»Jesam, gospodine«, odvrati navigator pobledelih usana.

»Imate li slike, zameniče? Odlično, hajde da ih pogledamo. I otvorite vezu sa Spokom jedan... nešto mi kaže da će nam biti potrebni svi mozgovi koje smo u stanju da okupimo kako bismo slomili ovaj orah.«

Sa monitora nestadoše iskrivljene zvezde podsvemira, i zameni ih zvezdano polje koje je normalno izgledalo. Međutim, u njegovom

središtu nalazio se jedan loptasti predmet koji je blago svetlucao, nejasnog izgleda i sa nekim čudnim, srebrnastim sjajem.

»To se«, reče Uhura, »nalazi na koordinatama na kojima bi trebalo da se nalazi Organija. Sem ako se moje sećanje ne poigrava sa mnom, ali ovo ni najmanje ne liči na slike Organije koje smo pohranili u dnevnik za vreme naše prve posete. Organija ima izrazita površinska obeležja i pripada planetarna klase M. Ova stvar liči na nekog gasnog džina, ako uopšte na išta liči.«

»Trebalo još nešto dodati toj činjenici«, reče Kirk. »Kretali smo se pravo prema tome kada smo isključili hiperpogon, i moj mentalni i emocionalni utisak govorio mi je da tamo ničeg nije bilo... NIČEG ispisano drhtavim, velikim slovima. Da li je iko imao drugačiji utisak?«

Svi odmahnuše glavama. Spok dva reče: »Kapetane, znamo da su Organijanci umešni hipnotičari i da su u stanju veoma vešto da upravljaju drugim tokovima energije. U stanju su da svoju planetu prikažu onako kako žele, čak i pred kamerama.«

»Za deset sekundi?« upita Kirk. »Dopuštam da bi emocionalni efekat mogao biti deo neke vrste opšteg mentalnog odašiljanja, ali sumnjam da su čak i Organijanci u stanju da stignu do jednog broda i dočepaju se kola kamera sa takvom preciznošću i u tako kratkom razdoblju«

»Pored toga, moje kamere nisu standardne; s vremena na vreme vršila sam brojne izmene vodova«, primeti Uhura. »Da bi se kola dovoljno dobro upoznala, kako bi se po njima moglo petljati, morali su ili da iščitaju moj um ili da iz kompjutera izvuku promenjene dijagrame kola.«

»Nikome nisu poznate sve njihove sposobnosti«, pri meti Spok dva.

»Ne raspravljamo o tome«, reče Kirk. »Ali zašto bi za nas stvarali jedan utisak, a za kamere potpuno drugačiji? Ili žele da smatramo kako se Organija više ne nalazi tamo, ili da se strašno promenila... ali čemu i jedno i drugo? Znamo da će ta protivurečnost izazvati u nama sumnju... mada kao da su obe pojave, gledane pojedinačno, bile planirane tako da tu sumnju obeshrabre. A to izgleda ukazuje na činjenicu da oni nisu odgovorni za ono što su kamere uhvatile, to jest da te slike pokazuju pravo stanje stvari... bilo kakvo da *ono*.«

»Ako je to tačno«, reče Spok dva, »bilo bi logički svrsishodno pretpostaviti da postoji neko jednostavno objašnjenje: da su Organijanci okružili svoju planetu nekom vrstom energetskog paravana, i da je to ono što su kamere zabeležile, a njegov učinak ono što smo mi osetili.«

»To ima smisla«, odvrati Kirk. »Ali, ako je to tačno, to nam onda iz osnova kvari naš provobitni plan. Blago rečeno, imam neko predosećanje da Organijanci ne žele da budu posećeni. I ako bi trebalo ipak da se spustimo tamo dole, ubeđen sam da ne bih bio u stanju da izdržim pritisak tog polja duže od jednog minuta. Ima li dobrovoljaca koji misle da bi mogli duže?«

Niko se nije prijavio. Kirk konačno reče: »Spoče jedan, do sada nismo čuli šta vi o tome mislite. Kako vam izgleda ovaj problem?«

»Pa, Kapetane«, začu se kroz interkom Spokov glas, »iako nisam video slike o kojima je reč, vaš razgovor je bio dovoljno iscrpan, tako da mi je omogućio da izvršim analizu. Sasvim je očigledno da ste svi na pogrešnom tragu. Odgovor je, u stvari, veoma jednostavan, mada daleko od toga da je očigledan.«

»Pa dobro, kako on glasi? Da čujemo, čoveče.«

»Samo ako prihvatite moje uslove, Kapetane.«

»To je«, zausti oštro Kirk, »ucena«.

»Upotrebljeni izraz je tačan, te me stoga niti vređa niti ubeđuje.«

»A šta je sa sigurnošću broda?«

»Moja analiza situacije«, čuo se kroz interkom, »navodi me na zaključak da prisustvo dva istovetna prva oficira predstavlja veću opasnost po brodsku sigurnost nego Organijina nepristupačnost. Stoga i dalje insistiram na svojim uslovima.«

Kirk se ljutito okrenu prema slici i prilici prvog oficira koja se nalazila na mostu. »Spoče dva, imate li pojma na šta on to cilja?«

»Žao mi je što moram da kažem, ali nemam. Naš proces mišljenja sada se znatno razlikuje, što sam još na početku predvideo. Na osnovu raspoloživih podataka, smatram da je vaše sadašnje sagledavanje stanja na Organiji ispravno, mada nepotpuno.«

To je bilo veštačko razumevanje, pomisli Kirk, ali ni od kakve stvarne pomoći. Ako je Spok jedan odista znao odgovor, možda bi se isplatilo pružiti mu garancije koje traži (šta ono Šajlok stalno ponavlja u *Mletačkom trgovcu*? »Dobiću ja svoj polog!«) da dobije...

kojima će se Spok dva, naročito u slučaju ako je on dvojniki, usprotiviti kako bi zaštitio vlastiti život. Ali ako je dvojniki bio Spok jedan, onda njegova tvrdnja da zna rešenje možda samo predstavlja smicalicu kojom želi da obezbedi uništenje originala. Ako se pokaže da je njegovo rešenje bilo pogrešno, pa, uvek može da se vadi na nedostatak podataka; Kirk nije nikada zahtevao od svog prvog oficira da bude nepogrešiv, delimično i zbog toga što Spok nije voleo da uhvati sebe u grešci.

»Nastavićemo sa sadašnjom pretpostavkom«, reče konačno Kirk. »Imajući nju u vidu, naša jedina mogućnost da spasemo makar deo prvobitnog plana sastoji se u pronalaženju nekog načina da prođemo pored tog paravana, zaštitivši se od njegovog dejstva ili da ga potpuno poništimo. Ovu loptu bih dobio gospodinu Skotu, ali za analizu će mu biti potrebna detaljnija senzorska očitavanja sa ekrana... žao mi je što to moram da kažem, ali to znači da ćemo ponovo morati proći kroz sektor hiperpogona Naređenja:

Zameniće Uhura, raspitajte se kod gospodina Skota šta misli – koji bi mu raspored senzora mogao biti od najveće koristi i koje je najmanje moguće vreme za koje je u stanju da dobije odgovarajuća očitavanja. A kada gospodin Sulu napravi plan leta za prolazak, lično proverite da li je celokupna posada upozorena da očekuje još jedan onakav emocionalni šok, kao i to koliko će on potrajati.

»Spoče dva, naložite kompjuteru da isprintuje iscrpnu listu svega što se zna o bilo kom paravanu koji makar tek neodređeno podseća na ovaj... uključujući tu i nagađanja... i predajte to gospodinu Skotu.« On umorno ustade. »Idem u prostorije za rekreaciju na sendvič. Ako se ne vratim dok sve bude spremno za prelazak, pozovite me. Sva ostala podešavanja za prelazak neka ostanu ista kao i ona od malopre.«

»Pravite ozbiljnu grešku, Kapetane«, javi se glas Spoka jedan.

»Niste mi pružili drugu mogućnost, gospodine Spok. Svi na izvršenje zadatka!«

Kirk je bio manje-više pripremljen na užas pri narednom izlasku iz hipersvemira, ali to mu izgleda nije mnogo pomoglo. Ovog puta je iskustvo bilo mnogo gore, jer je moralo duže potrajati... Skot je zahtevao četrdeset pet beskonačnih sekundi, tokom kojih je izgledalo da *Enterprajz* i sva njegova posada upadaju pravo u tu

Jamu. A za vreme deset poslednjih sekundi, došlo je do bleska jakog belog plamena s jedne strane... to je jedan od brodskih fazera počeo da bljuje vatru. Tri sekunde kasnije, usledio je novi pucanj.

»Sulu!« zavika Uhura. »To mesto vrvi od Klingonaca!«

SEDMA GLAVA

NAPAD

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4181.6:

Sigurno se šest klingonških borbenih letelica okomilo na nas za vreme našeg drugog izlaska u normalan svemir Organije... to jest u ono gde je Organija trebalo da se nalazi. Ako su se u blizini nalazile i za vreme našeg prvog prelaska, a ja mislim da je to gotovo izvesno, onda nas je samo kratkoća našeg boravka spasla da ne budemo primećeni još tada. Razume se, takođe je moguće da nas ne bi otkrili ni drugi put da nije bilo paljbe iz naših automatskih fazera, ali to zavisi od činjenice da li je posredi bio klingonški garnizon ili su čekali u zasedi. Ako je u pitanju bilo ovo drugo, onda su nam fazeri učinili uslugu, jer naši plotuni mora da su onesposobili dva njihova broda; samo ih je četiri krenulo za nama hiperpogonom. Da smo imali posla sa nekim drugim neprijateljem, očekivao bih da je neko ostao u rezervi, što bi taktički bilo uobičajeno i normalno, ali nijedan Klingonac ne bi izbegavao borbu sem u slučaju da je fizički prikovan na ovaj ili onaj način.

Većina bitaka u svemiru ili se završava istog časa kada su i otpočete... kao što je to očigledno bio slučaj sa dve zatečene klingonške letilice... ili se otegnu unedogled, zbog ogromnih razdaljina na kojima se vode. (Prva rečenica *Osnova brodskih dužnosti* Akademije Zvezdane flote glasi: »Glavna smetnja s kojim se susreće kapetan jednog zvezdanog broda koji želi da uđe u bitku jeste ta da je gotovo nemoguće ući u bitku.«)

Činilo se da će i ova potrajati beskonačno. Nijedan od četiri preživela klingonška broda nije bio po veličini dorastao svom plenu, čiji su fazeri imali daleko veći domet od njihovih te su ih lako držali na pristojnom odstojanju, a odbijači s lakoćom odgurivali povremena klingonška torpeda. Ukratko, bila je to pat pozicija.

Međutim, Kirk je iz iskustva znao da pat pozicija ne može večno da traje; male klingonške letilice uporno su odašiljale gomile šifrovanih

poruka putem podsvemirskog radija... činilo se da su tri od njih korvete, a preostali je bio možda veličine jedne krstarice... a te poruke su očigledno predstavljale hitne pozive za slanje odgovarajućeg pojačanja. Sada više nije bilo razloga da *Enterprajz* ne šalje radio-poruke.

»Obavestite komandu Zvezdane flote o našem kretanju«, naloži on zameniku Uhuri. »Uključite tu i opis situacije u vezi sa Organijom, kao i hologram vašeg najboljeg diska tela u orbiti oko Organije. Recite im da nas napadaju i zatražite naređenja Kao drugo, pošaljite im zasebnu poruku koja će sadržati zaljučke Spoka dva o tekućoj klingoškoj strategiji. Treće, pošaljite hitnu poruku pravo "Savetodavnom naučnom veću, u kojoj će stajati opis postojanja viška Spokova kao i kako je tačno do toga došlo... uz sve moguće *postojeće* pojedinosti od strane gospodina Skota... i zatražite od njih da izvrše analizu i posavetuju nas... Uzgred budi rečeno, koliko je stara naša najnovija šifra?«

»Svega godinu dana, Kapetane.«

»Klingonci mora da su je odavno provalili. Pa dobro, ipak ćete morati njome da se poslužite... ali ono što nije šifrovano neka bude na Svahiliju i zamolite ih da i odgovore šalju na isti način. To bi trebalo da zadrži Klingonce.«

»I hoće«, odvrati Uhura, razvukavši usta u zloban osmeh. »Ali čak i na modernom Svahiliju ne postoje neki od Skotijevih tehničkih izraza, Kapetane. Na svakom zemaljskom jeziku postoje Indoevropske pozajmice... te bi Klingonci mogli, služeći se njima, da naslute ostatak poruke.«

»Grom i pakao! Ako izostavimo tehničke podatke, to će značiti da ćemo ponovo morati da se oslonimo na vlastite snage, a ne možemo se baš pohvaliti da smo, oslanjajući se na njih, do sada dobro prolazili.«

»Postoji još jedna mogućnost, Kapetane, mada je dosta rizična; možemo nešifrovane delove prevesti na juriš.«

»Šta je to? Nikada nisam čuo za tako nešto.«

»To je sintetički jezik koji je Džejms Džojz izmislio za svoj poslednji roman, pre više od dve stotine godina. Sastoji se od četrdeset ili pedeset različitih jezika, uključujući i sleng svih tih jezika. Niko sem jednog Zemljanina ne bi bio u stanju da razabere smisao, a ima ih

svega nekoliko stotina koji su u njega upućeni. U tome se sastoji rizik; možda će Kondi Zvezdane flote biti potrebno izvesno vreme da pronađe eksperta... ako su uopšte u stanju da razaberu o čemu je reč.«.

Biti oficir za vezu, Krik se u to još jednom uverio, podrazumevalo je da čovek mora biti upućen u mnoge oblasti znanja pored rada na podsvemirskom radiju. »Da li je u stanju da izrazi naučne termine?«

»I te kako! Čuli ste za elementarnu česticu koja se zove kvark; e pa to je reč iz juriša. Sam Džojls je predvideo nuklearnu fisiju u romanu koji sam malopre pomenula. Ne mogu baš detaljno da navedem njegove reči, ali uglavnom ide ovako nekako: 'Abnihilizacija itima eksplozivom nastala je kroz Parsuraliju sa ijošvećimeuuzbukom krozahvatanje amidkojima opšte krajnostima zbrka opažajnih moletona umaknutih sa mulikulima.' Ima još, ali se ne sećam... prošlo je dosta vremena od kada sam poslednji put čitala tu knjigu.«

»I to je više nego dovoljno«, reče žurno Kirk. »Samo napred, ako ste sigurni da možete shvatiti odgovor.«

»Niko nikada nije *na smrt* siguran u ono što juriš znači«, odvrati Uhura. »Ali ja verovatno razumem više od Klingonaca. Njima će to ličiti na potpuno besmislice.«

I ne samo njima, pomisli Kirk. Pa ipak, za sada je mogao na to da zaboravi. Ali time nije rešio problem klingonških brodova koji su sledili *Enterprajz*.

Posejati minsko polje u brazdi broda ne bi bilo ni od kakve koristi; neprijateljski brodovi su bez sumnje posedovali odbijače, a i mine su inače suviše male da bi posedovale vlastite hiperpogonske generatore, tako da bi jednostavno propale u normalan svemir i postale opasnost za mirnodopsku navigaciju. Ali samo čas...

»Gospodine Spok, želim nešto da proverim. Kada za vreme hiperpogona isključimo snop deflektora, onda polje hiperpogona teče uporedo sa tim snopom do granice površinske oblasti toga polja. Teorijski, tada nestaje polja i mi se vraćamo u normalan svemir. Da li je dovede sve u redu?«

»Jeste, Kapetane, to je jednostavno dejstvo zakona obrnutih kvadrata.«

»I obrnuto«, reče Kirk, »ako se traktorski snop primeni na hiperpogon, to će dovesti do zakrivljenja polja oko snopa, što će nam

pružiti malo dodatne brzine, ali će nas opasno skrenuti sa pravca.« Spok dva klimnu. »U redu, mislim da smo došli do preduslova za jedan mali eksperiment. Želim da postavim minu tačno ispod pregiba te krstarice, koristeći u tandemu deflektor i traktorski snop, pod uslovom da deflektor dobije nešto više energije. Istovremeno, želim da se naša brzina poveća kako bi polje hiperpogona nestalo upravo u trenutku eksploziranja mina. Unesite te parametre, uključujući pseudoudaljenost krstarice i njenu relativnu brzinu, i proverite da li je to izvodljivo.«

Spok dva se okrenu prema kompjuteru i nekoliko trenutaka je radio u tišini. Zatim reče: »Jeste, Kapetane, matematički, to nije složena operacija. Ali u biblioteci nema podataka da je ijedan zvezdani brod ikada preživeo bušenje svog polja hiperpogona pomoću deflektora dok se kreće hiperpogonom.«

»A kada je ravnoteža gotovo postignuta pomoću traktora?«

»O tome nema podataka. Moje je mišljenje da bi *Enterprajz* tokom te operacije bio pod užasnim pritiskom.«

Tako je, pomisli Kirk, ili ti se baš ne dopada da klingonška krstarica ispadne iz igre.

»Ipak ćemo pokušati. Gospodine Sulu, pripremite minu i programirajte operaciju. Takođe... onog trenutka kada se ponovo nađemo u normalnom svemiru, izvršite maksimalno ubrzanje koristeći isti kurs kao i do sada i to pri reakcijskom pogonu.«

»To podrazumeva«, reče Spok dva izvornim najneutralnijim Spokovim glasom, »veliku verovatnoću da će doći do razdvajanja između komandnog odeljenja i inženjerijskog odeljenja«

»Zašto? I ranije smo to činili?«

»Usled uticaja šoka na probijanje polja hiperpogona, Kapetane.«

»I to ćemo rizikovati. U slučaju da niste primetili, podsećam vas da se nalazimo usred bitke. Zameniče, upozorite brodsku posadu da se pripravi ponovo da doživi šok. Pripremite se za napad, svi. i pristupite izvršenju.«

Spok dva se uzdržao od daljnih primedbi. Bez reči, Uhura je na glavnom monitoru podesila da se vidi panorama sektora u kome je trebalo zamka da bude... ako uspe... postavljena... Pod čudnim uslovima podsvemira, klingonška krstarica trebalo bi da je izgledala poput neke izobličene mase cevi i mehurova, čak i na maloj

udaljenosti; na sadašnjoj udaljenosti, videla se tek nešto jasnije od kakve teturave senke.

Zatim se na ekran probila gusta masa nepravilnog oblika krzava pod dejstvom interferencija; no. to je bila najbolja slika mine koja se mogla dobiti. Počivala je na vrhu dva pera blede svetlosti čiji su se krajevi pružali u suprotnim pravcima: spareni deflektor i traktorski snopovi (koji bi u normalnom svemiru bili nevidljivi). Kada je mina dospela unutar površine hiperpogonskog polja, i ono je postalo pomalo vidljivo, i u narednom trenutku počelo je da se naduvava prema klingonškoj letelici. Utisak koji je ostavljala, jednog čudovišnog balona koji samo što nije prsnuo, bio je krajnje uznemirujući.

»Gospodine Sulu, može li klingonški brod primetiti šta se događa pomoću instrumenata na spoljašnjem delu broda, ili to osetiti na neki drugi način?«

»Ne znam, Kapetane. *Ja* to baš ne bih želeo da vidim.«

»Zameniče Uhura?«

»Sasvim je moguće, Kapetane, ako se ima u vidu da hiperpogonsko polje postaje sve pokretnije. Ali možda neće znati kako to da protumače. Ni ja, kao ni biblioteka, nikada nisam čula da je ovo ranije pokušano, a možda nisu ni Klingonci. Ali samo nagađam.« Izraslina u polju hiperpogona rasla je i postepeno se pretvarala u jednu nezgrapnu pseudosondu koja polako i oprezno istražuje put kroz podsvemir. Posmatrajući sa *Enterprajza* čovek je imao utisak da zuri niz neki nejasan tunel čije su ose sačinjavala dva istovetna snopa. Kirk negde iz dubina svog sećanja izvuče jedan prizor sa časa biologije na kome je posmatrao dugački staklasti šiljak radiolarijana, jedne mikroskopske morske životinje, kroz koju je strujala protoplazma, a koja je bila bez uma i proždrljiva.

»Kapetane«, zašišta interkom. »Ovde dole već su počele nevolje. Moje mašine već muču kao krave koje muči loše varenje.«

»Ne obazirite se na to, gospodine Skot, to je tek početak.«

Nezgrapna projekcija se stanjila na debljinu prsta na čijem vrhu je mina, koja je, izgledajući bezopasno poput kakvog semena zanovetka, iščezavala u lažnoj noći podsvemira. Trup *Enterprajza* počeo je vrlo lagano da stenje. Prvi put posle mnogo godina, Kirk je

čuo kako brod glasno stavlja do znanja da je njegova struktura pod ozbiljnim pritiskom.

»Trideset sekundi do prelaza«, reče Spok dva.

»Klingonci se povlače!« povika Uhura. »Osetili su *nešto* što im se nije dopalo, to je sigurno. Kreću punim pogonom. Ako...«

Da li je mina bila dovoljno blizu? Nema veze, ionako nikada neće biti bliže.

»Paljba, gospodine Sulu«, reče Kirk.

Jedna ogromna vatrena – lopta rascveta se na monitoru... a zatim nestade pošto je *Enterprajz* propao u normalan svemir. Sekund kasnije, lišena broskog hiperpogonskog polja, vratila se i vatrena lopta.

»Pogodila ga je«, zagrakta Sulu.

Vatrena lopta je neverovatno nabrekla pošto je došlo do fuzije između materije i antimaterije u hiperpogonskim sondama klingonškog broda osuđenog na propast, te su tako svoju žestinu pridodale pobesneloj hidrogenskoj eksploziji mine. Monitor je u trenu zatamneo taj sjaj, ali na kraju ipak nije više uspeo da se prilagodava, te je potpuno potamneo.

U istom trenutku kroz *Enterprajz* zaurlaše reakcijski motori penjući se ka punom potisku i jedan iznenadni trzaj sve ih baci na palubu. Svetla zatreperiše.

»Svi na mesta!« zavika Kirk, teturavo se vraćajući do svog komandnog mesta. »Svim zapovednicima odeljenja, javite se!«

Celim brodom prolamali su se tako užasni zvuci da on ne bi ni mogao da čuje ko mu se javlja čak i u slučaju da je njegova posada bila u stanju da čuje naređenje. Ali jedan letimičan pogled na tastature bio mu je dovoljan da otprilike utvrdi kako stvari stoje; ostalo je moglo malo da pričeka.

Enterprajz je izdržao... ali jedva. Trima preostalima klingonškim korvetama bilo je potrebno nekoliko sekundi da reaguju na uništenje krstarice-zapovednika i na nestanak plena. Sada su isključile hiperpogon, ali za onih nekoliko sekundi prebacile su svoju metu za gotovo milion milja, a dugački razdvojeni lukovi u kojima su se sada kretali kako bi ponovili svoj naum, predstavljali su znak opreza i blefiranja... i ako je Kirk poznavao Klingonce, bezumnog besa.

Dok je *Enterprajz* tako reći klizio krećući se hiperpogonom. dotle je pod reakcijskim potiskom ličio na kakvo prase, ali hrabro je grabio napred sve brže i brže. Za svega nekoliko minuta prooraće brazdu posred svojih malopređašnjih gonioca.

»Klingonci lansiraju projekte, Kapetane«, objavi Uhura.

Pravo očajanje. »Zanemarite to! Gospodine Sulu, privucite pažnju neprijatelja i pucajte kada nađete za shodno. Kada završite, ne želim da od njih ostane nijedan jedini atom.«

»U redu, *gospodine*«, odvrati Sulu uz jedan vučji osmeh na svom inače veselom licu. Ovo je bila životna šansa za jednog artiljeriskog oficira zvezdanog broda i bilo je očigledno da on uživa u tome.

Kada je *Enterprajz* dobio dovoljno na brzini, počeo je i bolje da odgovara na upravljanje; što se toga tiče nije se mnogo razlikovao od brodova-klipera iz devetnaestog veka koji su plovili po uzburkanom moru, mada takvo jedno poređenje uopšte nije dolazilo u obzir kada se kretao pod hiperpogonom. A na raspolaganju je imao neverovatnu količinu energije... čak i za bacanje... koju su stvarali reakcijski motori. Klingonci su se verovatno ukočili kada su ih videli kako se obrušavaju na njih, ali njihova prepast sada nije imala nikakvog značaja. Korvete nisu bile u stanju na vreme da se pregrupišu kako bi ih dočekale, čak i da su njihovi zapovednici istog časa shvatili situaciju.

Suluovi prsti su poigrali po dirkama pred njim. Iz *Enterprajza* se prolomi prodorna baražna vatra fazera. Odbijajući zaštitnici korveta uzvraćali su blistavim sjajem; monitor, koji se lagano oporavljao posle uništenja krstarice, ponovo se žurno zatamni.

Zatim više nije bilo nijedne klingonške korvete... već samo oblaci usijanog gasa kroz koji je plovio *Enterprajz* veličanstveno kao kakva španska golija preko nekog spokojnog karibskog zaliva.

»Odlično, dame i gospodo«, reče Kirk. »Utvrđite štetu i prijavite je prvom oficiru. Gospodine Sulu vratite nas na kurs prema Organiji pri trećem hiperpogonu, do mesta koje se nalazi naspram sadašnjeg proračunatog položaja planete. Zameniće Uhura, otvorite sve linije za posadu... uključujući i Spoka jedan. Želim da održim konferenciju, smesta«.

»Podneću vam izveštaj, Kapetane Kirk. i uveravam vas da vredi suvog zlata«, začu se glas Leonarda MekKoja negde u vazduhu.

»Sada mogu da vam kažem *kako ćete odrediti koji je Spok lažan.*«

Kirk baci jedan brz pogled prema Spoku dva, ali prvi oficir koji je bio na dužnosti nije ispoljio nikakvu reakciju. Pa, to je bio deo njegovog karaktera i to nije bilo ništa novo; Kirk drugo nije ni očekivao.

»Stani«, reče konačno Kirk MekKoju. »Ovo što se upravo događa mnogo je hitnije i želim da *oba* Spoka čuju o čemu je reč«.

»Ali Džime...!« začuo je MekKojev glas koji kao da je bio u šoku. Zatim se čulo kako guta knedlu, a onda brodski lekar ponovo počeo: »Kapetane, smatram da je ova stvar krajnje hitna«.

»Prestani. Pažnja, molim.«

OSMA GLAVA

SPOKOVI NA SUĐENJU

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4194.4:

Uprkos alarmantnim predskazanjima Spoka dva, pokazalo se da je šteta koju je pretrpeo brod u jutrošnjem manevru neznatna, i da se sastojala uglavnom od greške u radu generatora deflektora i nekih čak manje važnih kratkih spojeva nastalih u raznim senzorskim jedinicama. Gospodin Skot izveštava da se svi ovi kvarovi lako mogu popraviti pošto se potrebni delovi nalaze u brodskim skladištima. U međuvremenu se nijedna klingonška letelica nije pojavila u ovom luku orbite oko Organije, kao ni u njegovoj blizini, te mislim da ovaj predah iskoristim kako bih neke druge stvari postavio na svoje mesto... a i krajnje je vreme.

Oni senzori koji su još bili u radnom stanju... to jest, većina njih... radili su pod punim naponom i bili povezani sa automatskim planom leta; posada sa mosta nalazila se za svojim konzolama; bile su otvorene linije sa inženjerijskim mostom, bolnicom, MekKojevom laboratorijom i sa transportnom odajom. Kirk pogleda ponaosob svakog prisutnog zapovednika odeljenja, a izraz lica mu je bio ledeno hladan.

»Prvo smo delali, a tek onda razmišljali, i to previše«, reče on, »a iz toga ne izuzimam ni sebe. Niti ikoga krivim, pošto smo bili pod stalnim pritiskom, kako emocionalnim, tako i pod pritiskom događaja. Ali došlo je vreme da se s ravne računamo.

Kao prvo, smatram da je klingonški komitet za doček bio krajnje čudan. Koliko ja mogu da se razaberem, ta se stvar može sagledati iz dva ugla:

Pod jedan: posredi je bila zamka postavljena za nas. To bi podrazumevalo da su unapred znali gde ćemo se nalaziti i smatram da sa sigurnošću mogu reći da Klingonci to nisu mogli saznati sem u slučaju da im je to neko sa *Enterprajza* na neki način dojavio.

Pod dva: klingonške snage su ionako već bile smeštene u ovoj oblasti, te su nas zaskočili kada smo se pojavili, jer smo im se našli na putu. Glavna poteškoća sa tom teorijom sastoji se u tome što se ona ne može održati bez još jedne, a ja ništa više ne volim *ad hoc* pretpostavke od gospodina Spoka. Zašto bi Klingonci postavili pet brodova... jednu krstaricu, tri korvete a peti brod je bio nepoznate veličine... tako daleko od glavne oblasti bitke? Poznato nam je da su njihove snage već duboko prodrle i da su se drznule da uđu u svemir Federacije. Ako je ovih pet brodova predstavljalo samo deo rezerve, zašto su bili smešteni ovde, tako daleko od ijedne klingonške baze dovoljno velike da ih snabdeva, i tako daleko od teritorije Federacije te tako nisu mogli biti ubačeni u bitku dovoljno brzo da bi pritekli u pomoć klingonškoj floti u nevolji? To je krajnje neobično za njih, a i inače nema smisla.«

Vladala je mrtva tišina. Kirk dopusti da mu izraz lica postane nešto blaži, te dodade: »Svako ko želi da iznese svoje mišljenje, umoljava se da to i učini.«

»U tom slučaju, Kapetane, mogu da vam predložim i treću hipotezu«, začu se glas Spoka jedan.

»Bez postavljanja uslova?«

»Bez ikakvih, Kapetane. Nadoknadu tražim samo za ono što *znam* pouzdano. Ono što sada mogu da vam ponudim predstavlja samo moguću alternativu vašim teorijama. Sastoji se u ovome:

Klingonci su možda zaposeli sistem Organije pošto smatraju da je to osetljiva zona. Možda ni oni kao ni mi ne shvataju šta se dogodilo sa planetom; ali sigurno znaju da bi rat bio završen kada bi Organijanci odlučili da se vrate odande gde se sada nalaze, ili iz stanja u kome se sada nalaze. I što je još gore pošto su Klingonci započeli rat uprkos Organijanskom mirovnom ugovoru, njihov povratak bi Klingoncima kao što kaže stara zemaljska izreka zapržio čorbu.«

»Nijedna postojeća, pa čak ni izmišljena klingonška sila brodovlja ne bi mogla da spreči Organijance da stupe u akciju ako se odluče na to«, reče Spok dva, »i nema sumnje da Klingonci to znaju.«

»U pravu si«, složi se glas Spoka jedan. »Ali ako *ne* shvataju šta se dogodilo sa Organijom... što je u suprotnosti sa mojom prvobitnom pretpostavkom da su možda oni sve ovo *izazvali*... jasno je da ne bi

želeli da neki brod Federacije počne da ispituje situaciju i možda pronađe odgovor pre njih, a pogotovo ne bi voleli da to bude jedna letelica koja je tako dobro opremljena za istraživanja kao što je to slučaj sa zvezdanim brodovima. Njima bi, nema sumnje, više odgovarao status *quo*; te stoga u ovoj oblasti grupišu znatnu silu.«

Uprkos činjenici da su dva Spoka bila prisutna na *Enterprajzu* već sto sedamdeset šest dana, Kirk bi se još neznatno stresao kada bi začuo dva potpuno istovetna glasa kako se prepiru jedan sa drugim, jer mu se činilo da je duboko zagazio u neki košmar iz koga se nikada neće probuditi. Hladan ton oba glasa, dok su vodili diskusiju koja se mora završiti, na kraju, smrću jednog od njih, činila je taj utisak još jezivijim. On reče s naporom: »Spoče jedan, pre šest nedelja tvrdili ste da znate šta se tlogodilo sa Organijom. Sada pevate drugačiju pesmu.«

»Nije tačno, Kapetane. Meni je poznato šta se dogodilo sa Organijom. Ja samo nudim alternativnu hipotezu za uzrok tome i za klingonško reagovanje.«

»Spoče dva, šta vi mislite o ovoj hipotezi?«

»Nesumnjivo je delimično privlačna«, odvrati Spok dva. »Na primer, objašnjava činjenicu zašto nas Klingonci nisu napali kada smo se prvi put pojavili u ovoj oblasti. Da su imali spremljenu zamku, oduvali bi nas iz svemira u roku od nekoliko sekundi; veoma su efikasni kada su slične stvari u pitanju, kao što je Kapetanu dobro poznato. Dok, naprotiv, ako su sačinjavali garnizon, naš prvi upad ih je zatekao nespremljene.«

»A druga 'privlačna pojednost'«, počeo Kirk tvrdo, »sastoji se u tome da prema toj teoriji brod nije morao biti izdat... niti od jednog od vas.«

»Mogu li da se umešam, Kapetane?« upita Sulu.

»Samo napred, gospodine Sulu.«

»Klingonci ni na koji način nisu mogli saznati da dolazimo ovamo. Uopšte ne postoji mogućnost da su predvideli moj kurs pošto smo pogodili onaj prvi mali brod. Niti su iz normalnog svemira mogli otkriti da im se približavamo, jer smo se kretali hiperpogonom, je li tako, Uhura?«

»Nema govora«, složi se oficir za vezu.

»Što znači«, nastavi Sulu, »da je odgovor ipak garnizon.«

»Zvuči uverljivo«, složi se Kirk, »ali ako ne grešim, Spok dva ima neke rezerve s tim u vezi. Da čujemo?«

»Ne bih se. složio da su u pitanju rezerve, Kapetane. Iznenada sam shvatio šta se dogodilo sa Organijom. Odgovor takođe sadrži i rešenje problema udvajanja, što je bilo gotovo i neizbežno. Stoga više ne moramo da se bavimo nagađanjima i verovatnostima. Međutim, dodao bih, rešenje bez pogovora zahteva uništenje duplikata u laboratoriji dr MekKoja.«

»Zašto?« upita Kirk koga je sve više obuzimalo očajanje.

»Zato što i on tvrdi da zna odgovor. Ne mogu s pouzdanošću tvrditi da je njegov odgovor istovetan sa mojim. Nadam se da nije. Od vitalnog je značaja da on ne sazna tačan odgovor ili, u slučaju da ga već zna, da mu se ne dopusti da se koristi njime.«

»Znači, i od mene ćete ga kriti, a?«

»Žao mi je što moram«, odvrati Spok dva.

»Već počinju strašno da me zamaraju sve te ucene«, reče Kirk, »da padam u iskušenje da se oslobodim *obojice*. Zaboravite šta sam rekao. Gospodine Skot«

»Da, Kapetane.«

»Da li vam je bilo šta što ste ovog puta čuli pomoglo da nazrete neki trag za rešenje vaše strane problema?«

»To nema nikakvog fizičkog smisla, Kapetane, žao mi je što moram reći.«

»Dr MekKoj, kako stoje stvari sa vašim metodom za razlikovanje Spokova? Ima li to neke veze sa ostalim pitanjima?«

»Verovatno ima, Kapetane, ali ako i ima, nije mi jasno kakve. Bez obzira na to, sasvim sam siguran da vam ovog časa mogu reći koji je od njih dvojice dvojnuk i neću, *ne želim*, da to obaveštenje ničim uslovljavam. To mora biti Spok jedan.«

»Ali ne možeš mi reći koji od njih dvojice zna rešenje organijanskog problema... ili bar kako je došlo do udvajanja?«

»Žao mi je, Džime, ali o tome nemam pojma.«

»Znači, i dalje smo na početku. Oba Spoka tvrde da znaju odgovore, a nijedan od njih neće da mi ih saopšti. Obojicu moramo zadržati ovde sa nama dok ne otkrijemo šta skrivaju... ili da li možda obojica ne blefiraju.«

»Jedan od nas dvojice«, ogłosi se Spok jedan, »je onaj pravi, te stoga ne blefira, Kapetane. Nadam se da ćete mu bar to priznati.«

Kirk prede šakom preko očiju. »Onom koji preživi ću se izviniti. I pretpostaviću razume se, da jedan od vas govori istinu. *Ali koji?* Pošten čovek, pravi Spok, trebalo bi svoje obaveštenje da ponudi bez nadoknade; to je njegova dužnost. Pa ipak, obojica sada zahtevate prvo smrt onog drugog, pre no što progovorite. To je više od ucene... to je smrtna presuda. A to je opet dovoljno da se zapitam da li *ijedan* od vas može biti onaj pravi Spok.«

To je bila gadna opaska. Šta ako je original bio uništen tajanstvenim nesrećnim slučajem u transportnoj odaji, dok su ova dvojica samo duplikati? Ali MekKoj tvrdi suprotno. Kirku je bilo drago što mu ta ideja nije ranije pala na pamet.

Ostali članovi posade prisutni na mostu bez daha su slušali, kao da prisustvuju pretposlednjem činu neke tragedije... što je možda odista i bio slučaj.

»Smem li napomenuti, Kapetane, kao što ste i vi to učinili za vreme bitke, da se nalazimo u ratu?« javi se Spok dva.

»Na osnovu onog što mi je poznato, Spok-dvojnici mora biti, i jeste, delo neprijatelja, a to je upravo ono što sam vam nagovestio pre gotovo šest meseci kada ste nas suočili u mojim odajama. Nije slučajno kazna za izdaju smrt, Kapetane: ne da bi poslužila kao kazna u pravom smislu te reči, jer svima nam je poznato da niko nema koristi od kažnjavanja radi zastrašivanja, već stoga što je izdajica *po ubeđenju* na strani neprijatelja, te stoga predstavlja stalnu pretnju tako dugo dok sam neprijatelj ne prestane da bude neprijatelj.«

»A šta je sa odgovarajućim zakonskim procesom?« upita Kirk. »Tražite od mene da osudim na smrt Spoka jedan, ako sam vas dobro shvatio, kao da se radi o nekoj trgovačkoj transakciji... njegova smrt u zamenu za vaše obaveštenje, kao da ste neki intendant koji me zadužuje za uniformu. Ovde je u pitanju ljudski život; ja nemam nameru da ga osudim na smrt, čak ni zbog izdaje, bez suđenja i osude.«

»Kojem sudu bismo mogli da stavimo u nadležnost ovakav jedan slučaj?« začu se glas Spoka jedan. »Na *Enterprajzu* nema odgovarajućeg tela kome bi se mogla uložiti žalba.«

»Možete je uložiti meni«, javi se MekKoj čiji je glas zvučao kao da zubima drobi šljunak. »Mogu da odredim ko je ko od vas dvojice, znam da sam u pravu, i to je lako proveriti. Džime, želiš li nasamo da čuješ moj predlog, ili da ga odmah sada iznesem?«

»Optuženi imaju pravo da znaju kako će im biti suđeno. Reci, Dok, već je kasno. Svakog minuta nam se ponovo mogu prikazati Klingonci.«

»Dobro, Kapetane. Test se sastoji u ovome: treba pustiti zabarikadiranog Spoka napolje, ako bude želeo da iziđe, i obojici ponuditi uobičajeni brodski obrok. Jedan od njih će ga odbiti. To je lažni Spok... a najverovatnije i izdajica, bar potencijalni.«

Kirk se zavali u svoju zapovedničku stolicu, osetivši kako mu se vilica obesila. Zar će se sva ova sporna pitanja, svi ti lični sukobi, sve te emocionalne i vojne napetosti razrešiti pomoću dva tanjira pileće supe? Bio je to nečuven antiklimaks; na trenutak je čak poželeo da i dalje pred sobom ima problem, a ne ovakav odgovor. Ali konačno reče: »Zar stvarno misliš, Dok, da je to taj pravi test?«

»Da, Kapetane. Ako ne uspemo, ostajemo tamo gde smo i bili. Ali uveravam te, neće omanuti.«

Kirk se okrenu prema prvom oficiru na dužnosti.

»Spoče dva, da li se slažete?«

»Slažem se«, smesta odvrati Spok dva »I inače sam na očigled svih već mesecima jeo brodsku hranu. I smem li dodati, Kapetane, da je test krajnje elegantan, jednostavan i genijalan. Čestitam vam, dr MekKoj; to mi uopšte nije palo na pamet.«

»Spoče jedan, da li i vi pristajete na to?«

Nije bilo odgovora.

»Straža! Pošaljite, molim vas, dva stražara na most. Još trojicu u laboratoriju dr MekKoja, smesta, i rastopite vrata. Ako je moguće uhvatite živog čoveka koji se nalazi unutra. Ako nije, branite se u onoj meri u kojoj to bude potrebno.«

Spok dva se okrenu u svojoj stolici kao da želi da ustane. Istog časa u Kirkovoj šaci se stvori majušan fazer koga on uperi u stomak Spoka dva. Nije zalud jedan od Kirkovih predaka živeo na Divljem Zapadu; do u beskonačnost je ponavljao to potezanje u brodskoj gimnastičkoj dvorni i ovo nije bilo prvi put da je bio zadovoljan zbog svoje upornosti.

»Ostanite na svom mestu, prijatelju«, reče on, »dok straža ne stigne. I iskreno se nadam da vi jeste moj prijatelj. Ali, sve dok ne budem apsolutno ubeđen da jeste, spreman sam da vas ošamutim tako jako da se nećete probuditi do sledeće godine... ili možda, nikada. Da li sam bio jasan?«

»Potpuno jasni, Kapetane«, odvrati Spok dva staloženo. »Vaša obazrivost je krajnje logična.«

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4194.6:

Bez obzira na to u kom je trenutku tokom razgovora osetio da mu preti opasnost, čini se da je Spoku jedan preostalo dosta vremena; kada smo se konačno probili u MekKojevu laboratoriju, njega tamo više nije bilo; očigledno je pobjegao kroz otvor za ventilaciju. Oprema u laboratoriji bila je nedirnuta, jedinu štetu smo pričinili mi našim upadom, ali Spok jedan je napravio neki složeni lavirint od cevi i staklenih posuda u kojima su se još penušale i iz kojih su curile i kapale razne tečnosti. Od cele te opreme prepoznao sam samo stub za razmenu jona i distributor protiv struje. Svima sam zabranio da to diraju dok MekKoj ne izvrši pregled, ali on kaže kako misli da već zna čemu to služi.

U međuvremenu uopšte ne dolazi u obzir da pođemo u neku ozbiljniju potragu za Spokom jedan. On poznaje svaki kubni centimetar broda i to bolje od bilo kog drugog sem Skota, te se stoga sada možda već nalazi bilo gde. Odredio sam da jedan stražar pazi na Spoka dva u njegovim odajama, drugi da čuva mene, kao i po jedan da pazi na sve zapovednike odeljenja i njihove zamenike, te nekolicinu za transportnu odaju, hangar, odaje za putnike (lako moguća meta, jer su obično prazne), za inženjerijski most, odaju za rekreaciju, glavni most, učionicu, salu za vežbanje, intendantska skladišta i oružarnicu, kao i za laboratoriju, a ako sam izostavio neko važno mesto na kome bi mogao da se pojavi, ja tu ne mogu ništa da učinim... iskoristio sam sve osoblje koje sam mogao da uposlim na stražarenju, a da opasno ne narušim borbenu i operativnu snagu Enterprajza.

Naredio sam da svi koji su bili na dužnosti za vreme bitke podu na šestočasovni počinak i imenovao sam gospodina Čehova za glavnog oficira. I sam ću poći malo da odspavam

kada se on pojavi na mostu. U međuvremenu, za desetak minuta, imam zakazan sastanak sa dr MekKojem.

»Aparatura iz laboratorije u potpunosti potvrđuje moja nagađanja o stanju situacije«, reče MekKoj, »a to znači da možeš pustiti Spoka dva da iziđe. On je onaj pravi je l' u redu.«

»Šta je to? Mislim na aparaturu?«

»Sistem za sintetizovanje njegove vlastite hrane; koristio je brodske obroke koje smo mu slali kao sirovinu i dodavao im je još neke od mojih reagensa. Zbog toga je izabrao laboratoriju da se u njoj zabarikadira... a razume se, tako mu se pružila prilika da nas ucenjuje mojom opremom. Mogao je bilo gde da se zavuče kako bi izbegao da jede zajedno sa nama, ali nigde drugde nije mogao da bude sam sebi gazda na brodu.«

Kirk je bio potpuno pometen. Ovo objašnjenje mu nimalo nije pojasnilo stvari. On upitno nabra vede.

»U redu. Počecu od početka«, pristade MekKoj. »Mada je teško odrediti gde je početak. Prisetićeš se da je Spok dva nagovestio da bi dvojniki mogao biti poput originala viđenog u ogledalu, i da smo kasnije ti i ja razmatrali tu mogućnost«

»I nismo uspeli da smislimo nikakav način da to ispitamo.«

»Tačno. E pa, kasnije me je Spok počeo da snabdeva nekim eksperimentalnim životinjama koje je propustio kroz novi transportni sistem, i uopšte nije bilo sumnje... njihovi dvojnici *predstavljali* su njihov odraz u ogledalu. U svakom pogledu su izgledale sasvim zdrave, imale su dobar apetit... ali sve bi posle dan ili dva umrle, kao što sam te i izvestio.

Razume se, vršio sam autopsije, ali jedini zaključak do koga sam uspeo da dođem bio je da su poumirale od gladi, uprkos činjenici da su uzimale onoliko hrane koliko je uobičajeno za životinje vegetarijance; kao što su zečevi, da bi ostale u životu. To uopšte nisam razumeo. A što je bilo još gore, činilo se da to nema nikakve veze sa problemom dva Spoka. Bilo koji od njih da je bio duplikat, taj *nije* polako umirao od gladi.

Osećam se strašno glupo što nisam uočio u čemu je stvar, pošto se Spok jedan zatvorio u mojoj laboratoriji. Na rešenje sam nabasao zahvaljujući nečemu što se dogodilo na samom početku cele ove

zbrke... nešto na prvi pogled beznačajno i nevažno. Reč je o ovome: rekao si mi, sećaš li se, da si za vreme svog prvog razgovora sa Spokom jedan u četiri oka, uočio da je u početku malo oklevao u govoru, gotovo kao da je posredi bilo zamuckivanje».

Kirk se zamisli. »Da, tako je, Dok. Ali to je gotovo istog časa i nestalo. Mislio sam da mi se možda pričinilo.«

»Nije. Neko ko poseduje Spokovu čeličnu kontrolu mogao je to da potisne na bilo koje vreme, ali to što je dozvolio uopšte da se tako nešto primeti predstavljalo je njegovu Ahilovu petu. Pošto je bio duplikat i lik u ogledalu, bio je levoruk, kao što smo i pretpostavljali. Vidiš, Džime, to kojom se rukom uglavnom služiš predstavlja najveći fizički pokazatelj toga koja je hemisfera čovečjeg mozga dominantna, to jest koja je uglavnom odgovorna za njegove postupke. To je poprečan odnos; ako je dominantna leva hemisfera mozga, što je obično slučaj, onda je čovek dešnjak – i obrnuto. Te tako, Džime, primoravanje dece levaka da postanu dešnjaci... što je u potpunoj suprotnosti sa naređenjima koja jadni dečji mozgovi šalju njihovim mišićima... loše utiče na njihov centralni nervni sistem, a između ostalih loših posledica jeste izravni *i jedini* uzrok stalne mucavosti. Pomislio si da je Spok jedan zamucao usled uzbuđenosti ili zbunjenosti i to te je zbunilo. I trebalo je da te zbuni. Ali, u stvari, on je mucao zato što se pretvarao da *nije* poput odraza u ogledalu i pošto još nije ustalio sve svoje reflekse za javno prikazivanje.«

»Briljantno izvedena dedukcija, gospodine Holms«, reče Kirk. »Ali ja još ne shvatam kakve sve to veze ima sa hranom.«

»To je zato što još nisam do toga došao. Vratimo se na trenutak unazad. Ne moram ti objašnjavati koliko su amino-kiseline važne za ishranu životinja... one su gradivni sastojci proteina. Ali možda ti nije poznato da svaka amino-kiselina poseduje dva molekularna oblika. Ako izvršiš kristalizaciju jedne aminokiseline, na primer asparagusa, i kroz taj kristal propustiš snop polarizovane svetlosti, snop će se na drugoj strani pojaviti povijen na levu ili desnu stranu. A telu je potreban oblik koji povija snop nalevo; onaj koji ga povija nadesno je beskoristan.

Očigledno da je ogledalski odraz – Spok jedan – prodro do molekularnog nivoa svog bića. Hranu koju mi moramo da unosimo,

on nije mogao da upotrebljava; a onu koju je on morao da unosi, nije mogao da dobije iz naše hrane.

Možda to i nije sve. Nije se suočio samo sa izgladnjivanjem... bez obzira na to koliko je jeo, što je bio slučaj i sa mojim zečevima... već je postojala i mogućnost da bi unošenjem naše hrane mogao otrovati svoj centralni nervni sistem. Nijedno ljudsko biće nije, iz očiglednih razloga, nikada pokušalo da živi isključivo na izmenjenim amino-kiselinama, tako da niko ni ne zna da li one mogu otrovno da deluju na složenije funkcije mozga... funkcije koje životinje ne poseduju. Spok jedan očigledno nije želeo da rizikuje. Jednostavno se nekoliko dana normalno ponašao kako bi imao dobar izgovor da se zabarikadira u laboratoriji. Pošto je napola Vulkanac, nije mu uopšte bilo teško da tih nekoliko dana izdrži bez hrane, i to je tako uspešno izvodio da čak ni Kristina nije primetila da ne jede. A zatim...«

»A zatim je sam sebi stvorio uslove za sintetisanje svih dvadeset osam amino-kiselina, i to u ogromnim količinama«, umeša se Kirk. »Jednom rečju... paaf!«

»Ne, to bi bilo previše čak i za jednog Spoka, bilo kog Spoka; u mojoj laboratoriji nije imao dovoljno pogodnosti za to. Ali, srećom po njega, samo osam amino-kiselina stvarno je neophodno u ishrani. Ostale može sam organizam da sintetiše iz jednostavnijih sirovina. Ali moram priznati da je i ono što je sam uspeo da učini krajnje upečatljivo.«

»A još nije rekao poslednju reč. Pa, Dok, potrudi se da iscrpan izveštaj o ovome podneseš Skotiju.«

»Oh«, uzvratila lekar, »već sam mu sve snimio na traku. Nisam želeo da mu je pošaljem bez tvog odobrenja.«

»Odlično; odobrenje imaš. Ali... nagađaš li gde se Spok jedan mogao zaući?«

»Nemam pojma. I njegova psihologija mora da je potpuno obrnuta, a ja je nikada nisam razumeo ni kada se kretala u onome što ja šaljivo nazivam, normalni pravac.«

Kirk se umorno osmehnu. »Već si postigao čudo«, reče on. »Ne mogu od tebe tražiti da u jednom danu napraviš dva. Čestitam, Dok.«

»Puno ti hvala. Ako smem da te pitam, Džime, šta ćeš sada?«

»Poći ću«, odvrati Kirk, »u svoje odaje i malo dremnuti. Mislim da je za *Enterprajz* bolje ako izvesno vreme budem spavao na leđima... umesto na nogama.«

»Drago mi je što to čujem«, trezveno izjavi MekKoj. »Inače sam i sam hteo to da ti predložim... to jest, nameravao sam da to od tebe zahtevam.«

Kirk je možda odspavao tri časa... sigurno ne više... kada ga je znak za opštu uzbunu naterao da skoči sa ležaja.

»Gospodine Čehov!« odreza on. »Šta se događa?«

»Spok jedan, Kapetane«, začu se kroz interkom. »Upravo je primećen, nakratko, u blizini skladišta. Naredio sam da svi raspoloživi stražari pretraže tu oblast.«

»Povucite to naređenje«, reče Kirk, potpuno se rasanivši; učinilo mu se da je sada po prvi put posle dosta vremena uspeo da to učini. »Upotrebite samo stražare iz samog inženjerijskog odeljenja; naredite da se izvrši iscrpno skeniranje skladišta i pratite to na monitoru koji se nalazi na mostu. Sve ostale pojedinosti oko obezbeđenja neka ostanu kao i ranije. Zaključajte sve izlaze iz skladišta upotrebivši nove šifre.«

»U redu. Preuzimate li most, Kapetane?«

»Smesta«

Ali Spok jedan je očigledno veoma pažljivo izabrao trenutak za nanošenje udarca i njegova satnica je bila savršena. Njegova trenutna pojava u skladištima bez sumnje je predstavljala samo varku, jer u trenutku kada je pretraživanje skladišta bilo u punom jeku, na glavnoj tabli na mostu pojavio se znak da su ručno otvorena ogromna izlazna vrata hangara... dvostruka vrata koja su vodila u svemir na stražnjem delu broda Pre no što je otvaranje moglo biti zaustavljeno sa mosta vrata su se dovoljno podigla da propuste šatl koji je pod najvećim ubrzanjem zatim nestao u sjaju organijanskog sunca.

»Traktori!« odbrusi Kirk.

»Žao mi je, Kapetane«, reče Čehov. »Upravo je prešao na hiperpogon.«

Nemamo nijedan šatl na hiperpogon, natmureno pomisli Kirk; a odmah potom, Pa, sada ga imamo.

»Dobro ga se otarasismo.« primeti MekKoj koji je stigao na most upravo na vreme da vidi kraj fijaska.

»Zar stvarno misliš da smo ga se otarasili, Doktore?« upita ga ledeno Kirk. »Mislim da je to malo verovatno.«

»I ja to mislim«, izjavi Spok dva.

»Komunikacije, pratite taj šatl i pribeležite svaki pokušaj s njegove strane da stupi u vezu sa Klingoncima. Ako to pokuša dok je u okviru našeg dometa, slistite ga. Navigacija prikačite mu samonavodeći projektil, ali nemojte aktivirati bojevu glavu dok ne dobijete daljnja naređenja. Svim snagama obezbedenja: nastavite pretragu *Enterprajza*, ali sada uključujući i unutrašnjost preostalih šatlova Gospodine Spok, pokušajte da uspostavite daljinsku kontrolu nad odbeglim šatlom i pokušajte da ga vratite na brod... ali ako vam uspe da ga vratite, *nemojte ga pustiti unutra.*»

Na trenutak je napravio pauzu kako bi ljudima dao vremena da se razaberu u datim naređenjima i onom što se pod njima podrazumevalo. Zatim dodade: »Ovog puta se nismo baš sjajno pokazali, a to se odnosi i na mene, ali od sada pa nadalje biće bolje. Jesu li svi ovo shvatili?«

Iako odgovora nije bilo, bilo je jasno da bez izuzetka jesu.

DESETA GLAVA

PRESUDA

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 41962:

Kao što je poznato iz istorije, retko kad je čoveku prijatno da rekapitulira prethodne događaje; ali svejedno, sada se svima činilo sasvim logično to što je Spok jedan izabrao za drugo skrovište palubu gde su se nalazili hangari. Ne samo da je ta oblast velika poput sportskog igrališta kakvog koledža i prilično slabo osvetljena čak i kada je u upotrebi, već i gotovo nikada nema takve potrebe za nekim šatlom koju jedan transporter ne bi mogao brže i bolje da podmiri. Štaviše, čak i jedan tako mali brod kao što je šatl na reakcijski pogon za sedam članova posade poseduje mnoštvo pukotina pogodnih za skrivanje, kao i vodu za piće (a dr MekKoj mi kaže da Spok jedan može bez bojazni da se hrani ugljovodonicima iz skladišta hrane na šatlu, pošto ugljovodonici ne poseduju alternativne molekularne oblike; a mi imamo (ili smo imali) šest takvih letelica... od kojih nijednu ne možemo da skeniramo iznutra sa glavnog mosta, vizuelno ili bilo kojim drugim senzorom; uvid imamo jedino u glavnu kontrolnu kabinu i u rezervoar goriva. Ali to nikom od nas nije palo na pamet dok nije bilo već kasno. Krajnje je opasno imati jednog Spoka za neprijatelja.

U međuvremenu, čini se da trag našeg pratećeg projektila ukazuje na to da se Spok jedan, ako je on odista na tom odbeglom šatlu, uputio pravo prema onome što je nekada bila Organija, s kojim razlogom – možemo samo da nagađamo. Druga misterija je kako je Spok jedan uspeo da za tako kratko vreme prepravi mašine šatla da rade na hiperpogon, i to bez antimaterije i bilo čega čime bi njome rukovao. Ali tu zagonetku neka rešava gospodin Skot; jednog dana to može postati od neizmerne važnosti za tehnologiju Federacije, ali u sadašnjim uslovima smatram da je to od manje važnosti.

»Kapetane, znam odgovor«, reče Skot.

Sedeo je u Kirkovim odajama zajedno sa dr MekKojem i preostalim prvim oficirom. *Enterprajz* se još nalazio na orbiti Organije, ali naspram mesta gde je trenutno bilo telo koje je nekada predstavljalo tu planetu. Još je bio u punoj borbenoj pripravnosti; i dalje se nije pojavljivao nijedan novi klingonški brod, ali verovatno će uskoro stići... a ovog puta, Kirk je očekivao da će se među njima nalaziti bar jedan borbeni brod zvezdane klase. Protiv takve jedne sile *Enterprajz* se mogao hrabro boriti, ali ishod je bio unapred određen.

A iz komande Zvezdane flote nisu stizale nikakve poruke – niti na jurišu, niti na nekom podobnijem jeziku ili šifri.

»Odgovor? Na minijaturni hiperpogonski problem? Snimi ga, Skoti; ovog trenutka nas čekaju važnije stvari.«

»Oh, nipošto, Kapetane, to je samo manja zagonetka, mada nju još nisam rešavao. Mislim da sam ukapirao šta se desilo sa Organijom... i ovdašnjim gospodinom Spokom.«

»E pa to je druga stvar. Počni smesta, Gridli.«

»Pa, Kapetane, nije baš prosto...«

»Nisam ni očekivao da će biti. Reci već jednom, čoveče!«

»U redu. Ovaj odgovor bar izgleda da je u skladu sa svim ostalim, s čim su saglasne i moje ovde prisutne kolege. Počnimo ovako: sudeći na osnovu zdravog razuma, zaključujem – ako čovek treba da ima posla sa slikom u ogledalu, onda i očekuje da se negde u blizini i nalazi ogledalo. A dr MekKoj je dokazao, s čim se, mislim, takođe slažemo, da je udvojeni Spok krajnje savršena ogledalska slika – i to sve do molekularnog nivoa.«

Neobičan način izražavanja inženjerijskog oficira lagano je nestajao da bi se na kraju potpuno izgubio; iznenada, njegov engleski bio je tako savršen, jasan i sažet kao i njegova terminologija. On upravo tako i nastavi.

»Pošto sam primio izveštaj dr MekKoja o amino-kiselinama, odvažio sam se da napravim korak dalje. Pretpostavio sam da se odražavanje odnosilo na sve. Čak do osnovnih čestica od kojih su sastavljeni prostor... vreme... i energija. Zašto da ne? Vaseljena je složena, ali je dosledna. Konačno, na tom nivou ne postoji ni jednakost... levorukost-desnorukost; u stvari, krajnje savršenu strukturu Vaseljene karakteriše desnoruka nit, da pojednostavimo

stvar. Da nije tako, ne bi bio moguć fenomen kao što je polarizacija, pa čak ni naši fazeri ne bi radili.«

»Toliko nam je svima poznato, Skoti«, primeti blago Kirk. »Molim te, saopšti nam kakve to veze ima sa *našim* problemom.«

»Odmah, Kapetane. Vidite... slika i prilika našeg prvog oficira bila je poslata prema Organiji u obliku niza signala koji su predstavljali jedan predmet sastavljen od elementarnih čestica koje su naginjale ka normalnom pravcu. Tačno?. Dobro. Ali kada smo otvorili vrata, u odaji ne samo da se nalazio naš originalni prvi oficir, već i duplikat sastavljen od elementarnih čestica koje su naginjale u pogrešnom pravcu. Kako je to uopšte moglo da se dogodi?

U stanju sam da naslutim samo jedan odgovor koji ima makar malo smisla u fizičkom pogledu. Naš signal je odaslat u vidu niza tahiona; negde duž puta, udario je o nešto što je predstavljalo savršen, koherentan reflektor tahiona. Taj signal nam se vratio isto onako izravno i u pravilnom fizičkom stanju kao što bi to učinio radarski snop... potpuno savršen odraz... a mi smo ga ponovo vratili u obične nuklearne čestice, za šta je naš novi transportni sistem bio i predviđen, *verodostojno naopako*.

Ali šta bi moglo da predstavlja to ogledalo? Očigledno je to moralo imati neke veze sa Organijom. A sada smo primetili da je Organija opasana, ili zamenjena nečim što je veoma nalik nekom paravanu koji odbija ili nekom vrstom polja sile. Ako to nije naše ogledalo, gde bismo drugde mogli da se damo u potragu za time?«

Ovo je očigledno bilo najretorskije od svih retoričkih pitanja.

»Nastavi, Skoti, još imaš reč«, reče Kirk.

»Ali ja je više ne želim imati, Kapetane, poče ovaj ponovo iskvareno da govori, »jer sam odavde u neprilici. Ne umem objasniti šta bi Organijanci... ili po toj stvari Klingonci... mogli sebe nadati da zadobiju opskrbljivanjem planete tahionskim reflektorom. Zbog radi toga sam tu loptu dobacio dr MekKoj, gospodinu Spoku i, uz vaše dopuštenje, Kapetan ili gospodin, prepustiću njima da odavde nastave priču.«

»Ko će prvi?« upita Kirk. Uprkos velikoj ozbiljnosti problema, Kirka je sve ovo ipak zabavljalo.

»Mislim da ću ja, Džime«. odvrati MekKoj. »Imaj na umu da ja o tahionima znam manje nego što Skoti zna o polimorfonuklearnim

leukocitima. Ali ja sam psiholog. A svi smo zapazili jednu stvar u vezi sa Organijom – ona vrši jedinstven i snažan mentalni uticaj na svakog muškarca i ženu na *Enterprajzu*. Emocionalno nas odbija, kao razumna stvorenja, isto onako pouzdano i napadno kao što je odbijala Skotijeve bezrazumne elementarne čestice.«

»Nemoj biti tol'ko u ubedenju«, primeti smrknuto Skot. »da elektroni ne misle.«

»Do đavola, Skoti, i na to ću doći, ako mi daš dovoljno vremena. Ali prvo: gotovo od početka smo pretpostavljali da je emocionalno odbijanje bilo namerno... drugim rečima, da Organijanci nisu želeli, iz nekog razloga da primaju posetioce, i da su to jasno stavljali do znanja svima koji bi se približili. Nastavimo i dalje da se držimo te pretpostavke. Ako stvari tako stoje, postavlja se pitanje, šta je prvo nastalo, kokoška ili jaje? To jest, šta je glavni *psihološki* razlog za stvaranje paravana? Ako je njegov cilj da odbija tahione, onda je emocionalni efekat koji je vršio možda čista slučajnost. Ako ima za cilj da odbija ljude, onda bi odbijanje tahiona moglo predstavljati puki slučaj... ili, u svakom slučaju, sekundarni efekat.

Sve me je to podsetilo da mi... mislim na čovečanstvo... iako znamo koja je elementarna čestica materije i energije, kao jedinica gravitacije, iako smo čak (tako mi bar Skoti reče) odredili nešto što se naziva kronon, a što predstavlja najmanji mogući delić na koji se vreme može razdeliti, ipak *ne* znamo koja je elementarna jedinica svesti. Čak nam nije poznato ni kojom se brzinom kreću misli.«

»Stvarno?« upita zapanjeno Kirk.

»Ne, Džime. Poznata je brzina nervnih impulsa u telu, i ona je dosta mala ali misao je nešto sasvim drugo. Promisli, ako hoćeš, kako bilo ko od nas može da prizove u sećanje neki događaj iz detinjstva, koji se zbio pre mnogo, mnogo godina, i to u tren oka, ili pomisli na neku, ako se resimo na to, eksploziju (učinu galaksiju na samoj granici poznatog svemira. A to su vrlo grubo primeri. Ako postoji neka elementarna čestica, ili talaso-čestica misli, koja je brža od svetlosti, kao što to može biti tahion, onda bi njoj mogla pripasti ta čast.

I, razume se, moje razmišljanje o problemu svesti, a s obzirom na način na koji radi transporter, neumitno je stvorilo celu ovu zbrku, još u samom početku. Počeo sam naime, da osećam kako se sve

uklapa. Ali još je postojao logički problem koji me je zbunjivao, te sam konačno štafetu morao da predam gospodinu Spoku dva.«

»Zbog vas se osećam kao da mi glava služi samo za ukras«, reče Kirk skrušeno. »A to se ne događa prvi put. Gospodine Spok dva, molim vas, nastavite.«

»Gospodine«, počeo Spok dva krajnje službeno, »nisam mogao ovom kompleksu da se približim kao čistom problemu iz formalne logike, niti kao problemu postavljanja teorije ili računa iskaza, jer se previše njegovih elemenata još temelji na naslućivanju... uprkos veoma čvrstom teorijskom modelu koji su dr MekKoj i gospodin Skot konstruisali. Bez obzira na predloženi model, postoji jedan središnji logički problem: ko ima koristi od paravana misli oko Organije? Niko od nas ne može ni početi da nagađa zašto bi Organijanci želeli da postave takav jedan paravan, niti bi se takvo jedno nagađanje u ovom slučaju isplatilo. Ali prednosti koje bi to donelo Klingoncima su očigledne i znatne. Kao prvo, razume se, taj paravan zadržava Organijance... koji nisu ništa drugo do polja misli... na njihovoj planeti, i sprečava ih kako da saznaju šta se napolju dešava, tako i da uzmu učešća u događajima. A kao drugo, on zaklanja planetu i sprečava uspostavljanje kontakata. Kao što smo i sami osetili, polje je emocionalno odbojno...«

»Đavolski zastrašujuće, rekao bih«, javi se MekKoj.

»...i na malom dometu teži da spreči um da čak i razmišlja o Organiji sem kao o nekoj izumrloj planeti«, nastavi glatko Spok dva. »Iz toga proizlazi da su, vrlo verovatno, Klingonci odgovorni za podizanje tog paravana. Na osnovu toga se, pak, može zaključiti, mada je to nemoguće odmah i proveriti, da je taj paravan klingonško jedino novo oružje i da ih je njegovo iznalaženje ohrabrilo da krenu u zabranjeni rat. To bi objasnilo prisustvo prilično brojnog klingonškog garnizona u blizini; ne žele da bilo ko drugi počne da istražuje unaokolo, niti čak da shvati zašto je to za njih važno. Zatim, ovo oružje očigledno nije baš prikladno za rukovanje sem za izazivanje velikih efekata... to jest, za krupne razmere... jer bi ga inače koristili u bici protiv naših brodova, i u cilju postizanja velikih taktičkih prednosti.

Ali, čini se da bi njime bilo vrlo lako rukovati u slučaju da oko Zemlje treba podići jedan sličan paravan, ako Klingonci uspeju da priđu

dovoljno blizu... ili ako bi to trebalo učiniti sa Vulkanom, ili obema planetama. Ne znamo kako izgleda život *pod* takvim jednim paravanom, ali zakon obrnutih kvadrata ukazuje na to da bi učinak mogao biti daleko okrutniji od onog koji smo iskusili našavši se sa suprotne strane. Takva jedna akcija, ako bi Klingoncima uspelo da je izvedu, obezbedila bi im pobedu u ratu... i vrlo verovatno bi time broj stanovnika na Zemlji i/ili Vulkanu bio drastično umanjen i ti bedni ostaci živeli bi u progonstvu i bolu... ili kao robovi.«

Iznenadni miltonovski preokret u inače suvoparnom izražavanju Spoka dva učinio je tu užasnu viziju isuviše živom.

Kirk smrknuto reče: »Ne mislim da će im Zvezdana flota dozvoliti da se toliko približe Zemlji, ali Vulkan možda neće biti u stanju tako dobro da se brani. Pa, izbacili smo iz stroja pet klingonških ratnih brodova, od kojih je jedan bio krstarica, i kao što smo se od samog početka nadali, još možemo počinuti veliku štetu među njihovim ešalonima u zaštitnici... a naročito ako se udaljimo iz organijanskog kvadranta pre no što stigne njihovo pojačanje. Ali ja baš ne želim da odem odavde. Bilo bi mnogo bolje prodreti u suštinu te stvari, kada se već ionako nalazimo u neposrednoj blizini, i poboljšati situaciju. Možemo li?«

»Mislim da možemo, Kapetane«, odvrati Skot. »Taj paravan odbija tahione i ukoliko ijedna teorija koju sam u stanju da iskonstruišem može nešto da predskazuje, onda on odbija *samo* tahione. A mi se sada nalazimo u okviru normalnog transporterskog dometa Organije. tako da nam više nije potreban moj sistem za tahionsko pretvaranje. Ionako nam nije nimalo pomogao. Mogli bismo se sasvim lako spustiti tamo dole i pronaći nekoliko Organijanaca, te ih obavestiti o onome što se događalo od kada su ih Klingonci uhvatili na spavanju.«

»Kakve koristi od toga, ako i dalje budu ispod tog paravana?« upita MekKoj. »Oni ne mogu da se šetkaju unaokolo pomoću transporter... na njihovu sreću, rekao bih.«

»Aha, Dok, znači priznaješ da biti jedno, slabo stvorenjce, napravljeno od osnovne materije, kao što je to slučaj sa mnom, Kapetanom, a možda i s tobom, ima svojih prednosti. Nama su mašine potrebne da bismo manipulisali materijom i mi znamo kako da ih iskoristimo. Ako bih se ja našao ispod tog vašeg paravana i

imao pri ruci odgovarajuću pomoć, mogao bih da odredim gde se nalazi uređaj Klingonaca koji ga stvara i mogao bih da onesposobim taj uređaj. Ili ako, pak, ne bih mogao to, možda bih sagradio jedan generator da potrem taj paravan. To je nešto što moćni Organijanci očigledno nisu u mogućnosti da urade, jer bi ga u protivnom već imali.«

»Jesi li siguran da bi mogao, Skoti?«

»Neeee, Kapetan, nisam u sigurnosti, ali bio bih voljan riziku se izložiti.«

»To je za mene dovoljno«, odvrati Kirk. »Smesta ćemo ući na orbitu oko Organije i potruditi se da savladamo mentalne uticaje što bolje možemo; reći ću Uhuri da upozori posadu, a dr MekKoj će biti u blizini da pruži svakome kome to bude potrebno pomoć kao psiholog. Gospodine Spok dva, vi ćete se spustiti sa mnom i gospodinom Skotom... ne, samo trenutak. Još pouzdano ne znamo da li je Spok jedan odista napustio *Enterprajz* i nemam nameru da ga prepustim njemu na milost i nemilost«

»Uveravam vas da jeste, Kapetane«, reče Spok dva »Ne znam gde se nalazi, ali dosta je daleko od *Enterprajza* – najmanje dve astronomske jedinice, sigurno.«

»Otkud znate?«

»Žao mi je, Kapetane, ali sama priroda tog znanja unapred me sprečava da vam to saopštim, bar zasad. Bez obzira na to, sasvim sam siguran da su moji podaci tačni.«

Kirk oseti kako ga ponovo obuzima sumnja, ali on je potisnu. Dokazi koji su išli u korist Spoku dva konačno su preovladali i Kirk je znao da će morati da se pomiri sa manjim nedoumicama koje su ga s tim u vezi još mučile.

»Pa dobro. Onda se naš sadašnji problem sastoji u tome kako da se borimo sa uticajem tog paravana dovoljno dugo da nas trojica pronađemo Organijance i klingonški generator tamo na površini i pružimo gospodinu Skotu svu potrebnu tehničku i logičku pomoć koja mu bude potrebna da razori taj paravan, pre no što stigne klingonško pojačanje, ili pre no što Spok jedan uspe da sprovede u delo plan koji ima na umu. Da li bi ovim svi bili zadovoljeni?«

Očigledno bi, i to je bilo dobro, pošto je Kirk posle te dugačke rečenice ostao gotovo bez daha.

»Onda ću Sulua zadužiti da me zameni i izdaću mu ista uputstva kao i prošli put kada smo se spremali da se spustimo na Organiju. Njegova prva briga biće brod, a ne mi, i ako se klingonška flota pojavi u ovom kvadrantu, njegovo će biti da nas napusti i odvede *Enterprajz* van opasnosti... ili bar na malu udaljenost od neke Zvezdane baze. A mi ćemo morati da delamo *veoma* brzo.«

»Kapetane«, javi se Spok dva, »u svemu tome javlja se još jedna poteškoća... bar potencijalna«

»Koja?«

»Spomenuo sam da bi emocionalni uticaj na one koji se nalaze ispod paravana mogao biti mnogo gori od onoga koji smo mi iskusili s njegove druge strane. Ne možemo biti sigurni da će iko od nas biti u stanju da dela u takvoj jednoj situaciji. Možda čak uopšte nećemo biti u stanju da sačuvamo zdrav razum.«

»To mi je bilo jasno. I zato želim da i vi pođete... Razume se, tu je i činjenica da samo vi i ja lično poznajemo neke od Organijanaca. Vulkanska polovina vašeg mozga mogla bi da izdrži taj pritisak dovoljno dugo i omogući vam da zadatak izvršite do kraja, ako i gospodin Skot i ja popustimo usled prenapetosti. Zbog toga ću Suluu takođe narediti, da ako nas trojica ne preživimo Organiju, ne preduzima nikakve donkihotske misije spasavanja...«

»Poziv za Kapetana Kirka«, začu se Uhurin glas preko interkoma.

»U svojim sam odajama, zameniče; kažite.«

»Gospodine, konačno nam je stigao odgovor iz Komande Zvezdane flote. Naređeno nam je da zatvorimo oba prva oficira kako bi tim eksperata sa Zemlje mogao da ih prouči. U međuvremenu, treba da pokušamo da se pridružimo Floti, nanoseći uz put onoliko štete klingonškom carstvu koliko smatrate da neće ugroziti opstanak *Enterprajza*.«

Pa, bilo je lepo od Komande što mu je ostavila i toliko manevarskog prostora, mada su naređenja inače bila zastarela. Međutim, naređenja su naređenja... ali da li je to baš tako?«

»Zameniče Uhura, kojom šifrom je poslat odgovor?«

»Juriškom, gospodine. Veoma krutom juriškom... koji se naziva Daltonova revizija.«

»U kojoj meri ste ubedeni da ste tačno dešifrovali tekst?«

»Ne mogu se zakleti da sam ga baš doslovce prevela, Kapetane. Ali pretpostavljam da moj prevod osnovnog značenja ima šansu da sedamdeset pet procenata bude tačan, pod pretpostavkom da nije došlo do izobličenja u odašiljanju.«

»To mi nije dovoljno. Ne želim da postupim prema tim naređenjima dok ne budete *potpuno* sigurni da *tačno* znate šta se nalazi u poruci. Da li me razumete, zameniče?«

»Mislim, Kapetane«, odvrati Uhura sa primesom grlenog afričkog kikota, »da *ovu* poruku primam bez ikakvih statičkih smetnji. Veza se prekida.«

»Kirk gotov... U redu, Skoti, idi i opravi svoj transporter, postroj opremu i spremi se za pokret«

Inženjerijski oficir klimnu i iziđe. Kirk dodade: »Dok, izvrši sve pripreme koje ti padnu na pamet kako bi umanjio dejstvo paravana dok kružimo oko njega. Mislim da slobodno možeš rastaviti i onu konstrukciju u svojoj laboratoriji i ponovo je dovesti u red. Ali potrudi se da praviš fotografije svega toga za vreme rastavljanja, ako bi naknadno došlo do kakve istrage.«

»Hoću, Džime.«

Udalji se i on, tako da je u Kirkovim odajama ostao još samo prvi oficir. Kirk ga nekako začuđeno pogleda.

»Mislio sam da su moja naređenja bila jasna. Prenesite ih gospodinu Suluu i preduzmite sve potrebne korake kako bismo krenuli čim gospodin Skot dovede transporter u pređašnje stanje.«

»Razumem, Kapetane«. Ali prvi oficir je i dalje oklevao. »Gospodine... smem li vas upitati zašto me i dalje oslovljavate sa "Spok dva"? Ta sumnja bi mogla ozbiljno da ugrozi našu misiju na Organiji.«

»Mene ne muči nikakva sumnja«, odvrati blago Kirk. »Ali drugi Spok još postoji, ili, bolje reći, pseudo Spok još postoji tamo negde napolju... a što je još važnije on nosi moj prsten, koji ne bih dao nijednom drugom čoveku u celoj Vaseljeni. Sve dok taj čovek bude živ, ja ću nastaviti da vam uz imena pridodajem i brojeve, kako ne bih zaboravio da problem dva Spoka još nije do kraja rešen... i da ćemo, dok god to ne bude i dok ne saznamo kakve su namere Spoka jedan, stajati u senci nepoznatog.

»Shvatam«, odvrati Spok dva »Koristan podsetnik.« I lice i glas bili su mu bezizražajni kao i uvek, ali nešto je govorilo Kirku da je on ipak bio donekle zadovoljan.

JEDANAESTA GLAVA

LEK ZA KOŠMAR

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4198.0:

Podrobna, zajednička analiza naše sadašnje situacije koju su napravila gospoda Skot, MekKoj i Spok dva, i to što je zamenik Uhura istog časa shvatila zašto je potrebno izvršiti iscrpno, nedvosmisleno dešifrovanje poruke koja je prispela iz Komande Zvezdane flote, izgleda da ukazuje na činjenicu da se i moral i radna sposobnost kod zapovednika odeljenja vraćaju na normalu. To ni u kom slučaju nije došlo prerano, jer nam još preti opasnost i to iz bar tri poznata pravca, a teret okončanja rata leži jedino na nama; Komanda Zvezdane flote je s rezervom primila analize Spoka dva o klingonškoj strategiji, bar tako izgleda, zbog mogućnosti (koja je za njih još važeća) da je on duplikat... i sledstveno tome još gubi bitke.

Gospodin Skot i njegova posada prepravili su transporter i sada vrsimo pripreme za iskrčavanje na Organiji, prema utvrđenom planu. Od ovog trenutka pa do mog povratka, dnevnik će voditi gospodin Sulu.

Bilo je potrebno manje od dva sata da *Enterprajz* uđe na standardnu orbitu oko Organije; ali čak i na maksimalnoj razdaljenosti od šesnaest hiljada milja, jer na većoj transporter ne bi funkcionisao, emocionalni uticaj paravana misli na oficire i posadu bio je tako veliki da im je bilo potrebno narednih četrdeset osam časova, pre no što je iko bio sposoban da svoje zadatke obavlja bar upola efikasno kao što to obično čini. Čak ni to ne bi bilo moguće da MekKoj nije, u suprotnosti sa svojom uobičajenom praksom, izdao ogromne količine pilula za umirenje i onih protiv depresije. Spok dva je odbio da ih uzme, sem u slučaju da mu to lično Kapetan naredi, ali svima drugima one su bile krajnje potrebne.

U blizini se još nije pojavio nijedan novi klingonški brod. Otresiti, klepetavi pozivi preko podsvemirskog radija, međutim, jasno su stavljali do znanja da su oni na putu.

Bez obzira na to, transporter koji je opet ličio na sebe svetlucajući nestade zajedno sa Kirkom, Skotom i Spokom dva, u tačno određeno vreme. Oficir za transport uneo je iste koordinate koje su koristili i prilikom njihove prve posete Organiji. Okolina u kojoj su se tom prilikom obreli veoma je ličila na englesko selo iz četrnaestog veka; bilo je tu i slamnatih koliba, volovskih kola i ljudi na ulici u jednostavnoj odeći kućne izrade, kao i, u daljini, jedan sumoran, porušeni zamak, masivan poput Sernarvona. Ispostavilo se da se u selu nalaze odaje planetnog Veća starešina, i to, razume se, nimalo slučajno; sve je to, u stvari, bila iluzija koju su Organijanci stvorili kako bi ugodili svojim posetiocima i kako bi sačuvali vlastiti mir. Ali sve je ipak delovalo krajnje ubedljivo... dok se nisu pojavili zapovednik Kor i klingonška okupaciona sila, uglađeni, u oklopima i krajnje okrutni.

Ali sada ovde nije bilo ničeg nalik na to selo. Umesto njega, činilo se da su se tri oficira sa zvezdanog broda materijalizovala usred nepregledne gomile grubo izlomljenih stena, koje su se protezale do obzorja u svim pravcima. Iznad njihovih glava nebo je bilo tamnosivo i nije se videla čak ni neka svetlija mrlja koja bi ukazivala na to gde bi se moglo nalaziti organijansko sunce; a vazduh, iako je izgledao gotovo nepokretan, bio je redak i britko hladan. Na Kirka je ovo nepregledno prostranstvo delovalo krajnje depresivno, kao da se nalazio na nekoj planeti na kojoj više nema nijedne bube niti traga od lišaja već milionima godina.

To za Organiju ne bi bilo ništa čudno, jer njeno sunce je pripadalo prvom pokolenju zvezda, a sami Organijanci su u toj meri evoluirali da im nisu bila potrebna ni tela, kao ni ostale fizičke pogodnosti, mnogo pre no što je Zemlja čak bila i rođena. Što se tiče emocionalne depresije, ona je mogla biti posledica toga što su se nalazili ispod paravana misli. Ako je to bio slučaj, onda je pomenuto osećanje bilo neočekivano podnošljivo, mada zacemento neprijatno.

Kirk potvrdi zameniku Uhuri da su se spustili na planetu, a zatim se okrenu prema svojim saputnicima. »Moglo je biti i gore«, reče on tihim glasom. »U stvari, mislim da se osećam nešto živahnije ovde dole nego dok smo se nalazili na brodu, mada nisam baš siguran. Kakve su vaše reakcije, gospodo?«

»Tama i jad«, odvrati Skot svojim najosobnijim kaledonijanskim glasom. I on je gotovo nesvesno šaputao. »Ali u pravu ste, Kapetane, nije tol'ko loše kol'ko sam bio u strahu. Ali kuda da se krenemo odavle? Nema neki znak koji bi čoveku zap'o za oko... a moj trikorder kaže da nema nike elektromagnetske aktivnosti. Kamen... mrtav hladan to je sve.

Spok dva lagano stade da skenira beskrajne poteze izjedenog i izlomljenog kamenja vlastitim trikorderom.

»Ništa«, složi se on. »Ali za vreme naše prve posete, odaje Veća pronašli smo na oko dva zarez dva kilometra odavde u pravcu sever-severozapad. Pošto nemamo neki vidljiv razlog zašto bismo izabrali neki drugi pravac, predlažem da krenemo u ovom i pogledamo da li su Organijanci ostavili bilo kakvu oznaku ili neki drugi trag koji bi nam otkrio i njihovo boravište«.

Boravišta bi im i inače bila skrivena poput misli«, primeti Skot »Ali taj kurs je bez sumnje dobar kao i bilo koji drugi.«

Kirk klimnu i napravi korak napred... i istog časa nade se zarobljen u košmaru.

Stenovita pustinja se zamreškala i potekla kao da je samo odraz na uznemirenoj površini nekog ribnjaka, a zatim se potpuno rasplinu. Na njenom mestu je sada ispred Kirka stajao neki čudovišan predmet, tamnozeleno boje, ali sjajne površine, čiju pravu prirodu nije uspeo da dokuči Bio je velik bar kao neki indijski slon i isto tako živ, ali on uopšte nije mogao da bude siguran da li je u pitanju životinja ili biljka. To nije imalo glavu i izgledalo je kao da se sastoji od debelih, mehurastih pipaka... ili izdanaka... koji su nasumce bili pričvršćeni jedan za drugi i savijali su se i pipkali nemoćno. Jedan deo neplanske anatomije te stvari pridržavala je jedna drvena pritka, kakvu je Kirk ranije video samo jednom u životu, i to u muzeju.

Ta stvar nije izgledala opasna... već nekako, pomalo prostačka... ali Kirk je izvukao ipak fazer, kao što je to bio red. U istom trenutku njegovi nesigurni pokreti uslovili su pad anomalne pritke i cela ta kukavna konstrukcija sručila se u jednu blago uz mreškano kaljugu, nalik na lonac pasulja koji je suviše dugo ključao.

Iza njega, Kirk sada vide, protezala se jedna dugačka plaža belog peska na kojoj su svetlucale školjke, i koja je u daljini nestajala u

plavom moru i kod niskog niza krečnjačkih stena koje su se stapale sa predivnim plavim nebom. Sunce je jasno sijalo, a temperatura je bila mediteranska. U njegovoj blizini nije bilo nikog, sem ako se ne uzme u obzir palo čudovište i nekoliko udaljenih belih tačaka koje su se okretale na nebu. a koje su mogle predstavljati galebove.

»Gospodine Spok!« povika on. »Skoti!«

Dva pipka se pojaviše iz tamnozelene mase, odebljaše, pretvoriše se u dvostruke pipke, a zatim im se na krajevima pojaviše čvorovi nalik na tikve. Čudna su bila ta obeležja, gotovo da su ličila na lica, koja su pravila grimase na površinama tikava. Da li je ta stvar nameravala da se razmnožava?

Ali istovremeno, sunčeva svetlost postade nejasnija i nestade je. Predeo postade bezbojan. Sve sem dva pipka pretopi se u debelo sivilo limba.

Pipci se pretvoriše u Spoka dva i Skota.

»Gde ste bili?« upita Kirk. »Da li ste videli isto što i ja?«

»Sumnjam«, reče Spok dva. »Recite nam šta ste vi videli, Kapetane?«

»Nalazio sam se negde, na nečemu što je veoma ličilo na južnu obalu Španije. Ispred mene se nalazio neki ogroman predmet, biološke vrste, i upravo sam se pitao da li da pripucam na njega ili ne kada sam viknuo vaša imena Pretvorio se u vas dvojicu, ostatak prizora je nestao.«

»Da li ste imali neki emocionalni utisak, Kapetane?«

»Jesam, kada bolje razmislim. Imao sam jako osećanje da se sprema nešto strašno, iako nisam bio u stanju da odredim šta. Pravi košmar. Šta je bilo s tobom, Skoti?«

»Ja nisam viđao nikakva čudovišta«, reče Skot. »Sve oko mene iznenada se pretvorilo u linije, crne na belom. Bio je to neki žičani dijagram, takođe vrlo drevan, jer je u njemu bilo simbola za katodne cevi... vakuumske cevi. A ja sam bio uključen u to, i nisam mog'o da se maknem i im'o sam osećanje ako neko okrene prekidač da ću eksplodirati. Upravo sam razabrao da su svi simboli za cevi imali meni poznata lica, kada sam čuo kako me zovete, Kapetan, i tad odmah evo me opet ovde... gde god da je to.«

»Ja nisam primetio nikakvu promenu, niti je ijedan od vas dvojice nestao«, reče Spok dva »Jednostavno ste zastali, i vi ste, Kapetane, izvukli fazer i zavikali. To je očigledno prouzrokovao paravan oko planete i do sada mu ja bolje odolevam, kao što smo i pretpostavili. Recite mi, Kapetane, da li ste ikada *bili* na južnoj obali Španije?«

»Jesam, jednom, za vreme raspusta dok sam bio na Akademiji«

»A gospodin Skot je bio zatvoren u nekom studentskom ili starinskom žičanom dijagrama Očigledno možemo očekivati da te halucinacije budu projekcije naših vlastitih ranijih iskustava; to nam može biti od neke pomoći kada se budemo hvatali ukoštac sa njima«

Magla se iznenada podiže, otkrivši isto ono raspuklo kamenje među kojim su se materijalizovali. »Da li smo bar malo odmakli?« upita Kirk.

Spok dva proverio svoj trikorder. »Možda pet ili šest metara, mada sumnjam da je ijedan od nas u stvari prešao toliko.«

»Hajdemo onda. Ovom brzinom biće nam potrebno dosta vremena.«

Ali čim je zakoračio, košmar se povratio... i to sa krajnje zastrašujućom bukom. Bio je okružen nekom džunglom primitivnih mašina Hitri čekići ludački su dobavali u prazno; ruke koje su se njihale škripale su kao da su im zglobovi potpuno zarđali; pramenovi pare izbijali su ka toplom vazduhu koji se pušio poput ulja uz slabašne zvižduke; veliki zupčanici su zvečali, a veliki točkovi se okretali uz tešku jeku; kožni kaiševi su pljeskali i škljocali; eks-centri su strugali a svojim prorezima; hiljadu rotirajućih kopalja uvijalo se gore dole po skali, hiljadu poluga čangrljalo je u isto toliko brzina, a negde je neki deo oklopne ploče bivao pod udarcima tanjen do tankog lista. Nad svim tim nadnosio se olovni krov koji je dvostrukom jačinom odbijao svaki taj zvuk, poput konačne metafore za apokaliptičnu glavobolju.

I još jednom nigde unaokolo nije bilo nijednog ljudskog bića... ali ovog puta nigde nije bilo nikakvog znaka života uopšte.

Kirk uopšte nije mogao da shvati koji bi deo njegovog iskustva trebalo da oponaša ovaj mehanički pakao, a ta buka onemogućavala ga je da svrsishodno misli; nije ona bila samo doslovno, fizički zaglušujuća, već se opasno približavala ubilačkom nivou. Jedino što je bio u stanju da učini bilo je da napravi još jedan korak...

Pljus!

Plivajući se trudio da spase život u nekom ledenom crnom moru, pri sablasnoj, treperavoj svetlosti noćne grmljavine. Ogromni talasi su ga odvratno podizali i spuštali, a urlajući vazduh, kada je uopšte uspevao da ga udahne, čudno je vonjao na neku mešavinu morske trave, formaldehida i kafe. Uprkos hladnoći vode, njemu je u uniformi bilo toplo, čak se znojio.

Osećanje nestvarnosti bilo je veoma snažno i posle jednog trenutka on shvati gde se nalazi: u delirijumu koji ga je mučio za vreme napada veganske rahitične groznice za vreme njegovog prvog probnog zadatka. Miris koji je osećao podsetio ga je na lek koji je morao da uzima, neki lokalni preparat koji su kolonisti jedino mogli da mu ponude. Pa ipak, pomogao mu je.

Kada ga je podigao naredni talas, on kroz grmljavinu začu jedan zloslutan bučan zvuk: veliki talasi koji nedaleko odatle udaraju o stenje. Da li je to bila iluzija ili ne? Kirk je sumnjao da će uspeti da to preživi. Bilo je jasno da se nikakvim fizičkim kretanjem neće iz ovoga izvući; već je plivao najbrže što je mogao. Kako...

...pomoglo mu je.

Zadržavši dah, Kirk proguta puna usta gorkih voda. Istog časa, stopalima dodirnu dno; a trenutak kasnije, suv poput kremena, stajao je obasjan jednoličnim sivilom između ispremešanog kamenja.

Međutim, još je bio sam; na njegove pozive niko mu nije odgovarao. On izvadi svoj komunikator. I on je bio gotovo suv, mada mu to nije zadavalo najveću brigu; bio je pouzdano otporan na vodu, te stoga i hermetičan.

»Gospodine Spok. Gospodine Skot Javite se, molim vas.«

Odgovora nije bilo.

»Kirk zove *Enterprajz*.«

»Ovde Uhura, Kapetane«, smesta se oglasi zamenik.

»Možete li mi reći položaj Spoka i Skota?«

»Zašto, trebalo bi da ih vidite golim okom, Kapetane. Njihovi znaci na tabli poklapaju vaše.«

»Ni slučajno, oni čak ne odgovaraju na moje pozive. Pozovite ih odozgo, zameniče.«

»Dobro.« Posle jednog trenutka, ona se ponovo javi. »Odmah su se oglasili, Kapetane, Ali niti vas vide, niti vas čuju.«

Zvučala je veoma zbunjeno i što se toga tiče nimalo se nije razlikovala od Kirka.

»Bojim se da zasad nema druge«, reče on. »Još nema Klingonaca?«

»Nema, gospodine, ali hvatamo dosta podsvemirskih radio-poruka. To je njihov uobičajeni način otvaranja kada se približavaju.«

»Pa, gospodin Sulu zna šta mu valja činiti. Vodite računa o mom položaju. Kirk, gotovo.«

Stisnuvši zube on napravi naredni korak...

Stenje se raspade u gustu ilovaču i oko njega se stvori prvobitno pseudo-srednjevekovno selo iz njihove prve ekspedicije na Organiju. Ali bilo je napušteno. Izgledalo je kao da su sve zgrade bar delimično spaljene; a što se tiče zamka u daljini, on je izgledao kao da je bio bombardovan. Iz visoke, smeđe trave na njega se isceri neka lobanja, a iz gotovo neizmerne daljine dopre zvuk nalik na zavijanje gladnog divljeg vuka. Cela ta scena podsećala je na posledice opsade pred kraj Tridesetogodišnjeg rata.

Bez obzira na sve, ovo je značilo da napreduje. Više je podsećalo na »staru« Organiju od bilo čega drugog što je do sada iskusio i moglo bi značiti da se približava pravom cilju. Kakve bi koristi imao on ili svi oni, ako bi stigao tamo bez svog inženjerijskog oficira, koji je sada jedini držao u rukama ključ za rešavanje ovog problema, nije mogao znati; jedino je mogao da se nada da se i Skoti na neki način probija kroz halucinacije od kojih i sam pati. Bio je praktičan i skeptičan; to bi trebalo da mu pomogne. Ali zašto je bio i nevidljiv?

»Nema veze. Sve po redu. Još jedan korak...«

Jedini stalni vid predela oko njega sada je bila promena. Kroz magle koje su se kretale, zasvetlucali bi povremeno neki nejasni predmeti, tek toliko da se istope u nešto drugo što je bilo isto tako nejasno pre no što bi uspeo da utvrdi šta predstavlja. Magle su bile raznobojne i nisu samo ometale vid, već su iskrivljavale i perspektivu, a preko njih su se spuštali pramenovi nekog blagog mirisa nalik na tamjan.

On oprezno krenu napred. Prizor ostade isti; počeo je da podozreva da bi ova halucinacija mogla zauvek da ga opseada Dok je napredovao ispruženih ruku kroz raznobojnu maglu, počeo je da nabraja sve izdanke osećanja, koji su bili nevidljivi, ali opipljivi i kojih je mogao da se seti. Njih polovinu donosilo je sa sobom mrmljanje teško raspoznatljivih glasova ili delova muzike; i gotovo svi su bili neprijatni.

Nije imao pojma koliko je to sve potrajalo. Što se toga tiče, mogao se vrteti i u krugu. Međutim, konačno je jedan od tamnih obrisa koji se pojavio pred njim odbio da se istopi; umesto toga, počeo je da biva sve određeniji i prepoznatljiviji. Na kraju je uspeo da razabere da se radi o njegovom prvom oficiru.

»Kako ste uspeli da stignete dovde?«

»Ja sam ovde bio sve vreme, Kapetane, da tako kažem u pravom svetu. Ali nisam mogao da doprem do vas, zbog vaših sadašnjih halucinacija, te sam konačno, iako protiv svoje volje, bio primoran da spojim svoj um sa vašim... da uđem u vašu iluziju, onakvu kakva jeste.«

»Bili ste primorani?«

»Usled okolnosti. Idete u pogrešnom pravcu, Kapetane.«

»Podozrevao sam da je tako. Preuzmite onda vodstvo.«

»Ovuda.«

Prvi oficir krenu. Čim je to učinio, postao je čudno izobličen; Kirku se činilo kao da ga u isto vreme vidi i s leđa i iz profila Prizor oko njega zamrzao se u prizmatske, nepravilne mnogouglove čiste boje, nalik na obojeno staklo prozora i namah nestade svakog kretanja.

»Gospodine Spok?«

Odgovora nije bilo. Kirk stade da pregleda ćutljivu, nepokretnu priliku. Činilo mu se da nešto u vezi s njom nije bilo u redu i pored iskrivljenosti, ali nije mogao da odgonetne šta je to. A onda odjednom, vide šta je posredi.

Na njegovoj desnoj ruci videla se iscrtana slika Kirkovog klasnog prstena.

Kirk ščepa komunikator.

»Zameniče Uhura, ovde Kirk. Iznenada sam se dočepao Spoka jedan i čini se da on mnogo bolje vlada ovdašnjim uslovima od

mene. Neka nas transporter obojicu podigne, ščepajte ga i zatvorite na neko *sigurno* mesto, a zatim me smesta vratite nazad.«

»Žao mi je, Kapetane, ali ne možemo«, začu se Uhurin glas. »Upravo ovog trenutka jedna klingonška eskadrila iskočila je pred nas i mi smo pod deflektorom. Sem ako ne želite da izmenite svoja prethodna naređenja, verovatno ćemo morati da ih se pridržavamo.«

»Moja naređenja«, odvrati Kirk, »ostaju.«

DVANAESTA GLAVA

BITKA SNOVA

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4200.9:

Klingonci su prispeli sa dva borbena broda, dve krstarice i deset razarača – velika sila za samo jedan zvezdani brod koji je trebalo ščepati. Mora da su strašno zabrinuti S takvom silom je takođe teško manevrisati blizu neke planete i da su okolnosti drugačije bio bih u iskušenju da ostanem upravo ovde na orbiti i uhvatim se s njima ukoštac. Međutim, naređenje kapetana Kirka glasi da smesta pobegnemo ako se pokaže da smo nadjačani, a ovom prilikom nema sumnje da jesmo. I tako se sada nalazimo na putu prema Zvezdanoj bazi dvadeset osam pri faktoru četiri hiperpogona, sa celim čoporom Klingonaca koji urlaju iza nas. Borbeni brodovi bi lako mogli da nas uhvate pri ovoj brzini, ali oni to ni ne pokušavaju, što me navodi na pretpostavku da nas guraju u klopku. Pa, ako je tako, bar smo ovom operacijom odvukli sa glavnog bojišta znatan procenat klingonškog borbenog potencijala, što će Federaciji u svakom slučaju biti od koristi... ali ne i nama.

Još ga je okružavala iluzija nalik na kakvo Pikasovo platno i Kirk se trudio da ne napravi nikakav pokret koji bi je mogao uzdrmati. Očajnički mu je bilo potrebno vreme za razmišljanje. Kao prvo, prsten njegove klase ukazivao je na nekoliko različitih stvari: Spok nikada ne bi prevideo jedan tako očigledan znak raspoznavanja u slučaju da mu sposobnost delanja nije smanjena, a Kirk nije mogao da poveruje da bi i Spokov duplikat, bez obzira na to u kojoj meri bio uvrnut, prevideo tako nešto. Stoga je njegova ustrajnost verovatno ukazivala na to da paravan misli takođe utiče i na *njegovo* mišljenje... iako gotovo sigurno ne u onoj meri u kojoj je uticao na Kirkovo, ali vrlo verovatno više no što je on toga bio svestan.

Da li je i na njega uticao prekid u vremenu u baš ovoj halucinaciji? Ako je to bilo tačno, postojala je mogućnost da Kirk brzo okine i ošamuti ga pre no što se ta iluzija raspadne. Ali posle toga bi ostalo

nerešeno pitanje zašto se Spok jedan uopšte ovde pojavio? Njegova je namera, gotovo sigurno, bila da Kirka uputi u pogrešnom pravcu... što bi, pak, značilo da on zna da je *ispravan* pravac onaj koji vodi ka Organijancima ili ka nečemu što bi Klingonci više voleli da ostane netaknuto. Zašto se ne bi malo poigrao sa njim i pokušao da ispita šta bi to moglo biti i kako je on za to saznao?

Imalo je smisla rizikovati, odluči Kirk... ali moraće da deluje brzo, jer izopačivanje njegovog vlastitog uma nesumnjivo će se nastaviti, a nadmudrivanje sa Spokom, čak i pod najpovoljnijim okolnostima, nikada mu nije bilo jača strana.

On ponovo s naporom krenu napred. Prizor se zatalasa kao da je neko potresao platno na kome je bio naslikan, a zatim bez ikakvog zvuka iscepao sredina Još jednom se obreo među isprevrtanim stanjem...

...I još jednom se suočio sa dva Spoka.

Dva muškarca, original i duplikat, izgleda da uopšte nisu primećivala Kirka. Stajali su jedan naspram drugog, a između njih je bio kameni krš; ličili su na borce sa drevnog Zapada, mada nijedan ni na koji način nije pokazivao da je svestan svoga oružja, a da ne pominjemo kako uopšte nisu imali nameru da ga iskoriste. Jednostavno su buljili jedan u drugoga sa ledenom neumoljivošću. Da li se na licu Spoka jedan očitavao i blagi nagoveštaj mržnje? Kirk nije bio siguran; ta dva lica su bila u toj meri istovetna, pa ipak, pa ipak...

»Dobro je što smo se konačno ponovo sreli«, reče Spok dva. »Tvoje postojanje i kovanje zavere predstavljaju uvredu za prirodni poredak, a isto tako i izvor nelagodnosti za mene. Krajnje je vreme da se to jednom okonča«.

»Moje postojanje«, poče Spok jedan, »predstavlja neočekivanu, ali potrebnu reviziju krajnje nesavršenog prvog koncepta. Nažvrljane zabeleške su te koje treba uništiti, a ne usavršen rad. Uprkos tome, vremenu bi se u poverenju moglo prepustiti da donese sud o tome, da celokupna situacija nije toliko važna. Iako si tek nedoterana revizija, možda bi čovek ipak mogao da te natera da to razumeš«.

»Pravi naučnik«, odvrati Spok dva, »ceni sve koncepte, kako one prve tako i poslednje. Ali tvoja književna metafora ne samo da nije

jasna, nego uopšte nije ni ubedljiva«.

»Izneću onda ono što imam da kažem bez uvijanja: mnogo pre tebe dokučio *sam* prirodu paravana oko Organije; pošto sam napustio *Enterprajz* od Klingonaca sam doznao mnogo novih podataka; i tako se sada ovaj predeo nalazi potpuno u mojim rukama. Ako mi pod ovakvim uslovima budeš protivslovio, samo ćeš sebi obezbediti uništenje. Ukratko, ako odista ceniš svoje inkunabularno, zamrljano postojanje, bilo bi logično da napustiš to polje i sačuvaš za sebe i svoju dobrobit ono malo vremena koje će vam istorija udeliti«.

Za vreme ovog verbalnog dvoboja, nebo je počelo naglo da tamni iznad njih. Kirk iz ovog njihovog razgovora nije uspeo da sazna ništa novo, ali nikako nije moglo da mu promakne da se u svakoj izgovorenoj reči krila pretnja.

»Istorija se ne može predvideti u tančine«, odvrati Spok dva »I da tako suvereno vladaš situacijom kao što pokušavaš da prikažeš, ne bi ti gubio ovde vreme raspravljajući se sa mnom. Logično bi bilo da me smesta eliminišeš«.

»Pa dobro«, reče mirno Spok jedan. Dok je to izgovarao sve je nestalo; nebo je sada bilo potpuno crno.

Zatim je opet postalo svetlo, obasjano zaslepljujućom plavozelenom svetlošću munje, na čijem je mestu udara stajao Spok dva, plamteći poput mučenika na kocu. Kirk stade da se trese u šoku i otkotrlja se, kao da se nalazi u žrvnju, dobrih deset stopa preko kamenjara.

Goreći i podrhtavajući, on se nekako podiže na kolena, posegnuvši za fazerom. Ali zaprepastio se kada je video da je Spok dva još tu... ili bi se pre moglo reći, neka vrsta kipa Spoka dva koji kao da je bio izrađen od crvenog – vrelog mesinga, i koji se hladio i lagano tamneo. Kirk je očekivao da će videti samo skvrčen i ugljenisan leš... mada nije bio ubeđen da je i ovako bilo bolje.

Kip zatim progovori.

»'Zar na nebu nema drugog kamenja do onog koje služi za grmljavinu?'« izrugujući je citirao. »Kao što vidiš, čvrsto stojim na zemlji. Ali što se tebe tiče...«

Dvojnjak, koji je bio osvetljen jedino sve slabijom svetlošću originala, iznenada potonu u smrdljivu močvaru. Jedan spori talas lepljvog blata upravo se spremao da ga poklopi kada, iz onog istog crnog

neba, stade da pada neverovatno jaka kiša, koja je pre nalikovala vodopadu nego prolomu oblaka. Kirk je u trenutnoj viziji razabrao kako se blato spira sa Spoka jedan pre no što je nejasni sjaj Spoka dva zašištao i utrnuo usled poplave. Trenutak kasnije, bujica ga zahvati i ponese ga narednih desetak stopa odatle pre no što je udario u jedan dovoljno veliki kamen za koji je mogao da se uhvati.

Nebo postade svetlije, ali je kiša nastavila da pada, a užurbani tok vode stade da se širi i produbljuje. Po njegovoj blatnjavoj površini koja se zlokobno penila plovili su čudni oblici: slomljene daske, listovi hartije koja se raspadala, delovi nameštaja, klokotave boce i konzerve, blatnjava tela raznih sitnih životinja sa desetak planeta... zečeva, kokošaka, skopolamandera, tribesa, junipedsa, gormengastlija, oresa, tnucipena, bademungena, eskalopolisa, voga, repičepa, bio je to pravi raznovrsni zoološki vrt utopljenih telesa, uključujući tu i sve veći broj tako opscenih predmeta da čak ni Kirk, uprkos svom velikom iskustvu u egzoteratologiji, nije mogao duže od jednog trena da gleda u to.

On poče da se osvrće unaokolo, tražeći Spoka dva, i ugleda ga još niže nizvodno kako se bori protiv struje u nečemu šta je nalikovalo improvizovanom kajaku. Njegovo sećanje koje se odnosilo na izgled kajaka očigledno je bilo pomućeno paravanom, ili je kajakom bilo teže upravljati nego što je on to kao početnik zamišljao, jer videlo se da gubi bitku; veći deo uloženog truda odlazio je na održavanje tog platnenog plovila na površini, dok ga je bujica, u međuvremenu, odnosila sve dalje i dalje.

Uzvodno se nalazilo jedno ogromno drvo širokih listova, nalik na baobab, ukotvljeno usred pobesnele vode. Na jednoj niskoj grani udobno je sedeo Spok jedan, blatnjav, ali na sigurnom. Kirk popusti stisak kojim se držao za veliki kamen... koji je ionako pretio da potone... pope se nekako na njega i pokuša, puzeći i klizajući se, da uperi fazer u dvojnika.

Ali pre no što je uspeo pristojno da nacilja, veliko drvo uvenu, istrunu, i pade u vodu uz pljusak mrtvog lišća, trulog pruća i iverja, kao da su ga odjednom napali plesan, pegavac, gara, opala i titanijanska plesan. Spok jedan pade zajedno s njim.

Kiša istog časa prestade, pojavi se sjajno toplo sunce, a pesak nepregledne bele pustinje upi bez traga svu vodu. Spoku jedan nije

falila ni dlaka s glave, ali Kirk smesta shvati, na osnovu iskustva koje je stekao godinama igrajući šah sa originalom, da je duplikat izgubio tle pod nogama napravio je čisto defanzivan pokret, a nije istovremeno zapretio protivniku.

Mora da je to istog časa shvatio i Spok jedan, jer je narednog trenutka neverovatan ciklon spustio iz neba svoj levak i stao da se uvijajući i grmeći približava preko peska, ali ne Spoku dva, već Kirku. Bio je to mudar udarac, jer Spok dva nije mogao da odbrani Kapetana, a da se pri tom i sam opasno ne izloži.

Kirk pomisli kako je već uspeo da dokuči bar neka pravila igre. Sve što su dva borca do sada preduzela imalo je u osnovi za cilj izmenu okoline. Očigledno su njihove sposobnosti da izvrše bilo kakve izmene u vlastitoj fizičkoj strukturi, ili da se opskrbe odbrambenom opremom, bile relativno ograničene. Ali i na Kirkov um, mada uopšte nije posedovao telepatsko/hipnotičke veštine vulkanskih hibrida, takođe je delovao paravan; bar je mogao da izazove reakciju, mada svakako ne ravnopravnu i protivrečnu; ovo nije bila neka njutnovska situacija.

On je svu svoju pažnju usredsredio na to da potisne ciklon. Lagano, lagano, on se zaustavi, vrteći se i urlajući tačno između dva Spoka, koji nisu smanjili razdaljinu između sebe, a koja se uvećala za vreme bujice. Zatim, još uvek postepeno, on se spusti prema tlu poput neke ogromne zveri i počne da se širi, i za nekoliko trenutaka proguta ih obojicu.

Kirk je na sekund ugledao Spoka jedan kako lebdi naviše u sve širem krugu, kao na krilima slepog miša, pre no što je i njega zahvatio obod levka; a zatim sve nestade u tom vrtlogu. Činilo mu se da godinama nije bio svestan ničeg drugog do grmljavine, šibanja i uboda divlje nošenog peska.

Međutim, postepeno, zvuk stade da se utišava, ne u smislu da je postajao manje bučan, već kao da se gubio u daljini. Posle dužeg vremena, od njega nije ostalo ništa do sećanja koje je zvonilo u Kirkovim ušima, vazduh se pročistio, i on je stajao na gomili kamenja... a pored njega su se nalazili Spok i Skot.

Skot je izgledao ošamućen; Spok spokojan. Kirk baci hitar pogled prema prstima prvog oficira. Prstena nije bilo. To je bila gotovo pouzdana dijagnoza; pošto se Spok jedan nije setio da ga ukloni

kada je bio u preimućstvu, onda sigurno nije imao vremena da o tome misli u kasnijem žaru bitke i pseudodogađaja.

»Gospodine Spok! Šta se dogodilo? Gde je on?«

»Mrtav je«, odvrati Spok. »Iskoristio sam njegovu vlastitu iluziju tornada kako bih ga uvukao u paravan misli. Počnimo od toga da je on sam bio proizvod tog paravana i znao je da ne može preživeti naredno izlaganje. I sam sam pretrpeo ozbiljnu štetu, ali, kao što vidite, uspeo sam da umaknem. Mada mi to ne bi uspelo, Kapetane, da se niste umešali baš u onom određenom času«.

»Pa, drago mi je... ali još ne razumem kako vam je to uspelo. Ubeđen sam da nijedan tornado ne može dospeti do paravana. Donde ne dopire ni sama atmosfera«.

»Ni ne može, Kapetane, ali morate shvatiti da se ništa od onoga što ste u otprilike jedan protekli sat videli nije stvarno dogodilo. U stvari, verovatno su mnogi događaji kojima ste prisustvovali meni izgledali sasvim drugačije. Bila je to bitka iluzija... i na kraju, duplikat je *poverovao* da je uvučen u paravan. To je bilo dovoljno«.

Kirk se namršti. »Može li čoveka uništiti puko uverenje?«

»To se i ranije mnogo puta događalo, Kapetane«, reče natmureno Spok, »i bez sumnje će se i u budućnosti događati«.

»To je tačno«, primeti zamišljeno Kirk. »E pa, *finis opus coronat*, kao što je imao običaj da kaže moj profesor latinskog pre konačnih ispita. Gospodine Skot?«

»Ha?« izusti inženjerijski oficir. »Oh. Evo. Oh, Kapetan, ne biste poverovali...«

»Bih, uveravam te, ali još ne želim da čujem tvoju priču. Moramo krenuti. Pitanje još glasi... kuda?«

»Prema Dvorani Veća starešina«, odvrati Spok. »I ako se ne varam, eno je tamo«.

TRINAESTA GLAVA

ČELIČNA PEĆINA

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4201.8:

Moje su se sumnje, na nesreću, obistinile; gone nas u zamku. Senzori ukazuju na mnoštvo velikih brodova ispred nas, koji su raštrkani u obliku polulopte sa otvorenim krajem okrenutim prema nama, a naši goniodi se sada pregrupišu kako bi obrazovali drugi kraj lopte. Na kraju ćemo se mi naći u središtu, gde će uslovi u najboljem slučaju biti malo neprijatni.

Pod punom smo borbenom pripravnošću. Dok Klingonci ne uspeju da unište Enterprajz, zažaliće što nisu odlučili da nas puste da mirno pređemo. Biće to zapis o hrabrosti za Kapetana Kirka, ako je još živ, koji će sa sobom poneti na novo zaduženje. Izbaciću dnevnik sa prikačenim plutačama pre no što se upustimo u borbu.

To je bilo tačno; oko njih se nalazilo selo, i to ne u ruševinama, već upravo onakvo kakvog ga se Kirk sećao, čak su i ljudi bili isti... kao i njihova potpuna nezainteresovanost za tri uniformisana oficira zvezdanog broda, koja ih je onda toliko zbunjivala. Kirk je sada znao da je i ovo sve samo iluzija, jer Organijanci, u stvari, nisu imali tela, pa tako ni potrebu za konačištima; ali pošto su ovu... za razliku od prethodnih halucinacija... stvorili sami Organijanci, ona je bila nesumnjivo umirujuća.

»Još su živi, i još su ovde, gospodine Spok.«

»Izgleda da je tako, Kapetane. Da nastavimo?«

»Svakako.«

Oni uđuše u zgradu koja je nekada bila uređena za njih kao dvorana za sastanke privremenog Veća starešina... u kojoj meri privremenog (jer Organijanci nisu imali vladare, niti su osećali potrebu za njima) oni to onda nisu znali. I ona je izgledala isto kao i ranije. Zidovi same odaje Veća bili su od belo ispranog kamena, ukrašeni samo jednom tepiserijom i to ne najboljom, a od nameštaja

tu se nalazio samo jedan dugačak, jednostavan drveni sto, okružen još tvrđim stolicama.

Bili su prisutni takozvani Odrasli, i to čak njih desetak. Bili su skromno odeveni, sa belim bradama, dobroćudni, predstavljali su gotovo pokroviteljske božanske prilike, koje se smeše svojim večnim osmesima... ali da njihovi osmesi ovog puta nisu bili nešto tmurniji? Kirk je trojicu od njih smesta prepoznao.

»Savetnice Ajelborn«, obrati mu se on zvanično. »I savetnici Klejmare i Trefajne. Drago nam je što vas ponovo vidimo, kako lično tako i u svojstvu predstavnika Federacije. Da li me se, kojim slučajem, sećate?«

»Razume se, Kapetane Kirk«, odvrati Ajelborn, ispruživši šaku. »Kao i vašeg nezemaljskog prijatelja, gospodina Spoka. Ali ranije nismo imali čast da upoznamo vašeg drugog saputnika.«

»Ovo je gospodin Skot, moj inženjerijski oficir, zbog koga se, u stvari, ovde i nalazimo, kako za naše tako i za vaše dobro. Ali, prvo bih želeo da vas zamolim, gospodine, da mi kažete u kojoj meri vam je poznato ono što se upravo dešava, kako na Organizaciji tako i drugde?«

Klejmarov osmeh je netragom nestao.

»Iznenadujuće malo«, priznade on. »Bez ikakvog upozorenja, naš svet je jednog dana osvanuo okružen nekim poljem sile neobičnih svojstava, koje ne samo da nas je sprečavalo da odemo, već je vršilo krajnje mučan uticaj na sam naš proces mišljenja. Sve donedavno nismo ni znali ko je to učinio ili zbog čega, mada smo, razume se, imali nekoliko verovatnih hipoteza.

Zatim je neki isto tako tajanstven živi entitet na neki način prodro kroz paravan i spustio se na našu planetu u jednoj maloj svemirskoj letelici. U prvi mah pomislili smo da je to ovde prisutni gospodin Spok, ali ubrzo smo otkrili da je on, u stvari, neka vrsta organskog bića koju nikada ranije nismo sreli. Čak su i njegove neuronske struje tekle unazad; niti smo bili u stanju da razumemo njihovo značenje, niti smo znali koje korake bi trebalo da preduzmemo u vezi s njegovim prisustvom.

Konačno ste se pojavili i vas trojica, te smo na osnovu vaših misli uspeali da razaberemo kako ste vi upoznati sa onim što se dogodilo, kao i da ste došli ovamo da biste nam pomogli. Ali um tog zlog

stvorenja koje je stiglo u svemirskoj letilici bio je isto tako moćan kao i um gospodina Spoka... što je odista zavidljivo za jedan entitet koji zavisi od supstrata materije... i koji je, štaviše, izgleda sasvim dobro izlazio na kraj sa uticajima paravana misli, dok je rad naših umova bio njime znatno usporen. Odašli smo impulse s nadom da će vas oni dovesti do nas, ali dok to stvorenje nije bilo uništeno... što ste vi upravo uspeli da učinite, i na čemu vam čestitamo... vaše kretanje je nužno bilo pomalo čudnovato.«'

»Aha, i to j' istina«, saosećajno reče Skot.

»Sada smo uspeli da pročitamo iz vaših misli«, dodade Trefajn, »da su Klingonci odgovorni za taj paravan. Trebalo bi ih propisno kazniti. Ali, mi nikada nismo bili nemoćniji.«

»Možda i nije tako, reče Kirk. »Zato sam poveo svog inženjerijskog oficira. On smatra da paravan stvara neki uređaj koji je spušten na vašu planetu pomoću projektila, bez pilota. Da se u njemu nalazio čovek, vi biste otkrili pilotove misli. Pokušaj da se otkrije sam generator verovatno bi se pokazao kao bezuspešan, da ne pominjem pronalaženje projektila, ali gospodin Skot veruje da može napraviti generator sa suprotnim dejstvom.«

Savetnici Organije se zglodaše. Ajelborn konačno reče: »Nek' se odmah da na posao!«

»Bojim se da to nije baš tako jednostavno«, odvrati inženjerijski oficir, sa neobičnom mešavinom neprijatnosti i zlovoljnosti. »Vidite, Svatnik, nismo bili u mogućnost da sa nami ponesemo mnogo u vidu alatki i delova. Pošto nismo bili u znanju kuda ćemo završiti, niti šta ćemo susresti, putovali smo lagano opterećeni. U pojasevima smo spustili minijaturne delove i druge malene spravice, ali dobro bi nam došlo nekoliko većih sitnica i komadića za oblandu, ako razumete šta mislim.«

»Razumemo sasvim dobro«, reče Klejmar. »Ali na nesreću mi nemamo nikakvu... opremu?... takve vrste...«

»Aja ja, toga sam se i probojav'o. Kol'ko sam samo puta opsovao kreatora koji je mislio da bi bilo jako slatko ako ne bi stavio džepove na ove uniforme.«

»...ali znamo gde je sada smeštena svemirska letelica onog zlog bića. Da li bi vam to na bilo koji način moglo pomoći?«

»Odlično!« povika Kirk. »Svakako da bi nam bilo od pomoći! Samo ako nam taj udvojeni entitet nije postavio neku zamku; to jest, ako nije smislio nešto da letilica uništi i sebe i nas ako je dodirnemo. Ali, moraćemo da rizikujemo.«

»Takođe će biti zanimljivo«, primeti zamišljeno Spok, »proučiti kako mu je pošlo za rukom da jedan šati snabde hiperpogonom.«

»Da, ali to može da pričeka«, primeti Kirk pomalo nestrpljivo. »Skoti, da li će ti delovi i ostale stvari iz jednoseda rešiti tvoje probleme?«

»Jedan od njih«, odvrati Skot, još više zbunjen. »Vidite, Kapetan, ne mogu odgovoriti tačno, jer moj um kao da je prokuvao pod ovim paravanom, i zbog radi svih čudnovatosti koje sam doživeo od kada počeo sam da hodim po ovoj zastrašujućoj planeti, teško da mogu raspoznati kvark od kleme. Stoga sam u velikoj sumnji da mogu korisno poslužiti u takvim okolnostima. Mnogo je više u verovatnosti da ću nas sve pod sigurno spržiti.«

Klejmar, koji je na trenutak pomislio da se Skot njemu obraća, namršti se i usteže se da kaže ono što je upravo nameravao, ali Ejlborn se osmehnu i reče: »Oh, što se toga tiče, u stanju smo da zaštitimo nekoliko umova iz ovog društva od paravana. Uvek je lakše, bar po principu, otvoriti kišobran, nego preobraziti ceo pljusak, čak i u carstvima čiste misli. Međutim, jasno je da se odmah svi moramo dati na posao. Svima nam je teško, i svakim časom nam je sve gore, pod pritiskom koji stvara paravan... to se odnosi i na naše stanovništvo. Jeste li doneli odluku?«

»Jesam«, reče Kirk. »Počinjemo.«

»Odlično. Pošto vam je potreban vaš odmetnuti svemirski brod, pa evo ga...«

»... ovde.«

Odaja za sastanke se rastoči, a sa njom i ostalih devet savetnika. Kirk se našao sa preostalih pet entiteta... još jednim Zemljanom, jednim vulkanskim hibridom, tri Organijanca čije prave pojave nikada neće upoznati... u nekoj dubokoj pećini, posredno osvetljenoj i možda ni upola onako velikoj kao što je paluba hangara na *Enterprajzu*.

Nije mu bilo jasno kako je znao da se nalazi duboko ispod površine Organije, ali neposredno je osećao neizmernu težinu stenja iznad svoje glave koje je bez pogovora prihvatio kao stvarnu masu, a ne kao neku vrstu halucinacije. Vazduh je bio prilično suv i nepokretan; pod gladak i užljebljen prema središtu.

U samom središtu te nazovi šolje nalazio se ukradeni šatl. Izgledao im je poznat i bezazlen.

Spok se očigledno nije odnosio prema njemu kao prema nekom starom prijatelju. Istegnuta vrata, suženih očiju, stao je da skenira od glave do pete svojim trikorderom.

»Ima li šta neobično, gospodine Spok?« upita ga Kirk.

»Ništa što bih mogao da otkrijem, Kapetane. Čini se da nema nikakvog neobičnog ustrojstva energetskega toka u kombinacionim kolima do vazdušne komore, mada je to prvo mesto gde bi neko, logički gledano, postavio zamku... i najlakše. Niti mogo da se setim ijednog razloga zašto bi se duplikat, pošto je odlučio da ne spreči prilaz šatlu kao celini, mučio da postavi mine samo u pojedinim delovima.«

»Meni je palo na pamet nekoliko razloga«, reče Kirk. »Ako bih želeo da ponovo upotrebim jednosed, kako bih u žurbi napustio Organiju, ne bih postavio zamku na vrata; ne bih ih čak ni zaključao. Ali bih okidač postavio na kontrole, koje bih jedino ja mogao ponovo da osposobim bez rizika, a niko drugi uopšte ne bi mogao da ga pronađe.«

»Rizično«, javi se Skoti. »Neko bi mogao slučajno da ga dodirne; isto tako je mogao da stavi okidač na vrh i svrši s tim, tako da bi jednosed odleteo u vazduh bez obzira na to šta da se dodirne, a to se najlakše postiže provlačenjem žice kroz bravu, k'o što kaže gospodin Spok. Ali možda *bih* želeo da dignem jednosed u vazduh jedino ako bi neko stao da petlja po mom izumu; inače bih ga čuvao za sebe do poslednjeg trena.«

»Minijaturni hiperpogon?« reče Spok. »Da, i to bih mogao da učinim u određenim uslovima. Ali to *ne bi* bilo jednostavno. On je to mogao da učini samo pošto se spustio na Organiju, a vrlo je verovatno da nije imao ni približno dovoljno vremena da smisli jedan takav sistem na svom letu od *Enterprajza*, a još manje da ga završi posle brzog spuštanja i užurbanog bega.«

»Sa svim tim moraćemo da se suočimo po redu«, reče Kirk.

»Gospodine Spok, aktivirajte bravu! Ali Skoti, kada se jednom nađemo unutra, nemoj *ništa* dirati dok to gospodin Spok ne pregleda.«

»Svakako da neću«, reče Skot ozlojeđeno. »Smatrate vi mene to, Kapetan, šegrtom?«

Spok pride vazdušnoj komori, još jednom je skenira, vrati trikorder na mesto i izvuče komunikator. U njega tihim glasom izgovori niz brojeva. Spoljašnja vrata vazdušne komore istog časa se povukoše u stranu, gotovo ne napravivši nikakav zvuk. Pod budnim i zabrinutim pogledom trojice Organijanaca, oni uđoše unutra gotovo na prstima.

Jedini središnji hodnik koji je vodio od kontrolne odaje do postrojenja bio je osvetljen samo nejasnim sjajem mestimičnih »sjajnih-lopti« – cevi sa veoma razređenim gasom etona koje su stalno bile upaljene jer su imale ugrađen radioaktivni izvor. To je značilo da je glavni dovod energije isključen; same sjajne – lopte nisu imale prekidače i nikada neće prestati da svetle dogod bude čovečanstva, jer je poluvreme raspadanja njihovog radioaktivnog punjenje iznosilo preko dvadeset pet miliona godina.

Bez ikakvog dogovora, Spok i inženjer krenuše ka odeljenju sa postrojenjima. Kirk ih je sledio, osećajući se beskorisnim i zabrinutim; ali posle jednog trenutka, iznenada ga ispuni neočekivano osećanje spokoja.

»Ohh, *to* je olakšanje«, reče Skot. Čak je i Spok izgledao pomalo zatečen. Kirku je bilo potrebno nekoliko sekundi da otkrije uzrok tome: nestao je pritisak koji je polje vršilo na njihove umove. Organijanci su ih zaklonili. Toliko se navikao da se sam bori protiv njega... u toj meri je postao deo okoline u kojoj je očekivao to da će se naći... da mu je sada bilo čudno što se oseća u toj meri opušten, pa ga je gotovo obuzela pospanost.

»Budite oprezni«, reče on. »To što se dobro osećate, bar jednim svojim delom lažno je osećanje. Još možemo naići na zamke na brodu.«

»Korisno upozorenje«, složi se Spok.

Postrojenja jednoseda nisu na prvi pogled bila vidljivo modifikovana, sem što se na vrhu jedinog generatora nalazio mali,

srebrnasto-crni uređaj koji je zagonetno štrčao. Spok ga je oprezno proučio, a Kirka, čiji je um još pomalo bio uznemiren posle mnoštva halucinacija, ispunjavalo je čudno osećanje da mu mašina uzvraća pogled.

Skot na nju nije obraćao pažnju. Umesto toga, seo je ispred veoma male table za održavanje i počeo da prazni sadržaje kutija koje su mu visile sa opasaća. Za kratko vreme tabla je bila pretrpana sićušnim delovima, komadićima i smotuljcima žice i alatkama koje su izgledale suviše male da bi se njima moglo rukovati. Skotovi prsti odista su gotovo zaklonili prvu koju je podigao, ali on je njome rukovao, kao uostalom i uvek, mikrometričkom preciznošću. Za još precizniji rad stavio je juvelirsku lupu pred levo oko.

U međuvremenu, Spok je bio zaposlen svojim alatkama, skidajući oplatu tajanstvenog dodatka na generatoru. Bio je to pipav posao, jer je posle svakih pola okretaja odvrtke zastajao da izvrši očitavanja pomoću trikordera; očigledno je podozrevao da se moguća skrivena bomba ili samouništavajući mehanizam mogao uključiti pošto bi bilo koji zavrtanj bio u određenoj meri odvrnut, te je proveravao da li se javio uvodni protok energije koji bi označio da je takav okidač spreman za dejstvo. Ta njegova pedantnost bila je očigledno razumna, ali uticala je na to da se vreme beskrajno otegne. Kirku se činilo da su se mogle dobiti ili izgubiti čitave bitke dok su oni radili u svojoj tihoj, potpuno izolovanoj čeličnoj pećini na ovoj nepristupačnoj planeti...

Konačno je izgledalo da je Skotova aparatura, oprema postavljena u obliku vekne hleba neverovatne složenosti, a za Kirka... potpuno nedosledna, bila gotova Sada ju je žicama povezivao za tablu za održavanje u različitim tačkama; zbog dva takva spoja morao je da se puzeći zavuče ispod table, gde je jedva bilo mesta za neko dete.

»To je sve što zasad ja mogu«, reče on, konačno se pojavivši. »A sad, gospodin Spok, mogu dobiti malo struje iz vaš generator ili ste ga dokraja sredili?«

»Generator je, razume se, nedirnut«, odvrati ledeno prvi oficir. »Odvojio sam duplikatov uređaj za hiperpogon od njega čim mi se ukazala prva prilika i nisam izvršio uopšte nikakve izmene na samom generatoru.«

»Dobro po vas, jeste, gospodin. Onda ću tek malko zagrejati ovu moju napravicu, ovde.«

Skot pritisnu prekidač i generator dostojanstveno zašumi dok se spremao da proradi punom parom. Na tabli za održavanje zasvetle brojčanik pod njegovim budnim okom.

»Da li ću«, počeo on sumnjičavo, »biti u moći da strgnem energetska omotač sa celog jednog sveta s tako malo energije koja mi je na raspolaganju? Tako mi Meseca, to se može saznati samo na jedan način.«

On lagano okrenu dugme potenciometra, i dalje pomno motreći na tablu, kao opremu kojom je vršio kontrolu cele operacije.

»Dobijamo neku povratnu spregu«, reče on konačno. »Ušli smo u bitku. Pa dajmo svoj skroman doprinos...«

Prekidač se još jednom okrenu.

»David protiv Golijata«, mrmljao je Skot. »A ja nemam ni pračku, Kapetan, tamo napoju se nešto zbiva, ali ne mogu da kažem koji uspeh pobirem; ova tabla nije bila predviđena za beleženje nekih takih reakcija. Iako nisam srećan zbog radi toga, molim vas da umolite naše prijatelje spolja da prestanu da nas zaštićuju, ili neću imati podatke od poverenja.«

Kirk se upravo spremao da se vrati do Organijanaca ali oni mora da su mu istog časa uhvatili zahtev direktno iz uma. Odmah su ponovo osetili onaj užasan pritisak koji je vršio na njih paravan misli. Sada je doduše, bio mnogo slabiji, ali Skot pak nije bio zadovoljan.

»Uspeo sam samo da izazovem lokalne smetnje«, reče on. Zatim ponovo okrete dugme. Osećanje je još oslabilo, ali tek neznatno. »Ne valja. Čak i uz pomoć Organijanaca ne mogu da se borim protiv paravana koji opasuje celu planetu samo energijom koju dobijam iz generatora jednoseda. Nemam jednostavno dosta energije.«

»Čini mi se da ja tu mogu pomoći«, oglasi se Spok. »Proučio sam princip ovog dodatka za hiperpogon. Pokazuje se da on izvlači energiju direktno iz Hilbertovog svemira, iz istog izvora iz koga se stvaraju atomi vodonika. Drugim rečima, to je metod za iskorišćenje procesa neprekidnog stvaranja.«

»Šta?« upita Skot. »Odmah ću probati da priključim trinaestampenu slavinu pravo na Boga. Ništa mi bolje ne treba.«

»To je ideja od koje mi se diže kosa na glavi«, primeti Kirk. »Ali, gospodine Spok, duplikat se time već uspešno poslužio. Da li ste u stanju da to ponovo priključite na generator, a da ne izazovete neku katastrofu?«

»Mislim da jesam, Kapetane. Sve što bi duplikat mogao da učini, ja verovatno mogu bolje.«

»Hibrid«, promrmlja Skot. »Svuda uvek preovlađuje ponos. Propast Grka. Ako ne izazovete katastrofu, napravíte čudo, a to bi moglo biti još gore.«

»Sada nam je potrebno čudo«, reče Kirk. »Samo napred, gospodine Spok... spojite ga.«

Spok je brzo radio. Gundajući, Skot ponovo okrenu dugme. Osećanje koje je stvarao paravan misli iščeze kao sećanje na ružan san. Dok mu se lice lagano razvedravalo, inženjer okrenu dugme do kraja.

Pet minuta kasnije Organija je bila oslobođena... i...

»Dobar dan, gospodine Sulu«, reče Kirk. »Gospodine Spok, preuzmite komandu! Neka mi svi zapovednici odeljenja podnesu izveštaje!«

ČETRNAESTA GLAVA

POHAĐANJE DUHOVA

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4202.0:

Mislim da niko nikada neće biti u stanju da sastavi mozaik onoga što se dešavalo na svim bojištima u trenutku kada su Organijanci pušteni iz svog planetnog zatvora. Međutim, podaci o izvesnom broju od mnoštva incidenata nalaze se u izveštajima koji su ili stigli službeno na Enterprajz, ili su bili uhvaćeni, te ih je Sulu u svojstvu privremenog kapetana revnosno zabeležio. Razume se da ih je većina praktično nerazumljiva, ali u izvesnim slučajevima bili su nam poznati klingonški oficiri o kojima je bila reč, pošto smo se sa njima ranije sretali, te tako možemo da naslutimo kako su se ponašali ili s čime su bili suočeni; u ostalim, pak, slučajevima možemo uz pomoć kompjutera približno rekonstruisati šta se dogodilo. Ali da bismo sagledali celokupnu sliku, moramo se poslužiti maštom, a kompjuter to ne poseduje... možda srećom po nas.

Ako se Vaseljena svaki dan skupljala za po jedan centimetar, te su se sa njom i sve naše merne šipke skupljale u odgovarajućem odnosu, kako smo mogli čak i posumnjati da se išta dogodilo?

Zapovednik Kolot je sedeo ispred ekrana na klingonškom bojnom brodu *Uništenje*, tih i nepokretan poput neke kamene slike. U navigacionom rezervoaru s njegove leve strane tačke zelene svetlosti prikazivale su pregrupisan ostatak njegovih snaga, koje su se odavno pridržavale poretka u formaciji... preokrenutoj polulopti... za koju im je izdao naređenje kada su napustili sistem Organije, ali on ih nije uopšte pogledao. Znao je da eskadrila izvršava njegova naređenja... i odista, nikada mu uopšte nije palo na pamet da bi se oni mogli o njih oglušiti. U svakom slučaju, sva njegova pažnja bila je usredsređena na četvorougao staklo, na sićušnu crvenu tačku u središtu monitora, tačku koja je predstavljala najmoćniju mašinu koju je čovečanstvo sa Tere ikada stvorilo... a uskoro će od nje ostati samo oblak radioaktivnog gasa.

Još pre nekoliko dana zaključio je da je brod koji je jurio USS *Enterprajz*, a to otkriće je njegovo osećanje za lov pretvorilo iz običnog vojničkog zadovoljstva u gotovo divljačku radost. On se već dva puta ranije susreo sa Džejsom Kirkom i dva puta bio poražen: u aferi oko Ksiksobraks Rubincrva i raspravi oko kolonizacije Šermanove planete. Ova druga prilika predstavljala je najozbiljniji poraz koji je Carstvo doživelo, te zbog toga zapovedniku Kolotu, što je Carstvo smatralo kao veoma ispravan stav, nije bila oproštena ta pogreška; ali ono što je Kolota lično izjedalo nije imalo veze sa diplomatskim obzirima, niti se ticalo njegove karijere, bila je činjenica da je Kirk kao izraz krajnjeg prezira nekako uspeo da na Kolotov brod ubaci krajnje odvratu i neverovatno plodnu štetočinu zvanu tribles. Trebalo im je dosta vremena da ih se otarase.

On potisnu drhtaj koji je pretio da ga prodrma i dodirnu polugu na tabli ispred sebe. »Koraks«.

Njegov prvi oficir se pojavi kao da ga je dozvao čarobnim štapićem. »Lorde zapovedniče«.

»Ima li vesti od neprijatelja?«

»Nema, lorde zapovedniče, jer bih vas inače odmah obavestio. Niti su promenuli kurs, niti relativnu brzinu«.

»Toliko mogu i sam da vidim. Federacijska letilica je u očajanju izbacila plovak sa kapetanovim dnevnikom, da bi ga drugi kasnije mogli pokupiti. Mislim da Federacija u ovoj situaciji nikada neće imati prilike da ga pokupi. Međutim, ni ja ne želim da strada u bici. Pobrini se da odredimo gde se sada nalazi i pokupimo ga«.

»Podesili smo na krajnji domet senzore jer je predmet tako mali, lorde zapovedniče«.

»To je još jedan razlog da budemo krajnje oprezni. Plovak će emitovati neku vrstu signala za prepoznavanje; potrudite se da ga uhvatite«.

Koraks otpozdravi i nestade. Kolot nastavi da osmatra ekran monitora. Ovog puta ništa ne može spasti *Enterprajz*; kretao se pravo u zamku... drugo mu ništa inače nije ni preostalo... zamku koja će ga slomiti kao da je orah. Nadao se da će on zadati konačan udarac, ali je bilo vrlo verovatno da će tu čast tražiti za sebe admiral mnogo veće carske sile koja ih je čekala tamo napred. To ne samo da je bilo razumljivo... rang sa sobom nosi i određene privilegije... već je Kolot

znao da je admiral Kor takođe lično želeo da Vaseljenu oslobodi Kirka i njegovog broda, ili je bar imao razloga za tako nešto.

Pa, to i nije bilo važno. Nije bilo važno ko će uništiti *Enterprajz*, već samo uništenje. A do njega će uskoro doći...

Ali Kolot nije znao da mu je bila potrebna jedna cela klingonška godina samo da pozove Koraksa; da je cela Vaseljena napravila svoju dvadeset sedmu rotaciju od svog rođenja oko svog središta za vreme njihovog razgovora; i da je otada to ponovila još tri i po puta Jer za *Uništenje* i sve na njemu, Vreme je proticalo sve sporije na asimptotičkoj krivoj; za zapovednika Kolota, lov se nikada neće završiti...

...a Kolot to nikada neće saznati.

Kolotova procena Kora bila je pogrešna; to je bio jedan od razloga zbog kojih je Kolot još bio zapovednik... i ostaće to za vjeka vjekova, čak i pošto Vaseljene više ne bude... dok je Kor sada bio admiral. Kor je bio taj ko je sa Kirkom vodio bitku na Organiji, koja se neprijatno završila organijanskim mirom, ali Kor nije zbog toga počeo da mrzi Kirka.

Za njega takav ishod nije predstavljao poraz, već samo jedno razočarenje. Snage Federacije i Carstva upravo su zauzele položaje za odlučujuću bitku kada su ih Organijanci onesposobili, i jedne i druge, i izneli im svoje uslove; Kor je bio mišljenja da je ta intervencija podjednako uvredila i Kirka kao i njega samog. Ti oficiri Federacije ponašali su se kao mekušci dok se ne bi pokazalo da je borba neizbežna, ali onda bi postajali veličanstveni protivnici. Prodor *Enterprajza* ovako duboko na teritoriju Carstva predstavljalo je očit primer: čin hrabrosti vredan ratničkog poštovanja.

Da je to isto tako bilo i ludo odvažno nije za Kora bilo od nekog značaja; samo kukavice izbegavaju bitku kada šanse nisu na njihovoj strani. Kor je takođe znao da kapetani federacijskih zvezdanih brodova mogu u većoj meri da ne poslušaju naređenja, da imaju veća ovlašćenja o kakvima on ne sme ni da sanja; mada je bio ubeden da će ova činjenica doprineti padu Federacije u jednom trenutku... a možda i veoma brzo... to je tim više bio naklonjen Kirkovoj smirenosti, da i ne pominjemo njegovu genijalnost.

Bilo bi zanimljivo saznati čemu se Kirk nadao kada se odlučio na ovaj upad. Koliko je Koru bilo poznato, Organija više nije postojala, a sistem Organije se više nije nalazio u strateškom kvadrantu; pa ipak *Enterprajz* je, da bi tamo stigao, izbegavao neprijatelja i služio se varkama, i za sve to vreme gotovo da nije naneo nikakvu štetu pravim vojnim metama u Carstvu koje bi Kor zatro da se nalazio na njegovom mestu, naročito na takvoj jednoj samoubilačkoj misiji. To se samo delimično može pripisati običnoj znatiželji... konačno, Kirk nije mogao biti *siguran* da je Organija bila uništena; zašto onda nije krenuo da uništava? Na primer, mogao je da iz stroja izbaci Bosklava, koji mu je bio nadohvat ruke i potpuno nepripremljen za napad jednog zvezdanog broda, nesumnjivo je znao gde se ovaj nalazi i da bi njegovo uništenje predstavljalo gadan udarac za Carstvo. Ali, umesto toga, on je samo zbrisao organijanski garnizon... bila je to vrlo lepa klopka... a zatim se vratio pravo u sistem Organije, na taj način sateravši sam sebe u sadašnji ćorsokak, a zauzvrat ne naplativši Carstvu pravu cenu za to. Bilo je to beskorisno... i više nego beskorisno: neobjašnjivo.

Ali u tome se i sastojala nevolja sa demokratskim društvima: bili su izloženi, baš kao i Carstvo, svim nepogodnostima koje je sa sobom nosila birokratija, a nisu se koristili prednostima hijerarhije i centralizacije. Pre ili kasnije, čak i hrabar ali oprezan zapovednik poput Kirka, i investicija od mnogo miliona stelora kao sto je *Enterprajz*, bili bi izgubljeni zbog neke sitne loše procene ili čak zbog nekog hira. Bilo je zanimljivo boriti se protiv Federacije, nema sumnje, ali Koru je isto tako bilo drago što će se taj dugi rat... ili donedavno, nerat... uskoro završiti. Biće mnogo zanimljivije boriti se protiv Romulana, narednog društva na carskoj listi naroda predviđenih za porobljavanje; Romulani nisu imali mnogo mašte, ali su zato bili hrabri poput eglona, i odlikovali su se vojničkim vrlinama... disciplinom, hijerarhijskim poštovanjem, spremnošću da svoju dobrobit podrede dobrobiti društva, gotovo poetskom sklonošću da se sažive sa tragedijom, a iznad svega razboritošću da shvate kako se dobra uprava sastoji od odmeravanja glava a ne samo od njihovog brojanja.

U sadašnjim okolnostima biće moguće zarobiti taj federacijski brod, koji će predstavljati vrednu nagradu Sve se urotilo protiv njega, a

Kirk ne bi žrtvovao četiri stotine trideset članova posade... od kojih su više od trećine bile žene, a to je bio najnerazumniji federacijski običaj... pruživši samoubilački otpor; malo federacijskih kapetana bi to učinilo. Ali Koru su iz Najviše Komande naredili da brod potpuno uništi.

Njemu čak nije ni palo na pamet da postavlja pitanja, ali nikakva odanost ili disciplina ne mogu sprečiti jedno čovekoliko biće da razmišlja. Jedino je uspeo da zaključi kako su Kirk i njegovi oficiri došli do nekog obaveštenja od velike važnosti, tako da je najviša Komanda bila čak voljna da se odrekne jednog zvezdanog broda prve klase kako bi bila sigurna da on nikada neće stići do Federacije, to jest da mu se za to neće ukazati prilika. Bilo o kakvom obaveštenju da je bila reč, sam Kor bez sumnje nikada neće saznati njegovu sadržinu..

»Naprotiv«, reče jedan blag glas iza njega »Mislím da vam, što se toga tiče, mogu pomoći.«

Čak i pre no što se okrenuo u svojoj zapovedničkoj stolici, Kor je znao da mu je taj glas poznat, mada nije pripadao nijednom od njegovih oficira. U njemu poče da raste osećanje nekontrolisanog očajanja.

I to s razlogom. Sada se i uverio da je glas pripadao Ajelbornu, iz organijanskog Veća starešina koji je bio privremeno na čelu Veća kada je Kor pokušao da okupira planetu.

»I«, izusti Klingonac ravnodušno, kontrolišući izraz lica u čemu mu je pomoglo dugo životno iskustvo. »Rečeno mi je da Organije više nema. Izgleda da je moje obaveštenje bilo netačno.«

»U najboljem slučaju, nepotpuno«, složi se Ajelborn, svojim uvek istim, izluđujućim osmehom kojeg se dobro sećao. »A i rat je završen, admirale Kor! Vaši brodovi imaće dovoljno energije, ali ne i vaše oružje. Savetovao bih vam da se što je pre moguće zajedno sa celom svojom flotom spustite na planetu.«

»Imam naređenje«, reče Kor, »da uništím *Enterprajz*. Ako ne budem mogao da koristim oružje, ipak ću moći da se zaletim u njega... a to će dovesti do mnogo više ljudskih žrtava«

»Znam kakva su vam naređenja izdata«, reče Ajelborn. »A primetio sam i da je vaša hrabrost delimično zasnovana na vašoj tvrdoglavosti. Ali jasno i glasno sam vam savetovao šta da radite, jer

za tri standardna dana i vaš brod će ostati bez energije, te, ako se do tada negde ne spustite, biće još više ljudskih žrtava... i to samo s vaše strane. Nisam bio obavezan da vam pružam ovo obaveštenje, ali to činim kako bismo kasnije nasilje sveli na što manju meru. U stvari, ja se uopšte ovde ne bih nalazio, admirale, da mi nisu potrebne tačne koordinate vašeg matičnog sistema«

»Nikada vam neću...«, poče Kor.

Ali Ajelborn je već bio nestao... i Kor uz veliko žaljenje postao svestan da je njegov um, uprkos tome što je uložio svu svoju volju da to ne učini, već pružio Organijancu obaveštenje koje je ovaj tražio... i da je tako Kor nemilosrdni, Kor efikasni, Kor hrabri, Kor odani, postao izdajnik svog Carstva.

Veliki senat klingonškog Carstva uznemiren nepotpunim izveštajima o nečuvenim nesrećama na bojnopolju, upravo je zasedao kada su Organijanci stigli. Bila su trojica i pojavili su se u varvarskom, blistavo ukrašenom holu senata poslednjem ostatku iz razdoblja dugog deset hiljada godina tokom koga su Klingonci, pre no što su ovladali svemirskim letovima i uspostavili jedinstvo na planeti, vodili krvave ratove jedni protiv drugih. Pojavili su se možda u svom prirodnom obliku... loptama energije, čiji je prečnik otprilike iznosio šest stopa... i ličili su na umanjena sunca tako da nije bilo moguće reći ko je bio ko (ako njihovi identiteti još od samog početka nisu bili u istoj meri samo puke opsene kao što je to bio slučaj sa njihovom prividnom čovekolikom pojavom). To da se radilo o Ajelbornu, Klejmaru i Trefajnu predstavljalo je samo pretpostavku, koja se zasnivala na pukoj ljudskoj logici.

Tamna lica članova Velikog senata bila su bleđa pri hemijskom sjaju koji su emitovale stvorenja – misli Kada je jedan od Organijanaca progovorio, njegov glas stade da odjekuje kroz veliku odaju poput zvuka mnogih truba.

»Prekršili ste mirovni ugovor i na neposredan način odgovorni ste za mnoge smrti, bedu i uništavanje«, reče on. »Zatim, usudili ste se i na nas da nasrnete, a taj planirani genocid nije urodio plodom samo zahvaljujući akciji vaših protivnika.«

»Nije tačno«, odvrati hladno glavni senator. Glas mu je podrhtavao, ali činilo se da inače vlada sobom... što i nije predstavljalo malo

junaštvo s obzirom na okolnosti. »Našim planetnim paravanom za misli želeli smo jedino da vas ogradimo, da vas sprečimo da se i dalje mešate u naše carske stvari.«

»Vaše namere ne mogu izmeniti činjenice«, reče Organijanac. »Pogrešno ste shvatili prirodu vlastitog oružja, a još manje ste bili svesni učinka koji bi ono vršilo na nas. Posle pet godina provedenih pod tim paravanom... a mi na osnovu vaših umova razabiremo da uopšte niste imali nameru da nas pustite napolje, u stvari na tako nešto se ne biste ni mogli odvažiti... mi bismo potpuno bili uništeni. Kao što vidimo, planirali ste da i oko Zemlje podignete jedan takav paravan, a time biste takođe uništili i čovečanstvo, i to još brže. Ta vaša nemarnost samo još uvećava vaš zločin, a ne da ga smanjuje.«

»Izazivamo vas«, reče glavni senator.

»To vam neće pomoći. Međutim, mi nismo osvetoljubivi; naša pravda ne zasniva se na osveti. Jednostavno smo zaključili da niste u stanju da poštujete sklopljene ugovore, čak ni one na koje vas nagoni čovečnost. Stoga isključujemo vaše planete, i sve vaše kolonizovane svetove, iz svemirskih letova u razdoblju od hiljadu godina.«

Dvoranom se razleže gromoglasni protest i bes, ali Organijančev glas lako nadjača svu tu buku.

»Možda ćete posle milenijuma provedenog u ogradici«, reče on, »izići spremni da sa drugima delite jednu civilizovanu galaksiju. Kažem *možda*. To u potpunosti zavisi od vas. Pa, zbogom, ostajte Klingonci... i klingonško carstvo.«

PETNAESTA GLAVA

... »MOŽDA STE U PRAVU«

Iz Kapetanovog dnevnika, zvezdani datum 4205.5:

Uz učešće svih zapovednika odeljenja proveo sam mnogo časova pripremajući opsežan... i što je još važnije, razumljiv... izveštaj o celoj ovoj zbrci. Čak i pošto smo izveštaj sastavili i poslali, sa Zemlje su nam uputili izvestan broj dodatnih pitanja, što i nije iznenađujuće. Međutim, bili smo u stanju da na njih odgovorimo, te smo zbog naše uloge u oslobađanju Organije dobili od Komande Zvezdane flote službene pohvale, koje sam svima uručio.

Preostala su još neka dodatna pitanja koja nam Komanda nije postavila, što je verovatno takođe dobro, jer uopšte nisam siguran da bismo umeli da im odgovorimo... ili da ćemo to ikada moći.

Kirk zastade, a Spok koji je nadgledao unošenje teksta iz broskog dnevnika u kompjuter, okrenu se prema zapovednikovoj stolici.

»Smem li vas upitati, Kapetane, o kojim je pitanjima reč? Možda vam ja mogu pomoći.«

»Možda biste i mogli, gospodine Spok.« Kirk vrati mikrofona na njegovo mesto na kontrolnoj tabli. »Neka od njih se, u stvari, i odnose na vas... zbog toga sam i oklevao da ih unesem u dnevnik.«

»Zašto, Kapetane?«

»Zato što su manje-više lične prirode, a uz to i nisu od bitne važnosti za razumevanje onoga što se dogodilo, te ni za Komandu Zvezdane flote. Ne morate još odgovoriti na njih ako niste raspoloženi.«

»O tome ne mogu da sudim«, reče prvi oficir, »ako prethodno ne čujem pitanja.«

»Razume se. Pa, ovako... Dok se na brodu još nalazio udvojeni Spok, krajnje uporno ste odbijali da saradujete sa njim, i isto tako ste uporno zahtevali da se on uništi. Ali ipak, ste u isto vreme odbijali da objasnite taj vaš stav. To je za vas lično predstavljalo znatnu

opasnost, stoga što su oba ta stava bila u potpunoj suprotnosti sa vašim karakterom tako da su me... kao što sam u to vreme rekao dr MekKoj... naterala na pomisao da ste *vi* dvojnik. U stvari, izvesno kraće vreme čak sam bio ubeđen da jeste.«

»Shvatam«, odvrati Spok. »Nemam ništa protiv da vam to objasnim, Kapetane... sada više ne. Vi, razume se. znate da zahvaljujući svom vulkanskom nasleđu posedujem izvestan skroman telepatski dar.«

»Da li znam? Pobogu, čoveče, to nam je više no jednom svima spasio život; kako bih to mogao da zaboravim?«

»Moje pitanje je bilo retoričke prirode«, reče Spok. »Bez sumnje vam je takođe poznato da su prave telepate veoma retke u Vaseljenu, srećom po nas, jer bi nam to inače mogli biti zastrašujući protivnici.«

Dok je govorio, na most stigoše MekKoj i Skot; Sulu i Uhura su se, razume se, tamo već nalazili. Kirk uputi Spoku jedan upitni pogled, ali prvi oficir ničim nije pokazao da mu smeta što se broj slušalaca uvećao.

»I mogli bi biti, odista«, složi se Kirk, »ako uzmemo da je naše iskustvo sa Melkotijancima dobar primer za to.«

»Tako je, ili Klingonaca sa Organijancima. Ali, ove diskusije radi, treba istaći da je ovde bitna retkost te sposobnosti. Ona nikada nije bila objašnjena na odgovarajući način. Jedna hipoteza glasi da mnoga ljudska bića mogu posedovati telepatske sposobnosti na rođenju, ali da ta sposobnost gotovo istog časa i nestaje pod uticajem novih iskustava, a posebno pod uticajem tereta bola usled prisustva drugih stvorenja oko njih.«

»Ona sagoreva«, predloži Skot.

»Otprilike tako«, složi se Spok. »Druga hipoteza glasi da kod bilo kojeg tipa uma koji zavisi u svom delovanju od nekog stvarnog, fizički postojećeg mozga... što je u suprotnosti sa, recimo, energetskim stvorenjima kao što su Organijanci, ili mešovitim tipovima poput Melkotijanaca... sile koje tu dejstvuju suviše su slabe da bi omogućile prenos, mada ponekad može pomoći jak stres... sem, možda, *između dva uma čija je građa gotovo identična* kao što je to slučaj kod blizanaca. Postoje u zemaljskoj istoriji mnogi zapisi o očiglednim telepatskim vezama između monozigotnih blizanaca, ali

mного ih je manji broj kada su u pitanju takve veze između heterozigotnih blizanaca, koji su rođeni zajedno, ali se genetski razlikuju.«

»Počinje da mi biva jasno«, reče MekKoj. »Dvojnikov mozak bio je sličniji vašem vlastitom nego što to može biti kod identičnih blizanaca... te ste bili u telepatskom odnosu sa njim?

»I jesam i nisam«, odvrati Spok. »Imajte na umu, iako je njegov um u suštini bio moj um, on je imao sklonosti suprotne mojima... čak su i njegove nervne struje tekle u suprotnom smeru. Veza između dvojnika i mene nije bila telepatska, već bih je pre nazvao 'telempatskom'... bio je to emocionalni odnos, ne intelektualni. Ni u jednom trenutku nisam mogao da kažem o čemu razmišlja, ali sam sve vreme bio svestan njegovih fizičkih osećaja... kao i njegovih emocija.

To vam neću dalje opisivati, ali ću napomenuti da je to za mene postalo gotovo nepodnošljivo. Međutim, to me je uverilo da su njegovi motivi, njegov moral i odanost potpuno različiti od mojih. Intelektualno, pak, on je bez sumnje, raspolagao mojim celokupnim iskustvom, svim mojim prikupljenim znanjem i obukom, čak i mojim refleksima... kao i mojim ličnim poznavanjem *Enterprajza*, njegove posade i celokupne situacije. Stoga mi je bilo jasno da on predstavlja za nas užasnu opasnost, te da se s njim ni pod kakvim uslovima ne može pregovarati. Trebalo ga je eliminisati, i to po mogućstvu pre no što stupi u vezu sa Klingoncima (mada mu je na nesreću to pošlo za rukom); drugog izbora nije bilo.«

»Zadivljujuće«, reče MekKoj. »Ovim je druga hipoteza očigledno dokazana.«

»Rekao bih da jeste«, složi se Spok, »to jest, ako se nečije svedočenje može uopšte prihvatiti kao dokaz. Ja lično sam u svakom slučaju ubeđen u to. Razume se, čak i da je punovažna, ona logički ne isključuje prvu hipotezu; obe mogu biti istinite.«

»I to stoji«, primeti Kirk, »ali još mi nije baš sve jasno. Zašto mi to onda niste rekli, gospodine Spok? To bi mi uštedelo dosta nepotrebne brige i ubrzalo bi rešavanje problema dva Spoka... možda i pre no što je duplikat uspeo da umakne.«

»Izvinite, Kapetane«, reče Spok, »nisam smatrao da će ishod uopšte biti takav. Identitet udvojenog Spoka trebalo je tek da se

dokaže kroz njegove akcije; kako ste drugačije mogli da se uverite? Čak i da ste prihvatili moje objašnjenje, razmišljajući o njemu vi biste shvatili da bi izveštaj o kome je reč mogao ozbiljno oslabiti moju efikasnost ili moć rasuđivanja, ili me čak, na neki nepredvidljiv način učiniti opasnim. Ja sam znao da potpuno vladam sobom... mada je i to zavisilo od okolnosti... ali vi to niste mogli znati. Zatim, učinilo bi vam se da bi bilo sigurnije ako biste me zatvorili dok se ne reši problem identiteta... a zbog dobrobiti broda bilo je potrebno da ostanem slobodan agent, ili, u svakom slučaju, slobodan prvi oficir.«

»Hmmm«, ogласi se Kirk. »To je, pak, odgovor na jedno drugo moje pitanje: kako ste znali da se dvojniki više ne nalazi na *Enterprajzu*, kao i gde se on otprilike nalazi u prostor-vremenu... odnosno zašto ste odbili da mi kažete *otkud* ste to znali.«

»Tačno. Smem li još dodati, Kapetane, da do tih odluka nisam došao istovremeno? Upitao sam kompjuter kako biste otprilike reagovali kada biste čuli o 'telepatiji' i on mi je odgovorio da biste me vrlo verovatno zatvorili... to jest da je osamdeset tri procenta sigurno da biste me zatvorili, ako je granica poverenja nula zarez nula nula pet. Više bih voleo da sam mogao da se posavetujem sa dr MekKojem o psihološkom pitanju te vrste, ali zbog okolnosti to mi je bilo onemogućeno.«

»Shvatam«, reče Kirk. »Pa dobro, gospodine Spok, Komandi Zvezdane flote nećemo uputiti ovo dodatno objašnjenje, sem u slučaju da ga izričito budu zahtevali. Ionako ne vidim kako bi ono moglo da im omogući da bolje razumeju naš izveštaj. Ali bilo bi dobro da ga unesete u biblioteku. Moglo bi ga na neki način iskoristiti Naučničko savetodavno veće, u slučaju da se trenutno bave nekim projektom u vezi sa telepatijom, ili ako žele da razmotre mogućnosti za započinjanje nečeg sličnog.«

»U redu, Kapetane.«

»Još jedna poruka iz Komande, Kapetane«, prijavi Uhura »Treba da se za dve nedelje od danas javimo zvezdanoj bazi šesnaest na novo zaduženje. Sasvim slučajno, ondašnji oficir za komunikacije, zamenik Pardi, želi da ga naučim juriš. Nadam se da je sladak.«

»Pa dobro. Naređenje je naređenje. Gospodine Sulu, odredite kurs.« Kirk zastade na trenutak. »Želeo bih da dodam, gospodine Spok, da mi je drago što ste ponovo sa nama.«

»Hvala, Kapetane«, reče Spok. »Bilo je to zanimljivo iskustvo. Žalim samo zbog jedne stvari: što je moj metod za odstranjivanje duplikata bio u toj meri improvizovan, da nisam bio u mogućnosti da povratim vaš klasni prsten.«

Kirk samo odmahnu rukom. »Zaboravite na to, gospodine Spok. To je najmanje što smo mogli izgubiti, a drugi mogu nabaviti u svako doba. Veoma sam zahvalan što je to jedino što je ostalo neraščišćeno.«

»Bojim se, Džime, da je još nešto ostalo«, reče zamišljeno MekKoj. »A što je još gore, radi se o istoj stvari s kojom smo i počeli, još tamo dok smo obavljali obeležavanje. Ali možda će gospodin Spok biti u stanju da nam i tu pomogne posle svog "telempatskog" iskustva sa dvojnikom.«

»O čemu je reč?« upita Kirk.

»O ovome«, odvrati MekKoj. »Da li čovek koji iziđe na drugom kraju putovanja pomoću transportera ima besmrtnu dušu, ili ne?«

Nastupila je prilično duga tišina.

»Ne znam«, reče konačno Spok. »Mogu vam samo reći, doktore, i kad bi mi neko ponudio odgovor na to pitanje, ne bih znao kako da ispitam njegovu valjanost. Stoga je, sudeći prema operativnim standardima, takvo jedno pitanje besmisleno.«

»Pretpostavljam da je tako«, rezignirano reče MekKoj. »I mislio sam da ćete mi upravo tako odgovoriti.«

I Kirk je očekivao od Spoka sličan odgovor. Ali takođe je primetio da je prvi oficir izgledao nekako pomalo zabrinut. Ali da li je to odista bio izraz zabrinutosti?

Sadržaj

MEKKOJ BEZ KOSTIJU
IZA LINIJA
REZERVOAR-ZAMKA
PROBLEM DETEKCIJE
S DRUGE, PAK, STRANE...
KOD KUĆE NEMA NIKOGA
NAPAD
SPOKOVI NA SUĐENJU
ČOVEK U OGLEDALU
PRESUDA
LEK ZA KOŠMAR
BITKA SNOVA
ČELIČNA PEĆINA
POHAĐANJE DUHOVA
... »MOŽDA STE U PRAVU«